

KORE SAVAŞI KAHRAMANI ŞEHİT ÜSTEĞMEN

NACİ GÖKÇE

Türk milletinin şevkatli ve Harp Okulu kumandanının bu kadirşinaslığı acılarımızı hafifletmiş, bizleri son derece mütehasşis bırakmıştır. Eşim Naci Gökçe'den bana ve milletimize yadigar kalan şu yavrumu aziz ve kadirşinas müllele babasının öcünü almak üzere bağışlayıp asker yapacağım. Var olsun büyük Türk milleti ve onun büyük dirayetli kumandan ve idarecileri.

Doç. Dr. ALİ DENİZLİ

Doç. Dr. Ali DENİZLİ

E. Kurmay Albay

KORE SAVAŞI KAHRAMANI
ŞEHİT ÜSTEĞMEN

NACİ GÖKÇE

Ankara, 2015

Bu yapının her hakkı saklıdır. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre yazarından yazılı izin alınmadan herhangi bir bölümü veya tamamı çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN:

Temmuz 2015

Yazar İletişim:

Doç. Dr. Ali Denizli

E. Kurmay Albay

*Ufuk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve
İnkılap Tarihi Öğretim Görevlisi
Kore Harbi Araştırmacısı*

Tel:

0535 609 81 29

e-posta: alidenizlim@yahoo.com.tr

İnternet Adresleri

www.alidenizli.com

Basım ve Cilt:

Pelikan

Ofset Matbaacılık Tesisleri

Ankara

Tel: 0 312

İçindekiler

SUNUŞ

ÖNSÖZ

KISALTMALAR

GİRİŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

Şehit Üsteğmen Naci Gökçe'nin Hayat Öyküsü ve Şehit Olması

SONUÇ

BİBLİYOGRAFYA

EKLER

PERİHAN
GÖKÇE

ERTUĞRUL
GÖKÇE
OĞLU

Sunuş

DENİZ TEĞMEN ERTUĞRUL GÖKÇE

Çocukluğum Çankırı’da geçti. Babam Kore’ye giderken Annemi ve Beni en emniyetli yer olarak gördüğü Büyükbabam ve Anneannemin yanına getirip bırakmıştı. 2-3 yaşına gelip yavaş yavaş büyümeye başladığımda bir şeyleri fark etmeye başladım, diğer çocukların annelerinin dışında bir de babaları vardı ama benim babam yoktu.

Evde üniformalı yakışıklı bir adamın resimleri vardı ve benim babam yok mu diye sorduğumda işte senin baban bu adam diyorlardı. Peki ama neredeydi, neden hiç gelmiyordu, bizi özlemiyor muydu, ne zaman gelecekti?

Rahmetli Anneannemle beraber Babamın resmine bakarak ellerimizle gel işareti yapar ve gel Baba gel derdik. Babam gelmedi. 6-7 yaşına gelip biraz daha büyüyünce artık yavaş yavaş gerçeği anlamaya başlamıştım, okuma-yazmayı da öğrendiğimden benden saklanan Babamın Kore’de şehit olduğuna dair kitap ve gazeteleri bulmuştum. Ben 5 aylık bebekken Babam Kore’de şehit olmuştu. Ve anladım ki Babam hiç gelmeyecekti.

O yıllarda Piyade Okulu Çankırı' da idi ve Kore olayı henüz çok taze olduğundan aralarında Babamı da tanıyan subayların bulunduğu bu güzide Askeri Okul bizimle ilgileniyordu, sosyal faaliyetlerine bizi de davet ediyorlardı ve askeri mahvelde benim sünnet düğünümü yaptırmışlardı. Daha sonra Piyade Okulu İstanbul Tuzla' ya gitti ve yerine başka askeri birlikler geldi.

Yeni gelen askerler bizi tanııyorlardı ve artık sosyal faaliyetlere de davet edilmez olmuştuk. Dere kenarında bugünde hâlâ var olan çok güzel bir askeri gazino vardı, şimdiki gibi giriş kartı sistemi yoktu ve biz de çekingen davranıyorduk, birisi bizi fark etse de davet etse diyarduk ama hiç kimse davet etmedi.

Normal olarak subay aileleri kendi aralarında arkadaşlık yapıyor ve çocukları da okula gurup hâlinde gelip gurup hâlinde gidiyorlardı. Babam şehit olduğundan biz artık askeri camianın dışında kalmıştık. Okuldaki subay çocuklarına hiçbir zaman bende aslında subay çocuğuyum demedim ve aralarına karışmaya da çalışmadım. **Annemde subay eşi olamamıştı ve biz şehrin mahalli insanları olarak yaşamımıza devam ettik, oysa Babam sağ olsaydı hayatımız ne kadar mutlu olacaktı.**

İleride beni subay olmaya yöneltecek duyguların temeli çocukluğumda atılmış oldu. Çocukken Babamın resimlerine baktığımda gelse de boynuna bir sarılsam derdim, 65 yaşında bu satırları yazdığımda resimlerine bakarken hâlâ aynı duyguları yaşıyorum. Kore'den sağ dönseydi kim bilir beni ne kadar sevecekti ve birlikte ne güzel günlerimiz olacaktı. Evet, bizim hayatımızda bir şeyler eksik kaldı, Babamın, Annemin ve Benim.

Babam dahil 800'e yakın şehit, 2.000'den fazla yaralı verdiğimiz Unutulan Savaş Kore'nin kitaplarını yazan ve gelecek nesillere aktarılmasına vesile olacak olan Sayın Doçent Doktor Kurmay Albay Ali Denizli'ye bütün kalbimizle minnettar olduğumuzu da burada Annem Perihan GÖKÇE ve Kendim adına en samimi duygularımla ifade etmek istiyorum.

Ertuğrul GÖKÇE

Şehit Ütğm. Naci GÖKÇE' nin Oğlu

Önsöz

Bu kitap Şehit Piyade Üsteğmen Naci Gökçe adına yazılmıştır. Ruhun Şad Olsun, müthiş kahramanlığın önünde saygıyla eğiliyoruz. Adın Türk tarihine altın harflerle yazılmıştır.

Komunist Çin ve arkasındaki Rusya'nın binlerce insan ve silah gücü ile dünyaya ilan ettiği Kore'yi ele geçirme planları Türk duvarına çatarak durmuştur. Bu duvarı canları ile destekleyen kahraman subaylarımızdan birisi de Şehit Piyade Üsteğmen Naci Gökçe'dir.

1 İNCİ TÜRK TUGAYI 26 KASIM 1950 GÜNÜ KUNURİ-SİNNİM-Nİ BÖLGESİNDE 60 000 KİŞİLİK 38 ÇİN ORDUSU TARAFINDAN KUŞATILMIŞTIR.

Düşman her taraftan sayılamayacak şekilde insan sürüleri halinde taarruz etmektedir. Düşmanın binlerce askeri makineli tüfek ve havanlarla mevzilerimizi ateş topuna çevirmiş ve yanmaktadır.

YA BU BİRLİKLER DÜŞMANA BIRAKILARAK İMHA OLACAKLAR YA DA KARŞI TAARRUZLA KURTARILACAKLARDI

Tugay Sinnim-ni'de; 7. P.Bl.'nün P.Ütg. Naci Gökçe'nin III. P.Tk.'nın iki saat kadar mevziini savunabilmesi, subayların inisiyatifleri ile Kaechon doğusunda askerleri durdurabilmeleri ve II. P.Tb.'nun Sinnim-ni kuzeyinde ve 2. P. Bölüğünün güneyindeki mevzide tutunabilmesi ile ayakta kalabildi.

DÜŞMANI DURDURAN VE KUNURİ'DE 1 NCİ TÜRK TUGAYI 5000 ÇİNLİYİ İMHA EDEN BU BİRLİKLERİN KAHRAMAN SUBAYLARIYDI. BUNLARDAN SADECE BİR TANESİ, SİNİMİNİ'DE KAYA GİBİ SAVUNAN ÇEKİLMEYEN 7 NCİ BÖLÜK 3 ÜNCÜ TAKIM KOMUTANI ŞEHİT PİYADE ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE'DİR

Üsteğmen Hilmi Sönmez Söyle anlatmaktadır;

Düşman yürüyüş kolları halinde koşarak gelmekte bir mahzur gömüyordu. Fakat silâhını yanına yatırmış can çekişen bir Türk askerinin dahi ne demek olduğunu, verdiği zayıatla anladıktan sonra sürünmeğe ve muharebe nizamı almaya başladı.

BU YARALI ASKERLERDEN İKİSİ DE ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE VE ÜSTEĞMEN ŞERİF YAVUZ'DU. İŞTE SİNİMİNİ'DE DÜŞMANIN 2 NCİ BÖLÜĞÜ KUŞATMASI SONUCU, 2 NCİ TALİMGAH BÖLÜĞÜ BİR KARŞI TAARRUZLA BU BÖLÜĞÜ KURTARMAĞA ÇALIŞMIŞTIR.

2 NCİ BÖLÜK KOMUTANI YÜZBAŞI RAMAZAN AKINCI AĞIR YARALIDIR, 2 NCİ BÖLÜĞE ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE KATILMIŞTIR. ÇEKİLME ESNASINDA AĞIR YARALANAN ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE VE ÜSTEĞMEN ŞERİF YAVUZ AĞIR YARALI OLMALARINA RAĞMEN ÇEKİLMEĞİ REDDEDEREK, TEK BAŞLARINA SAVUNMAYA DEVAM EDİP, YÜZLERCE ÇİN'LİYİ İMHA EDİP ORADA ŞEHİT OLMUŞLARDIR. RUHLARI ŞAD OLSUN.

ŞEHİT EŞİ PERİHAN GÖKÇE KAHRAMAN ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE'Yİ ŞÖYLE ANLATIYOR.

KIZILLAR EŞİME NASIL KIYDILAR

“Eşime nasıl kıydılar, hep o topraklara gitmek, o toprakları ellerimle açıp askerimiz çıkarsa mezar yapmak istedim.

Bana bağlanan maaş 220 lira oğluma ise 110 lira bağlanmıştı, parasızlıktan o topraklara gidemedim.

50 sene sonra bir araştırmacı Kuzey Kore'ye gidiyor ve Kunuri'yi görüyor, yasak bölge yapmışlar tel örgü ile çevirmişler, eşimin şehit olduğu yerde mezarının durması ve bir şey olmadan orada kalması, beni çok rahatlatı ve içimdeki sıkıntıyı attı.

EŞİM ŞAN VE ŞEREFLE TÜRKİYE'YE DÖNMEK İSTİYOR, KIZILLARA HADİNİ BİLDİRELİM DİYE MEKTUBUNDA YAZIYOR, ÇOK ACI DUYMUŞ ONLARA.

2 Havacı pilot arkadaşı şehit olmuş onlara çok üzölmüş.

OĞLUM BÜYÜYÜP KONUŞMAĞA BAŞLAYINCA, BENİM NEDEN BABAM YOK DİYE SORDU

EVLADIM, OĞLUM ERTUĞRUL GÖMÇEM'E 2 SENE BABASININ OLMADIĞINI SAKLADIK. SONRA SÖYLEDİK ÇOK ÜZÜNTÜ DUYDU.

Odasına kapanır, Türk bayrağı elinde tabancası ile düşmanlara saldırır, sonra, **BABAMI ÖLDÜRENLERİ ÖLDÜRDÜM, BABAMIN TÜRK ASKERLERİNİ KURTARDIM**, diyerek sevinçle odasından çıkardı.

TÜM ŞEHİT AİLELERİNİN İÇLERİ EVLAT ACISI İLE YANDI.

Benim gibi karalara bürünmüş ve giyinmiş bir üsteğmenin annesi, anlattı, 6 yaşında oğlu öksüz kalmış, oğlunu ağaca bile çıkarmamış, düşer bir şey olur diye, subay olmuş, evlendirecek, oğlu düğün yerine savaşa koşmuş, Kunuri’de şehit olmuş, yıllarca ağlıyordu,

KOCAM GİBİ, ŞEHİTLERİMİZİN HEPSİ AYNI GECEYİ YAŞAYIP AYNI KADERİ PAYLAŞTILAR.

Savaştan 5 yıl sonra beni Kara Harp Okuluna davet ettiler, bütün komşular subaylar geldiler, Harp Okulu kapısına kocamın ismi yazılmış,

ÇOK DUYGULANDIM, AĞLADIM, Oğlumu alıp babasının yattığı koğuşa onun yatağına götürdüler, ben orada şu konuşmayı yapmıştım.

Beni sevindiren bir şey daha Kocam **ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE’NİN İSMİNİ, DOĞDUĞU YER OLAN AĞRI’DA BİR LİSEYE VERDİLER. İSMİ ÖLÜMSÜZLEŞTİ.**

Ben hiç evlenmedim, oğlum üvey baba ile büyüyüp hırplanmasın diye.

ŞEHİT EŞİ OLARAK HEP YETKİLİLERİN KAPIMIN ZİLİNİ ÇALMASINI BEKLEDİM, 65 YIL GEÇTİ, İLK DEFA EMEKLİ KURMAY ALBAY ALİ DENİZLİ İLE TANIŞTIM.

BENİM EŞİM SEVEREK SAVAŞA GİTTİ, ORADA KORELİLER İÇİN CANINI VERDİ.

KAPINIZI ÇOK GEÇ ÇALDIK, BİZİ AFFET AZİZ ŞEHİT EŞİ VE OĞLU, ÇALMAYANLAR UTANSIN.

KORE'DE ŞEHİT DÜŞEN HARB OKULU MEZUNU SUBAYLARIMIZA AİT KİTABENİN AÇILIŞ TÖRENİNDE KONUŞAN ŞEHİT EŞİ PERİHAN GÖKÇE ŞUNLARI SÖYLEMEKTEYDİ (19 MAYIS 1957)

“Kore’de Birleşmiş Milletler ideali uğruna şehit olarak beni ve küçük yavrumu Türk milletine emanet eden eşim üsteğmen Naci Gökçe, 34 arkadaşı ile Harp Okulunda abideleşmesi bizleri haklı bir gurur ve iftihara sevk etmiştir.

Türk milletinin şevkati ve Harp Okulu kumandanının bu kadirşinaslığı acılarımızı hafifletmiş, bizleri son derece mütehassıs bırakmıştır.

Eşim Naci Gökçe'den bana ve milletimize yadigar kalan şu yavrumu aziz ve kadirşinas millete babasının intikamını almak üzere bağışlayıp asker yapacağım. Var olsun büyük Türk milleti ve onun büyük dirayetli kumandan ve idarecileri. “ demektedir.

ASİL HANIMEFENDİ, ŞEHİT EŞİNİZ; SİZİ VE KÜÇÜK YAVRUNUZU ASİL TÜRK MİLLETİNİN ŞEFKATLİ KOLLARINA BIRAKMIŞ OLUP, KADİRŞINAS ASİL VATAN EVLATLARI SİZİ SONSUZA DEK UNUTMAYACAK DAİMA HATIRLAYACAKTIR. EMİN OLUN, EŞİNİZİN RUHU ŞAD OLSUN.

YÜKSEK MÜHENDİS GÜNAY TUZCU BEYENİŞTESİ NACİ GÖKÇEYİ ŞÖYLE ANLATMAKTADIR.

29 Kasım 1950 gecesi Ankara Radyosu'ndaki 22.45 haberlerini dinlerken Eniştem, **Ütğm Naci GÖKÇE**'nin ismi şehitler arasında okunduğu zaman, evimize sanki atom bombası düşmüş gibi bir acı yaşadık. Kitabınızı incelerken, aradan 60 yıl geçmiş olmasına rağmen öyle bir acı yüreğimize oturmuş **ki şu satırları ağlayarak yazıyorum. Bugün 60 yaşında olan yeğenim o gün sadece 5 aylık bebektir.**

Eniştem Naci Gökçe, vedalaşmak için gelip birliğine dönmek için bizlerden ayrılırken Yeğenim Ertuğrul GÖKÇE henüz 28 günlüktü. Yani henüz kırkı çıkmamış kundakta bir bebektir.

O günlerde “yeni doğan bir çocuk 40 gün olmadan evden dışarı çıkarılmaz” inancı çok kuvvetli bir anlayıştı. Ama hiç kimsenin o ayrılık sırasında aklına böyle bir inanın uygulanması gelmemiştir, Eniştemin kucağında yavrusu olmak üzere ailece tüm yakınlarımızla birlikte eniştemi Ankara’ya götürecek bir vasıtayı karayolu üzerinde beklemeye koyulduk.

Aslında o günlerde şimdiki gibi karayolunda yolcu taşıma gelişmemiştir. Sadece günde bir defa sabah erken saatte gelip-geçen yolcu treniyle Ankara’ya ulaşım sağlanıyordu. Eniştem 5–6 saat daha eşiyle ve yavrusuyla kalabilmek için trenle gitmeyi düşünmedi.

Uzun bekleyişten sonra Ankara’ya tomruk götüren bir kamyonla eniştemi Ankara’ya yolcu edebildik.

Ayrılış anında bizlerle vedalaşırken eniştemin zaten esmer tenli olan suratının simsiyah olmuş hali halen gözümün önünde taptaze canlanmaktadır.

Sevdiğim eniştemin tüm aile fertleriyle vedalaşmasını, gözümü enişteme dikmiş bir halde öylece izliyordum. Ne o ağlıyordu, ne de ben ağlıyordum.

Ama eniştemin benimle aynı durumda olduğuna inandığım için sanki Onun gözyaşlarının görünmeden içine aktığını hissediyordum.” Demektedir.

Türk’e şeref sağlamak için Kore topraklarını kendilerine mezar yapan aziz şehitlerinizin ruhları da sanki devamlı yanımızdadır. Onları unutmamıza imkân var mı?

Kunuri'nin eşsiz kahramanları **Şehit Piyade Üsteğmen Naci Gökçe**, **Şehit Piyade Üsteğmen Şerif Yavuz**, Şehit Binbaşı Mıktat Uluünlü'yü, Türk Milleti Unutabilir mi? Şehit Binbaşı Lûtfî Bülgin, Şehit Yüzbaşı Cevat Olhon., Şehit Yüzbaşı Kaya Aldoğan, Şehit Üsteğmen Selâhattin Eregemen, Şehit Topçu Üsteğmen Mehmet Güneç kalplerimizden silinebilir mi?

Kore'de Şehit Piyade Üsteğmen Naci Gökçe gibi ebedîleşen kahramanlarımızdan hiç olmazsa bir kısmının unutulmamasını ve menkıbelerinin gelecek nesillere doğru ve tam olarak intikal edebilmesini sağlayabilirsem, bir Türk subayı olarak yapacağım vazifelerimin en kutsilerinden biri yerine getirilmiş olacaktır.

Türk olarak, inandıkları bir dâvanın öncüleri olarak savaşırken, hayatlarını çekinmeden feda eden o bahadırların, müstakbel dünya nesilleri için birer iftihar vesilesi, birer ilham kaynağı olacağına inanıyorum.

Birinci Türk Tugayı'nın "Kutup Yıldızı" Kunuri Muharebeleri üzerinden 65 yıl geçti. Bu süre içinde dünyada, baş döndüren büyük gelişmeler oldu. Unutulmaz sandığımız nice olaylar çabuk unutuldu.

İnsanlık iç içe ve hızlı yaşamanın doğal sonucu olarak, "günlük yaşama" alışkanlığı edindi. Bu gelişmelerin "tarih benliğini yitirmeye ve geçmişten kopmaya" yol açması karşısında ileri ülkeler; ulusal ve evrensel geçmişi özenle, anında belgeleyerek "bilgi bankalarında" koruma altına almaya başladılar.

Bir vakitler, yere göğe sığdırılamayan ve çok övülen Tugaylarımız hakkında, yabancı eserlerde tugayları savaşta yakından izleyen savaş muhabirlerinin yazdıkları hariç birkaç satırlık değinmeler dışında, geniş bilgilere pek rastlanılamaz. Ulusal arşivimizdeki eserler de pek azdır.

Kore Savaşında dünyaya şapka çıkartan askerlerimizin güvenliğimize, ekonomimize ve demokratik hayatımıza katkıları, maalesef genişliğine ve derinliğine kavranamadı.

Yüzeysel anlayışın doğal sonucu olarak, Kore'de dünyanın bir dönüm noktasına geldiğinin de farkına varılamadı.

Kunuri Muharebelerini kaplayan sis perdesinin kaldırılmasına, çalışılmamış ve Kore savaşının kritik günlerinde askerlerimizin gösterdikleri başarıların değerini, kamuoyu tam olarak öğrenememiştir.

Barışın, dostluğun, kültür ile uygarlığın ve eşitlikle zenginliğin değerini, savaşmış askerler kadar kimse bilemez.¹

Kore’de savaştık, kan döktük, şehit verdik. Dünya askerî tarihine altın sayfalarla geçen menkıbelerin sahibi olduk. Bu kahramanlıklarımızı bizden önce başka milletler övmüş ve değerlendirmiştir.

Bu eserde kahramanlarımıza layık oldukları değeri verebilmek, milli eğitimimize milli kültürümüze kaynak olacak konuları kanıtlamak esası yanında, başkalarının bizi nasıl incelediğini, kahramanlıklarımızı ders konusu yaptığını göstermek amacı esas alınmıştır.

Emekli Kurmay Albay Ali Denizli 30 sene boyunca, Kore savaşı Kahramanlarının anılarını da derleyerek, gelecek kuşaklara aktarmak gayretini sürdürürken, askeri tarih hazinemizi derinlikleriyle işlemek, yazılı hâle getirmeği bu eserde göz önünde bulundurmıştır.

1 Bahtiyar Yalta, Kunuri Muharebeleri ve Geri Çekilmeler, Ankara, 2005, s. XXIII.

Konunun bu kadar geniş olmasının sebebi, Kore'nin tüm yönlerinin bir bütün olarak anlaşılması ihtiyacındandır. Zira, bir savaşı etkileyen, coğrafi, jeopolitik, siyasi ve kültürel ortamların ortaya konması konuya açıklık getirecektir.

Ayrıca eklenen krokilerle, dokümanın askerî inceleme konusu olması da sağlanmış, her konudaki araştırmacıya hitap edecek tarzda yerli ve yabancı birçok kaynak taranarak ve o günleri yaşayan, şu anda hayatta olan Kore gazileri ile görüşülerek hazırlanan bu eser, Emekli Kurmay Albay Ali Denizli tarafından bilim âleminin yararına sunulmuştur.

NE YAZIK Kİ; geçmişte yaşamış ve halen yaşayan gazilerimizin anıları resimleri bir resmi kurumca toplanmamıştır. Gazilerimizde bu vefasızlığı hissederek sessizce ölüp gitmekte, kalan çok az gazimiz de sessizce yaşamaktadır.

Demokrat Parti Hükümeti 25 Temmuz 1950 yılında Birleşmiş Milletler emrine 4500 kişilik Türk Savaş Birliği vermediği kabul etmiş ancak bu kararını muhalefetle paylaşmamış ve TBMM' den geçirmemiştir. Meclis kararını alsaydı kalpleri daha da feth ederdi.

Kore Gazilerinden yılladır bahsedilmez olmuş ve en basit olayların yıl dönümleri yapılırken Kore zaferlerinin yıl dönümleri unutulmuş ve tarihin en uzak ve en derin sahifelerine gömülmüştür.

SAVAŞTAN İZMİR'E GEMİ İLE DÖNEN GAZİLERİMİZİN ANILARI ALINMAMIŞ, TERHİS EDİLİP UNUTULMUŞLARDIR. OYSAKİ DÜNYA GAZİLERİNİ TÖRENLERLE KARŞILAMIŞ, EN BÜYÜK PAYELERİ VERMİŞTİR.

Şehit Üsteğmen Naci Gökçe, ailesine yazdığı mektupta;

“Bize orada harcırah olarak verdikleri 78 dolardan başka üçüncü aya girdiğimiz halde maaş ve para vermediler. BELKİ DE VERMEYECEKLER.

Oğlum Ertuğrul'un istikbali için orada ki maaştan hiç olmazsa 40 lira bankaya yatırın.” diye yazmaktadır.

Kore'de şehit 2 nci tabur komutanı kahraman binbaşı Miktat Uluönlü'nün kızı Suna Uluönlü 15 yaşında yetim kaldım, babamı emekli dahi yapmadılar, diye bana ağlayarak anlatmıştır.

Binbaşı Miktat Uluönlü'nün mektubunda; ” Benim Gazeteci Hikmet Ferudun Es'de 100 dolarım vardı. Annen sıkıntıda olduğunu bildirince ona göndermesini söyledim.

Bilmem aldınız mı Vakıa, 300 lira az bir para ama başka yok, burada daha maaş alamadık, bu parasızlığa çok üzüldüğüm, herhalde harice dolar çıkarmamak için yapıyorlar, 3 maaş alacağımız var, bir de bu 4 oluyor.

Kıtamın başında bulunduğum zaman ateş yağsa çekinmem çünkü hep beraberiz, fakat uzağında başlarına felaket gelse birinin burnu kanasa çok çok üzüldüğüm

Sonra, ben bana emanet edilen 800 Türk'ün hesabını nasıl veririm. Analarına ne derim. Alınm açık memleket toprağına ayak basabilir miyim.” diye yazıyordu.

ONURLU ŞEHİT SUBAYLARIMIZ VATAN İÇİN CANINI VERİRKEN GERİDE KALAN AİLESİ SIKINTILAR İÇİNDE KIVRANIYORDU.

KORSAVAŞ (Kore’de Savaşanlar Derneğı) sayesinde 30 Nisan 1976 tarihinde Kore Gazileri Şeref Aylıkları alamağı hak kazanmıştır. Aylık 1980’de kesilmiş, 1985 de yeniden bağlanmış. Ancak bu aylığın miktarı Gazi Şerefini yüceltecek miktarda değildir. ASGARİ ÜCRETİN YARISI KADARDIR.

Gazilerimizin bir çoğı, tek geliri olan Gazi maaşı ile geçinemeyerek fakru zaruret içinde yaşamaktadır.

Kahraman Gazilerimize karşı maddeten ve ne de manen bir şey yapılmadığı gibi, onları yılda bir anmaya vesile olacak bir anıt bile yapılmamıştır. **Kadirşinas Güney Kore Cumhuriyeti Hükümeti Ankara’da bir abide yapmak suretiyle bu eksikimizi telafi etmiştir.**

HALA DA, TÜM KORE GAZİLERİMİZE DESTEKLERİNE DEVAM ETMEKTE, GÜNEY KORE’YE GÖTÜRMEKTE, BURSLAR, MADALYALAR VERMEKTEDİR.

Gazilerin evlatlarına bırakacağı anıtsal bir madalya Türk Devleti tarafından verilmemiş, Birleşmiş Milletler ve Kore Cumhuriyeti madalyalarını takarak bu boşluğu doldurmağı çalışmışlardır.

Oysaki tek başına, bacakları bomba ile parçalanmasına rağmen, 75 Çinli’yi imha eden İstihkam Bölük Komutanı yüzbaşı Şinasi Sükan’a Amerikan Başkanı, Amerika’nın en büyük 2 madalyasını vermiş, Türk devleti ise unutmuştur. Sakat kalması nedeniyle çok sevdiği ASKERLİK MESLEĞİNDEN AYRILARAK malul gazi olup sivil hayata dönmüştür.

GÖRÜŞTÜĞÜMÜZ KORE GAZİLERİNİN GENEL İSTEKLERİ

KORE HARBİ ZAFERLERİNİ ANLATMADAKİ AMAÇLARI:

1. Türkiye’de MUHARİP GAZİLİĞİN varlığını, gücünü, şümulünü, etkinliklerini yurtiçinde duyurmak.
2. Türk askerinin Kore Savaşlarına gönderilmesi NEDENLERİNİ açığa kavuşturmak, Konu üzerindeki bazı yorum ve propagandaları çürütmek.
3. Kore Harbi’nin, Türk Milletini yeniden dışa açan büyük ve önemli bir kapı olduğunu anlatıp belgelemek;

4. KUNURİ- KUMYANGJANĞNİ- TAEGYEWONNI -VEGAS Muharebelerinin o kapıyı aralamada, Birleşmiş Milletler Teşkilatının varlığını ve saygınlığını korumada, Türk askerini ve Milletini dünyaya yeniden yine **OLUMLU BİÇİMDE** kabul ettirmede bir dönüm savaşı olduğunu vurgulayıp hatırlatmak.

VE ÖZELLİKLE;

5. Kore Savaşçıları SİLAH ARKADAŞLARIYLA irtibat kurulması; onlarla bilinçli ve köklü TÜRK DOSTLUĞU’nun değerlendirilmesi, Dünyada “Bir Türk Lobisi” ortamının yaratılıp geliştirilmesi ve yaşatılması hususlarında İLGİLİ / YETKİLİ / İSTEKLİ’lere YARDIMCI OLMAK.

NE / NELER BEKLİYORUZ

Türk Askeri olarak bizler (Muharip gaziler); milli varlık ve güçlerimizi savaş alanlarında (KORE'DE DAHI) değerlendirip ispatladık.

İnsanlık ve İNSAN HAKLARI konusunda şerefli ve köklü hizmetler verdik. Bunların hafife alınması/unutulması, İnsanlık Tarihi açısından bir kayıp olur.

Bu durum karşısında;

Tarihçilerimizden, araştırmacı yazarlarımızdan bunların yazılıp belgelenmelerini;

Eğitimcilerimizden bunların yurtiçinde özellikle DİPLOMATLARIMIZDAN bunların yurt dışında değerlendirilmelerini;

Bilim adamlarımızdan ve sanatçılarımızdan ise; Türk Askeri kahramanlığını daima anlatmalarını,

Kore'deki başarılarımızla dahi, geçliğimizin bezenip / beslenip yarınlarmıza daha bilinçli ve güçlü hazırlanmalarını,

İSTEYİP BEKLEMEKTEYİZ DEMEKTEDİRLER

“Üç yıl süren Kore Savaşı'nda resmi rakamlara göre 721 Türk askeri şehit oldu, 175'nin akıbeti de bilinmiyor. Türk Şehitliği, yarımadanın güney ucundaki Pusan şehrinde bulunuyor.

Son derece bakımlı ve düzenli olan şehitlikte 462 Türk askeri huzur içinde yatıyor. Ancak, aradan geçen 60 yıla rağmen, hala ruhları huzura ermeyenler de var. Bugün, Kuzey Kore sınırları içinde kalan meçhul asker mezarlarından onlarcası şehitlerimize ait.

Cenazesi bulunamayan askerlerin büyük bölümü, 26-30 Kasım 1950 ve 22/ 23 Nisan 1951 tarihleri arasında Kunuri'de ve Imjin Nehri kıyısında şehit düşenler. Türk Tugayı, Kunuri muharebeleri ve geri çekilmelerinde 218 şehit vermiş, zor koşullar altında çekilen birlik, ölen arkadaşlarını o bölgede bırakmak zorunda kalmıştı.

ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE GİBİ KAHRAMANLAR; 65 yıl önce soğuk bir Kasım gecelerinde vatanlarından binlerce kilometre uzakta şehit olanlar, bugün kaderleriyle başbaşa bırakılmış durumdalar.

İşin acı tarafı; bu geçen 65 yılda kayıplar ve cenazesi bulunamayanlar hakkında Kuzey Kore makamlarına doğru dürüst bir girişimin yapılmaması. Konuyla ilgili olarak Seul ve Ankara'daki yetkililere soru yöneltildiğinde alınan cevaplar şaşırtıcı. "Arşivlerimizde bu konuda bir bilgi yok"

Oysa benzer olaylarda dünyada tam tersi örneklerin olduğunu görüyoruz. Örneğin Kore'de taraflar arasında ateşkes ilan edildikten sonra, 1954'te yapılan cenaze değişiminde, Kuzey Kore yönetimi 4 binden fazla müttefik askerinin cenazesini iade etti.

KORE'DE ESİR OLUP ,ÖLEN AMERİKALI ASKERİN CENAZESİ 65 SENE SONRA ÜLKESİNE DÖNÜYOR KARISI BAYAN CLARA GANTT AĞLIYOR. DARISI BİZİM ŞEHİT VE KAYIPLARIMIZA

Bunların büyük bölümü Amerikan askerlerine aitti. Amerikan hükümeti, o tarihten itibaren 36 yıl boyunca Kuzey Kore yönetimini kayıp askerler konusunda ikna edemedi.

1990-1994 yılları arasında Kuzey Kore tek tarafı olarak 208 cenazeyi daha Amerikalılara teslim etti ve bunlardan 35'inin kimliği tespit edildi.

1996 yılından sonra Amerikalılar, Kuzey Korelileri ikna etmeyi başardılar ve ortak saha çalışması yapmaya başladılar.

Bugüne kadar gerçekleştirilen 33 saha çalışmasında 229 cenaze bulundu. Amerikan Savunma Bakanlığı Savaş Esirleri ve Kayıp Personel Dairesi'nin bu yılın Eylül ayında yayınladığı verilere göre, DNA testleri sonucunda bu cenazelerden 81'inin kimliği tespit edildi ve ailelerine teslim edildi.

Kayıplarının peşine düşenler yalnızca Amerikalılar değil. Örneğin İsrail'in çarpışmalarda ölen ve Filistinli grupların elinde bulunan askerlerin cenazelerini geri almak için yüzlerce mahkumu serbest bıraktığını unutmamak gerekir.

Asker cenazeleriyle ilgili en çarpıcı örnek, 2010 Kasımı'nın son günlerinde yaşandı. Bundan tam 188 yıl önce, Napolyon'un Rusya seferi sırasında hayatını kaybeden 18 Fransız askerinin cenazesi, Litvanya'nın başkenti Vilnius yakınlarında bulundu. Askerler iki ülke temsilcilerinin katıldığı törenle toprağa verildi.

Bu örnekler de gösteriyor ki; gerekli irade ortaya konulduğunda sonuç alınabiliyor. 65 yıl önce Kore'de şehit düşenlerin ruhlarını huzura erdirmek, kayıp yakınlarının da acısını biraz olsun dindirmek için görev üniformalı-üniformasız koltuk sahiplerine düşüyor.”²

Şehitlerimizi şükranla, malûl gazilerimizi minnetle ve savaşı sonuna kadar sürdüren gazilerimizle fedakâr ailelerini saygıyla ne kadar ansak azdır.

Kendi şahsi imkanlarımla, az sayıda gaziye ulaşarak derlediğim bu kıymetli tarihi eserin yazılmasında katkılarından dolayı;

Kitabın yazılmasında tüm desteğini esirgemeyen Şehit Piyade Üsteğmen Naci Gökçe'nin eşi asil hanımefendi Perihan Gökçe'ye, oğlu Ertuğrul Gökçe'ye, Perihan ablanın kardeşi sayın Günay Tuzcu'ya ve vefakâr eşim Nesrin Denizli'ye teşekkür ederim.

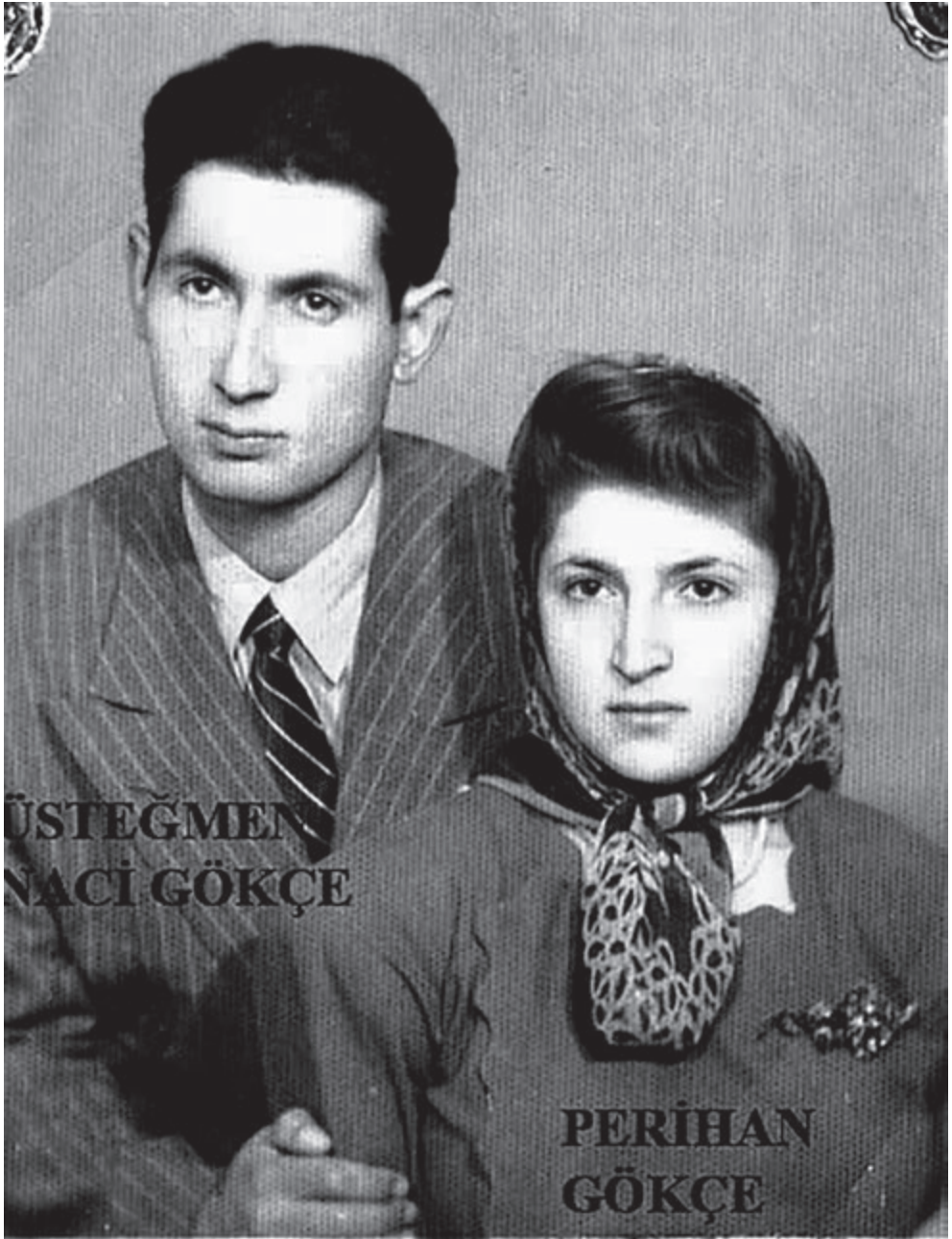
KAHRAMAN GAZİ VE ŞEHİTLERİMİZİN RUHLARI ŞAD OLSUN.

Doç. Dr. Ali Denizli

E. Kurmay Albay

Ankara, 2015

2 “Kore Savaşı 60 ncı Yıl” NTV Tarih, Sayı: 24, İstanbul, 2011, s. 35-43.

Giriş

İkinci Cihan Harbini müteakip, birçok memleketleri tehakkümleri altına aldıktan sonra da ihtiraslarını doyuramayan komünizm idarecisi Ruslar, Birleşmiş Milletler Cemiyeti'nin zaaflarından, demokrasi idarecilerinin siyasî ve silâhlı ihtilâflardan kaçınarak sulh ve sükûna fazla riayetkarlığından istifade ile kendi maksat ve ölçülerine uygun düşen memleketlerde satın aldıkları aktörleri kanlı oyunlara sevketmişler, bâzılarında muvaffak olmuşlar, bâzılarında olamamışlar, bir memlekette muvaffak olamayan oyunlarını Türkiye, Güneykore gibi memleketlere nakletmişlerdir.

İkinci Cihan Harbinden sonra kardeşi kardeşe musallat etmekle ihdas edilen Azerbaycan, Yunanistan, Çin, Çin Hindi kanlı faciaları kötü maksatlı idarecilerin kanlı eserleri olmuştur.

O dram sahnelerinden biri de zavallı Kore olmuştur. Aynı memleketin evlâtlarından komünist boyunduruğuna sokulabilenler günahsız olan diğerlerine saldırtılmış, yeni bir dram yaratılmıştır.

Kore harbi, Kuzey Korelilerin Güney Korelilere tecavüzü ile görünürde bir kardeşler harbi halinde başladı. Kuzeyliler yalnız Kore'nin ve Korelilerin gerçek selâmet ve birliği için kendi irade ve kararları ile bu dramatik oyuna girişmiş olsalardı bir savaşa meydan kalmaksızın, o oyun Kore hudutları içinde müsbet, menfi bir neticeye varabilirdi.

Fakat, komünizm zehirleriyle sarhoşlatılmış, aldatılmış Kuzeylilerin iradelerini kaybetmiş komünist direktörlerinin aktörleri ve onların emellerinin hizmetkârı olarak bu drama katılmış olmalarıyla dünya sulhunu bozacak bâzı karışıklıklara sebebiyet vereceklerinden bu kanlı oyunun perdesini kapatmak için Birleşmiş Milletler Karargâhı üye Devletlere evvela «Hazirol! Silâh başına» işaretlerini verdi.

Kuzeyliler tecavüzü durdurmak emrini dinlemediklerinden, biraz sonra üye devletlerin askerî kuvvetleriyle müdahaleye mecbur kaldı.¹

Kore'de ilk defa olarak dünya barışını korumak davasıyla ortaya çıkan Birleşmiş Milletler, kendi bayrağı altında bir ordu kurmuş ve uluslararası bir dava uğrunda dövüşmüştür. Kore'de muharebe etmek için evlâtlarını gönderen uluslardan çoğu, o sıralarda Kuzey Kore ve Komünist Çin'in doğrudan doğruya tehdidi altında bile değildiler.

Fakat, bu uluslardan her biri, ayrı bir oranda olmak üzere, Birleşmiş Milletlerin Kore'de uğrunda dövüştükleri davanın, her bağımsız ulusun davası olduğunu anlamakta gecikmediler. Bu suretle “birlikten kuvvet doğar” sözü dünya çapında bir anlayış buldu.

Türkiye Cumhuriyetinin de Ruslar'a karşı ortak güvenlik ve bozulan barışın iadesi düşüncesiyle, Birleşmiş Milletler çerçevesi içinde bir tugay ile katıldığı Kore muharebelerinin taşıdığı önem büyüktür.

Kore harbinin diğer özellikleri de, Kuzey Korelilerin gerillayı ve gece muharebelerini uygulamada çok ileri gitmelerine karşılık Birleşmiş Milletler ordusunca girişilen ortak harekât sonucunda, yepyeni bir harp tipi olarak bölgesel harp” şeklinin ortaya çıkmış bulunmasıdır.

Dünya egemenliği peşinde koşan Sovyet Rusya'nın, Kızıl Çin'in arkasından Kore harbine açıktan açığa katılmasını, hatta Komünist Çin Cumhuriyetinin Kore'de muntazam ordularla yaptığı gerçek bir harbi, gönüllü kuvvetlerinin işe karışması şeklinde göstermesini, Komünist âleminin, henüz Batılı devletlerle bir üçüncü dünya harbine hazır olmamasında ve kuvvetçe zayıf olmasında aramak doğru olur.

Bir buçuk aylık bir savunma ve hazırlıktan sonra, Pusan bölgesinden Yalu boylarına kadar erişen Birleşmiş Milletler orduları, üstün sayıdaki Komünist Çin ordularının, insan kaybını hiçe sayan arka arkaya taarruzları karşısında, buhranlı ve tehlikeli duruma düşen Birleşmiş Milletler Orduları, Türk Askerince kurtarılmışlardır.

Kore Harbi'nde Birleşmiş Milletlerin Çin kuvvetlerince kuşatılarak imhasını önleyen ayrıca üst üste kazandığı zaferlerle Kore Harbi'nin kaderini ve seyrini değiştiren ve Güney Kore'nin kurtarılacak egemenliğine ve özgürlüğüne kavuşmasına yardımcı olan Türk tugayları bu başarılarıyla dost ve düşmanlarımızı şaşkına çevirmişlerdir.

Diğer milletlerin askerleri çekilirken, Türk askeri düşmana doğru ilerlemiş ve göğsünü kendinden on kat fazla düşmana siper etmiş, ona tarihte unutamayacağı büyük dersi vermiştir.

Dört gün devam eden Kunuri muharebelerinde (26-30 Kasım 1950) çekilen Birleşmiş Milletler Ordusu'nun sağında ilerleme görevi alarak yalnız başına kalmış olan Türk kuvvetleri, tahmini mümkün olmayan durumlarla karşılaşmış, kış ortasında dilini bilmediği bir ülkede, dost ve düşmanı ayırt etmede zorlanarak, düşman gerilla baskınları yüzünden binden fazla kayıp vermiş ve çok sarsılmış olmasına rağmen direnmeye ve savunmaya devam etmiş ve bu gayretleriyle, Birleşmiş Milletler Ordusu'nu kuşatarak yok edecek olan düşmanı üç gün durdurmakla Amerikan 8 nci Ordusunu kuşatılıp imhadan kurtarmıştı.

60 000 KİŞİLİK 38 NCİ KOMÜNİST ÇİN ORDUSU DAĞ VE TEPELERDEN 5000 KİŞİLİK TÜRK TUGAYINI KUNURİ SİNNİMİNİ KÖYÜNDE KUŞATMAĞA BAŞLAMIŞTI.

Ayrıca, KUNURİ-SİNNİMİ köyünde yaşayan köylüler, Ruslar tarafından beyinleri yıkanarak komünist gerilla olarak yetiştirilmiş, kadın erkek, ailece, Türk askerine ateşe başlamıştı.

İŞTE BU KÖYDE ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE ŞEHİT OLUYORDU

Şahadet şekli:

Sinnim-ni köyü etrafında mevzilendiği zaman 7. Bölük en kuzeyde ve en uçta yer almış bulunuyordu. Naci Gökçe'nin takımı ise bu bölüğün en uzakta mevzilendirilmiş ve çevre savunmasına geçirilmiş takımı idi.

Sinnim-ni köyü etrafında mevzilendiği zaman 7. Bölük en kuzeyde ve en uçta yer almış bulunuyordu. Naci GÖKÇE'nin takımı ise bu bölüğün en uzakta mevzilendirilmiş ve çevre savunmasına geçirilmiş takımı idi. Düşman taarruzu başladığı zaman bu takım toprağa sıkı sıkı sarılıp sabaha, sonra da öğleye kadar inatla savunmuştur.

Mevcutlarının gittikçe azalması onları kararlarından döndürmüyor, hiçbir şey onları yıldırmıyordu. Bölüğün tabur karargâhı üzerine doğru geri çekilmesi emri verildiği sıralarda Üsteğmen Gökçe bacaklarından yaralanıyor ve artık siperinden doğrulamıyor

Bu durumu gören, kalblerini fethettiği takımından kalan 7 kişi onu sırtlarında götürmek istiyorlarsa da, Üsteğmen şiddetle muhalefet ediyor. Biraz sonra cebinden çıkardığı şekerleri erlerine uzatırken:

— Alın, bunları yiyin... kuvvet verir... Haydi şimdi siz gidin... Siz daha bu millete lâzımsınız; ve son olarak: — Ben burada kalacağım... Yürüyemezsem de zararı yok... birkaç köpeği daha temizlerim... dedi.

Sağ kalan erlerini cebren geri gönderen Üsteğmen Naci Gökçe, çukurunda son fişegine, son kudretine kadar boğuştu, ve birkaç düşmanı da hakladıktan sonra fâni hayata gözlerini yumdu.

KUNURİ-SİNNİMİ köyünde kuşatılan daha sonra şehit olacak 2 nci Tabur Komutanı Şehit Binbaşı Miktat Uluönlü Kunuri Zaferi sonrası kızı Suna Uluönlü'ye yazdığı ve harp tarihinde bulunan mektubunda şöyle yazmaktadır.

“Kunuri Zaferi 3 ncü gününde taburumla en önde düşman hatlarını yara yara yüzlerce hatta, binlerce komunisti, öldüre öldüre bütün tugayın yolunu açtım ve kurtuldum

Hem Tugayın kurtulmasına hem de üç Amerikan tümeninin kurtulmasına sebep oldum ve en az zaiyatı benim taburum verdi.” demektedir.

Bu başarı, dünyaya yayılınca komünist olmayan hükümet başkanları, elçiler, parlamentolar, kongreler, resmî ve hususî kurullar, güvenilir kişiler, Türk askerinin bu büyük başarısının hayranlığı içinde hükümeti tebrik ettiler.

Kunuri Muharebesi'nden sonra milyonlarca Çinlinin savaşa girmesi ile çekilen ve gemilere binerek Kore'yi terk etme çabası içine giren Birleşmiş Milletler kuvvetleri, Kumjangjangni'ye yaptığımız taarruzlarımızla(25 -27 Ocak 1951), yenilmez olarak tanımlanan düşmanı mağlup edip, savaşın seyrini ikinci kez değiştirdiğimiz zaman, gemiler sevinçle boşaltılmış ve hayretler içinde onlar da harekâtımıza katılmışlardır.

Alay komutanı albay Celal Dora 25 Ocak 1951 KUMYANGJANGNI zaferinin dünyada yarattığı hayranlığı şöyle anlatıyordu;

“Türk alayı kendisinin üç misli kuvvetinde olan bu Çin tümenine taarruz ederek yaptığı yakın boğuşmada süngü hücumlarıyla çok üstün bir zafer kazanmış ve muharebe sahasını gezdiğimizde binlerce Çin ölüsünün ekserisi alınlarından vuruldukları görülmüştü. Bu manzara Türk birliğinin ne kadar atıcı ve ne mükemmel savaşçı ve süngüsünü maharetle kullanan ne cesur bir birlik olduğunun eşine rastlanmayan en büyük şahididir.

Akşam olmuş, güneş grubun son şualarını muharebe sahasını kızıl kanlarıyla boyamış olan Çin ölüleri üzerine yayarken dağ taş bir mezbaha manzarası arz ediyordu. Kaçıp canlarını kurtarabilenler bir daha arkalarına bakmadan olanca hızları ile uzaklaşıyor ve muharebe sahasını Türkün muzaffer süngüsüne terk ediyorlardı. ” Diye anlatmaktadır.

Kumyangjang-ni Muharebelerini Seyretmiş Olan İkinci Cihan Harbinin tanınmış piyade subaylarından Amerikan yarbayı Blair de;

“Bu hareket hiç şüphesiz ki bu harbin en kanlı muharebesi olmuştur. Şahsî tecrübelerime dayanarak şunu kat’î olarak ifade edeyim ki Türklerin bu taarruzu gördüğüm harplerin en kanlı bir muharebesidir. Bu muharebe harp tarihinde uzun müddet örnek olmaya değer taşıyacak ve yaşayacaktır”. diyordu

156 rakımlı tepe muharebelerinin sonunda Amerikan kumandanlığınca muharebe sahasında süngü, dipçik ve mermi ile alınlarından vurulmak suretiyle çeşitli şekillerde öldürülmüş olan Çin askerlerinin resimlerini gösteren büyükçe bir albüm Birleşmiş Milletler birliklerine yayınlanmış ve tugayımıza da gönderilmişti.

Bundan sonra yine Amerikan kumandanlığınca uçaklarla Çin ordusu üzerine atılan beyannamelerin arkasına bu Çin ölülerinin resimleri ve başlarında onlara süngüsünü saplayan Türk erinin heybetli resmi basılmış ve altına da Türk askerinin karşısına çıkacak Çinlilerin akıbeti işte böyle olacaktır ibaresi yazılmıştı

9 ncu Bölük Komutanı Yüzbaşı Turan Ergüngör

“Bu muharebelerin ehemmiyet ve tafsilâtı memlekete, lâyük olduğu şekilde aksettirilemedi. Belki bunda, o vakit gazete ve haberlere konan sansürün de tesiri olmuştur.” demektedir.

Alay Harekat Kısım Amiri Yüzbaşı Doğan Abbas Yurdakul ise

“Bu Türk ve Çinli muharebesidir. Anladım ki Türk Askeri Cengaver bir milletin cengaver çocuklarıdır. Kumjngjangni ve 156 rakımlı tepe muharebesi Altın Sahifelerle yazılmalıdır.” Diye anlatıyordu.

ALINAN SONUÇ ŞUYDU:

Düşman ölüsünün, 1.734 olduğu, sağ ve yaralı olarak ele geçen esir sayısının da 82 olduğu bildirilmişdi. Bu muharebede tugayımızın kaybı ise, 12 şehit, 4’ü ağır olmak üzere, toplam 30 yaralıdan ibaretti.

DÜNYA TARİHİNDE YOKTUR Kİ 1734 KOMUNİST ÇİNLİ’Yİ SÜNGÜ İLE İMHA ET, BUNUN YANINDA SADECE 12 ŞEHİT VER. TÜRK ORDUSUNUN BU KAHRAMANLIĞINI ASLA ANLATAMADIK.

Olağanüstü olarak nitelenen Kumyongjong-ni zaferimiz sonucunda Amerikan Kongresi’nin kararıyla **Tugayımıza, BİRİNCİ KEZ “Mümtaz Birlik Nişanı” verildi.**

Komünist Çin’in NİSAN 1951 YILINDA Birleşmiş Milletler Cephesini yarıp tüm cephe’yi işgal amacıyla yaptığı bahar taarruzunda cephenin en kritik yerinde yine Türk duvarına çarpmış, geçememiştir.

9 ncü Bölük Komutanı Yüzbaşı Hamit Yüksel’in isteği ile Asil Türk evladı olan Şehit Üsteğmen Mehmet Günenç gibi kahramanlar topçu ateşini kendi üstüne isteyerek, etrafında yüzlerce Çinlinin ölmesini sağlamış ve kendisi de şehit olmuştur.

Bu bahar taaruzunda Bize saldıran Çin Tümenine 1000 ölü 2000 yaralı verdirilmiş, 5 subay, 3 astsubay, 58 er şehit, 35 yaralı verilmiş,

Amerikan Zenci Alayının ve Filipin Taburunun yanımızdan gece geriye kaçması nedeniyle, oluşan boşluk nedeniyle de 105 esir verilmiştir.

MUHAREBE SAHASINDA 23 NİSAN 1951 DE 66 ŞEHİDİMİZİN AYAK UCUNDA 1000 ÇİNLİ YATMAKTADIR.

KAÇAN AMERİKALI ZENCİ ASKERLER YÜZÜNDEN OLUŞAN SONUÇ ŞU ŞEKİLDEDİR

O muharebe Kore’de tugayın ikinci çetin ve belâlı muharebesi olmuştur.

Üsteğmen Mehmet Günenç şehit, 9 ncü Bölük Komutanı Yzb. Hamit Yüksel, 2 nci Bölük Komutanı Yzb. İhsan Serim, 9 ncü Bölük takım subayı üsteğmen Kâzım Ün, 1nci Bölük takım subayı üsteğmen Ali Büyükkirişçi esir olmuştur.

Yüzbaşı Nurettin Karadağ, Kore Kahramanların memlekete duyurulmasını isteyen mektubu aşağıdadır.

“Bu mektup bize Kore’de çarpışan meçhul kahramanlardan birisini tanıtıyor. Onun meçhul kalmasının mesuliyetini kim yüklenecek? Nerede ona verilen nişan- madalyalar?

“Çok sevgili kardeşim Nezh,

Şimdi Han nehrinin hemen kuzeyinde ihtiyatta bulunuyoruz. Bu mektubumu yeni çiçek açan armut ağaçlarının altında, sabah güneşinin tabiatı yıkadığı bir sırada Koreliler’e mahsus kucagımda bulundurduğum küçük masamın üzerine eğilerek yazıyorum.

Hemen yanımda mesai arkadaşlarımdan Ütğm. Mecid Tekirgöl, Tğm. Edib Bayoğlu ve Tğm. Necdet Kutluyüksel sabah kahvaltısını hazırlıyorlar.

Daima gelecekmış gibi bir hisle beklediğimiz, fakat 22 nisan 1951 gecesinde aramızdan ebediyen ayrılan, son ana kadar vazifesini yapmaya çalışan, yokluğunu unutamadığımız, 9 uncu bölüğün ileri sürülmüş gazetleyicisi Ütğm. Mehmet Güneç’i gözlerimiz aramakta, kalbimiz kanamaktadır.

Mehmet Güneç pek az şehide nasip olacak şekilde, Türklüğünü, vatan ve milletini son anına kadar hatırlıyarak, büyük bir kahramanlık menkıbesi yaratarak şehit olmuştur.

Sana rica ediyor ve yalvarıyorum böyle kahramanlar unutulmamalı, böyle kahramanları bütün Türk milleti duymalı.”

Kore Yarımadası’nın sarp ve yalçın kayalıklarında Birleşmiş Milletler ülküsüne inanmış, hür Milletler ideali uğruna şerefli bir Milletin ahde vefa duygusu namus sözü uğruna Türk Milletine ve Türk Gençliğine yaraşır bir şekilde kahramanca döğüşmüş kahramanlık destanlarımıza bir yenisini daha katan Topçu Üsteğmeni Mehmet Güneç’in aziz hatırasını anmak hepimizin milli vazifesidir.

Mayıs 1951 başında; Taegyeon-ni çevre savunmasında,

Düşman yenilmeğe doymamış, cepheye getirdiği binlerce askerle, komunist bayramı olan 1 mayısı seçerek tüm cepheye yeniden taarruza geçmiştir. Seul’lü koruyan TAEGYEWONNİ bölgesinde yine Türk tugayına çarpmış, 1500 ÖLÜ BIRAKARAK GERİ ÇEKİLMİŞTİR.

Türk askeri, Başkent Seul'u kurtardıktan sonra Komünist Çin ve arkasındaki Rusya'nın binlerce insan gücü, top tüfeğe rağmen Kore'yi ele geçirme hayalleri suya düşmüş, savaş statik hale dönüşerek mevzi harbi haline gelmiştir.

Türk Tugayı 2 subay, 9 er şehit vermiş, Teğmen Rıdvan TERZİ ve maalesef hava almak için sığınaktan çıkan kahraman **2 nci tabur komutanı binbaşı Miktat ULUÜNLÜ ve düşmanın kallesçe hazırladığı bubi tuzağı nedeniyle, 3 ncü tabur komutanı binbaşı Lütfü BÜLGİN ve Yüzbaşı Halil Çayan şehit olmuştur.**

Mütarekenin imzalanmasını sağlayan sağlayan Vegas muharebelerimizle Mayıs 1953'de son kez Komünist Çin'i Ordularını, durduran Çinlileri mevzilerin önüne seren, Türk askeri, **hiçbir yabancı birliğe verilmemiş olan Mümtaz Birlik Nişanı'nı İKİNCİ KEZ almıştı.**

Kunuri'den sonra en çok kaybı Vegas diye adlandırılan Muharebe ileri karakol muharebelerinde verdik. Kayıplarımız 151 şehit, 450 yaralıydı. Mevzilerini teslim aldığımız Amerikan Deniz Piyade tümeni bizden önce bu mevzilerde 1500 zayıat vermişti.

Çinliler, Türklerce birkaç bölükle savunulan muharebe ileri karakol mevzilerine, bir tümen, 13500 KİŞİ ve yedi topçu taburuyla taarruz etti.

3.000 kayıp vermesine rağmen başarı sağlayamadı. 36 saat içinde düşman Türk kuvvetleri mevzilerine 65.000'i aşan top ve havan mermisi atmıştı.

MEVZILERIMIZ ÖNÜNDE 151 ŞEHİDİMİZİN AYAK UCUNDA 3000 ÇİNLİ ÖLÜSÜ YATMAKTADIR. BİR ŞEHİDİMİZE KARŞILIK 20 ÇİNLİ TELEF OLMUŞTUR.

Türk Tugayı; Vegas'tan sonra ikinci kez üstün birlik madalyası ile onurlandırılmıştır.

Tugayın tek ihtiyatı olan ve Elko ve Karson Muharebe İleri Karakollarını takviye görevi verilen İstihkâm Bölük Komutanı Yüzbaşı Şinasi Sükan; Bölüğünün başında, ölümü göze alarak öne atılmıştır. Bölük Komutanı Yzb. Şinasi Sükan bir Çinli'nin attığı el bombası demetinin patlamasıyla sağ bacağını kaybetmişti.

Yüzbaşı Şinasi Sükan'a Amerika Birleşik Devletleri'nin "Distinguished Service Cross –madalyası yani bizdeki karşılığıyla ÜSTÜN HİZMET MADALYASI VE AYRICA ÜSTÜN CESARET MADALYASI OLAN BRONZE STAR MADALYASI DA ALMIŞTIR.

Üstün Hizmet İmtihaz Madalyası'nın beratında İstihkâm Bölük Komutanı Yüzbaşı Şinasi Sükan için şöyle yazmaktadır:

BİZZAT KENDİSİ 75 DÜŞMAN ÖLDÜRMÜŞTÜR.

BÖYLE BİR KAHRAMAN ANCAK TÜRLERE NASİP OLMUŞTUR.

Birinci Bölüm

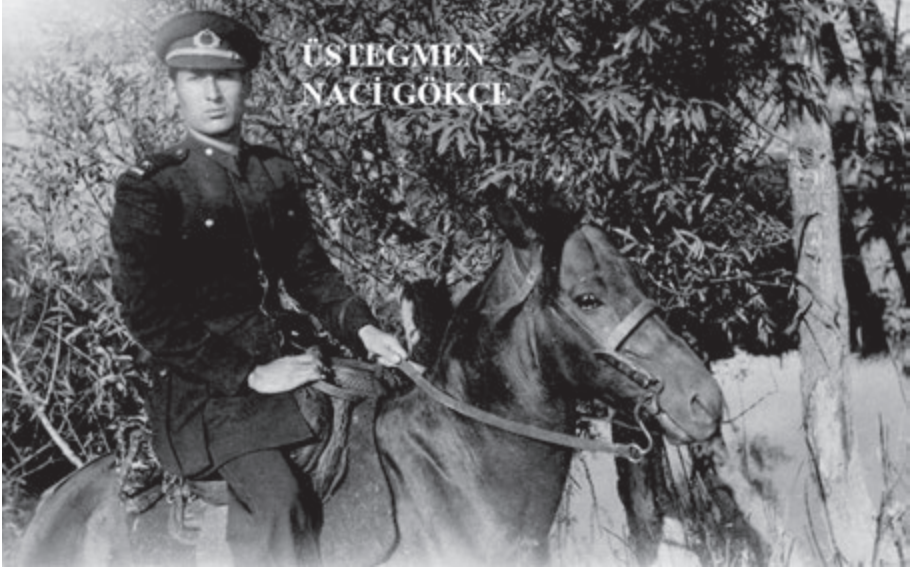
**2 NCİ TABUR 7 NCİ BÖLÜK 3 NCÜ TAKIM KOMUTANI PİYADE
ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE’NİN HAYAT ÖYKÜSÜ VE ŞEHİT OLMASI**

SİCİLİ (1946 – 157)

**I. KORE 241 nci Alay bölüm komutanı Yüzbaşı Refik Soykut kahraman
Şehidimiz Üsteğmen Naci GÖKÇE’nin Hayatı ve Şehit Olmasını Şöyle
Anlatmaktadır.**

“Mustafa oğlu Naci Gökçe (Karaköse 1338). 30 Ağustos 1946 da Kara Harp Okulundan subay çıkmış, 18 Ağustos 1950 de II. Tb. 7. Bl. III. Tk. K.lığına tayin edilmişti.

Sinnim-ni köyü etrafında mevzilenildiği zaman 7. bölük en kuzey doğuda, daha ziyade Muharebe İleri Karakolu şeklinde yer almış bulunuyordu. Gökçenin takımı, bu bölüğün doğu kanadında yan tarafı emniyete alacak şekilde mevzilendirilmiş ve kısmen çevre savunmasına geçirilmiş bulunuyordu.

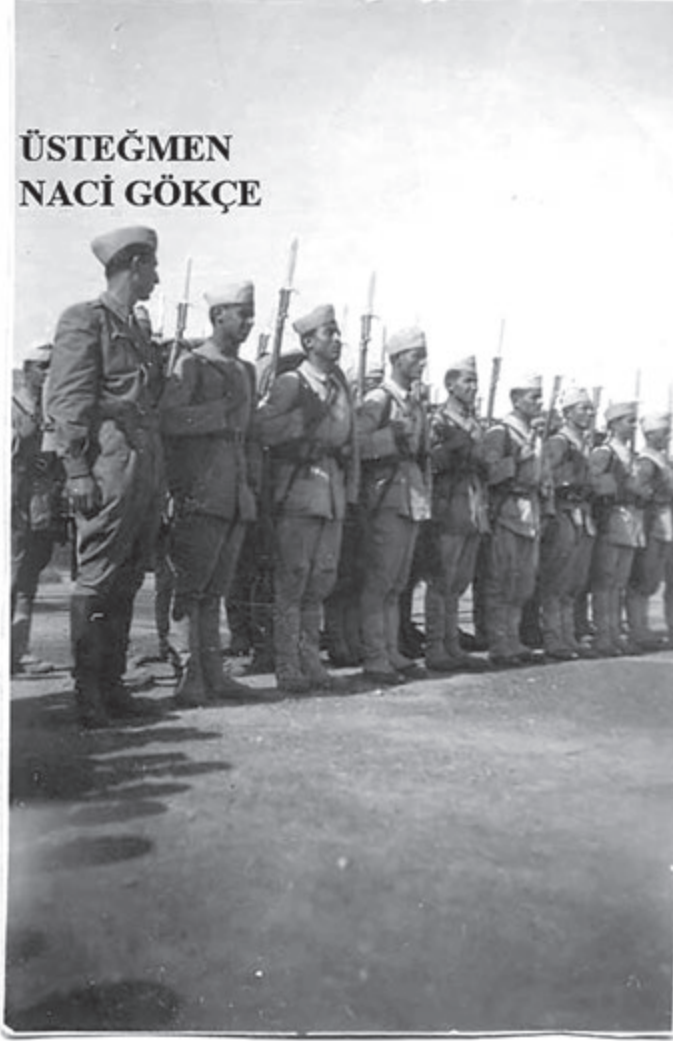
Gece düşman taarruzu başladığı zaman, takım toprağa sıkı sıkı sarılıp saatlerce savundu. Çarpışmaları boyunca mevcutlarının birer ikişer azalması onların savaş azmini kıramadı, ağır düşman tazyiki onları geri atamadı ve savaş bütün şiddeti ile devam etti.

ÜSTEĞMEN
NACİ GÖKÇE

İki alemin birbirine bu kadar yaklaştığı yer ve zamanda düşmanla ölüm kalım muharebesi yapan şu sekiz on bahadırdaki savaş kudretine bakın, ne müthiş şey!... Yoksa onlara, aziz şehitlerin henüz semavata yükselmemiş ruhları da mı katılmış dı?...

Sabaha karşı saat 04,00 sıralarında 7. bölüğe (2 nci Tabur karargâhı üzerine geri çekilmesi) emri verilinceye kadar Ütgm. Naci Gökçe takımının başında ve erlerinin arasında savaşı dirayetle ve kahramanca idare etti.

Ancak, geri çekilme emrinin ileri hatlara ulaştırılması safhasında, bacaklarından ve kasığından aldığı müteaddit isabetler onu tamamı ile kötürüm hale sokmuş, bir adım dahi atabilecek mecal bırakmamıştı.

Muharebeyi kesme ve çekilme emri nihayet Gökçenin takımına da ulaştı. Takımdan sağ kalanlar bu emir üzerine hazırlıklarını yapıyor ve ağır yaralı komutanlarını da beraberlerinde, götürmek için, içlerinden üç dört er Gökçenin

yanına sokuluyor. Gökçe ise, kendisinden ümidini kestiği için onlara muhalefet ediyor, kendisini terk etmelerini, bir an evvel bölüğe katılmalarını emrediyor.

Diğer taraftan da, dünden beri cebinde sakladığı şekerlerini erlerine uzatırken bir ağabey şefkati ile: **“Alın bunları yiyein... Kuvvet verir... Haydi şimdi gidin... siz daha bu millete lâzımsınız....”** diyor...

ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE

Komutanlarının kat'i kararı ve ümitsiz durumu karşısında çaresiz kalan aslanlar, gözleri ve kalpleri geride kalarak çekilirlerken, Gökçe kısa bir müddet daha düşmanla savaştı, son kudretini de kaybettikten sonra o da ebedileşen kahramanlarımız safına geçti.

Üsteğmen Gökçenin, eşine Çankırı'da, Amerikalılar tarafından merasimle (Gümüş Yıldız) madalyası takılmıştır. Merasimden hemen sonra Foto Yzb. Arif Tiğin tarafından tesbit edilebilen bu pozu ile Gökçe'nin eşi ve biricik oğlu.

Türk Kadınlığının millî konulardaki duyuşlarını en veciz bir şekilde sembolize etmiş bulunmaktadır.”¹ demektedir.

1 H. Refik Soykut, Kore'de Ebedileşen Kahramanlar, Ankara, 1952, s.46-48.

II. Üsteğmen Naci GÖKÇE'nin Kore'den Babasına Yazdığı Mektup (Aslı eklerdedir)

SEVGİLİ BABACIĞIM,

TEAGU-KORE

8 KASIM 1950

BİZİM YEGANE GAYE VE ÜMİDİMİZ MİLLİ VAZİFEMİZİ YAPIP ANAVATANA DÖNMEK VE SİZLERE KAVUŞMAKTIR.

Aziz Türkiyemizin kıymetini bir defa daha buraya gelince anladık AH, harici bir memlekete çıkan bir kişi ancak memleketin kıymetini takdir eder.

BURADA HALK VE MİLLET EN AZ BİZDEN 100 YIL GERİ, HENÜZ KOSKOCA ŞEHİRLERİNDE GAYRİ MUNTAZAM DAHİ OLSA BİR OTOBÜS SERVİSİ MEVCUT DEĞİLDİR.

TAŞITLAR VE ARAÇLAR İPTİDAİDİR UZAKTAN GÖSTERİŞLİ OLAN DÜKKAN VE MAGAZALARDA İŞE YARAR BİREY YOKTUR.

BİZİM BİR LİRAMIZ ONLARIN 2500 LİRASI KIIYMETİNDEDİR. BİR AMERİKAN DOLARI 4000 KANO'DIR.

Bize orada harcırah olarak verdikleri 78 dolardan başka üçüncü aya girdiğimiz halde maaş ve para vermediler. BELKİ DE VERMEYECEKLER.

Ona göre Oğlum Ertuğrul'un istikbali için orada ki maaştan hiç olmazsa 40 lira bankaya yatırın.

BURASI ÖYLE BİR YER Kİ BİR ELEKTRİK AMPÜLÜ BİLE BULUNMUYOR. HALK SEFİLVE AÇTIR.

ÇOCUKLAR SİGARA KOTİĞİ (ARTIĞI) TOPLAMAKTA, ÇIPLAK DENECEK YIRTIK ELBİSE İLE DOLAŞMAKTADIR.

HENÜZ ALTI AY GİBİ KISA BİR HARP BUHRANI İLE MEMLEKET ACINACAK BİR VEHAMET İÇİNDEDİR.

HARP DOLAYISI İLE HERŞEYİ İMAL ETMİŞ MEMLEKET VE MİLLET BU YÜZDEN HASTALIK İÇİNDE KIVRANMAKTADIR.

Halk zekidir, kısa zamanda Türkçeyi teleffuza başlamıştır. Buna rağmen çok muntazam yolları ve Japonlardan kalma yüksek havadar muntazam binalar da mevcuttur.

YAKINDA KUZEY KORE'YE GİDECEĞİZ ORASI ÇOK SOĞUKMUŞ BUNUN İÇİN AMERİKAN ORDUSUNUN GİYDİĞİ İÇ ÇAMAŞIR VE ELDİVEN KAZAK VERDİLER.

Şimdi maaş ne kadar aldınız, tayın bedelinin iki katı ile ayrıca Ankara’da oturuyormuşunuz gibi merkez zammı almanız lazım.

DAİMA DUA EDİN DUANIZA ÇOK MUHTACIZ.

**SEVGİLİ ANNE VE BABACIĞIM HÜRMETLE ELLERİNİZDEN ÖPER
BEŞ VAKİT NAMAZINIZDA HAYIRLI DUALARINIZI SIK SIK TALEP
EDERİM.**

OĞLUNUZ

ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE

III. Üsteğmen Naci GÖKÇE'nin Kore'den Eşi Perihan Gökçe'ye Yazdığı Mektup

SEVGİLİ PERİCİĞİM,

TEAGU-KORE

8 KASIM 1950

SENİN OĞLUMUZ ERTUĞRUL'UN VAR, SEN DE BENİ MEKTUPLARINLA TESELLİ ET, MEKTUBUNDA KOKUNU GETİREN ELLERİNDEN O KAĞIT PARÇASI BANA HAYAT VERSİN VE BÖYLECE ŞU KIZILLARA HADDİNİ İLDİRELİM.

HİÇ ÜZÜLME İNŞALLAH ŞAN VE ZAFERLE YİNE SİZLERE KAVUŞACAĞIZ SEVGİ VE HASRETLE GÖZLERİNDEN ÖPER MEKTUBUNU BEKLERİM.

EŞİN

ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE

IV. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ –ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE’NİN İSMİNİN KARAKÖSE (AĞRI) ORTAOKULA VERİLMESİ (23 HAZİRAN 1952 SAYI: 700)

Karaköse Ortaokulunun Naci Gökçe Ortaokulu olarak adlandırılması

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün 12/3/1952 tarihli ve 532/1/1699 sayılı teklif yazısı ve ilişkileri incelendi, işin gereği düşünüldü:

Karaköse Ortaokulu’nun, Kore Türk Silâhlı Kuvvetleri 241 inci Alay 7 nci Bölük Takım Komutanı olup, Kore’de Sinnim-Köyü civarında yapılan savaş esnasında şehitlik rütbesine yükselen Üsteğmen Naci Gökçe’nin adına izafeten Naci Gökçe Ortaokulu olarak adlandırılması ve bu suretle tescili yapılmak üzere dosyasının Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce görülerek Zat İşleri Müdürlüğüne tevdi kararlaştırıldı.

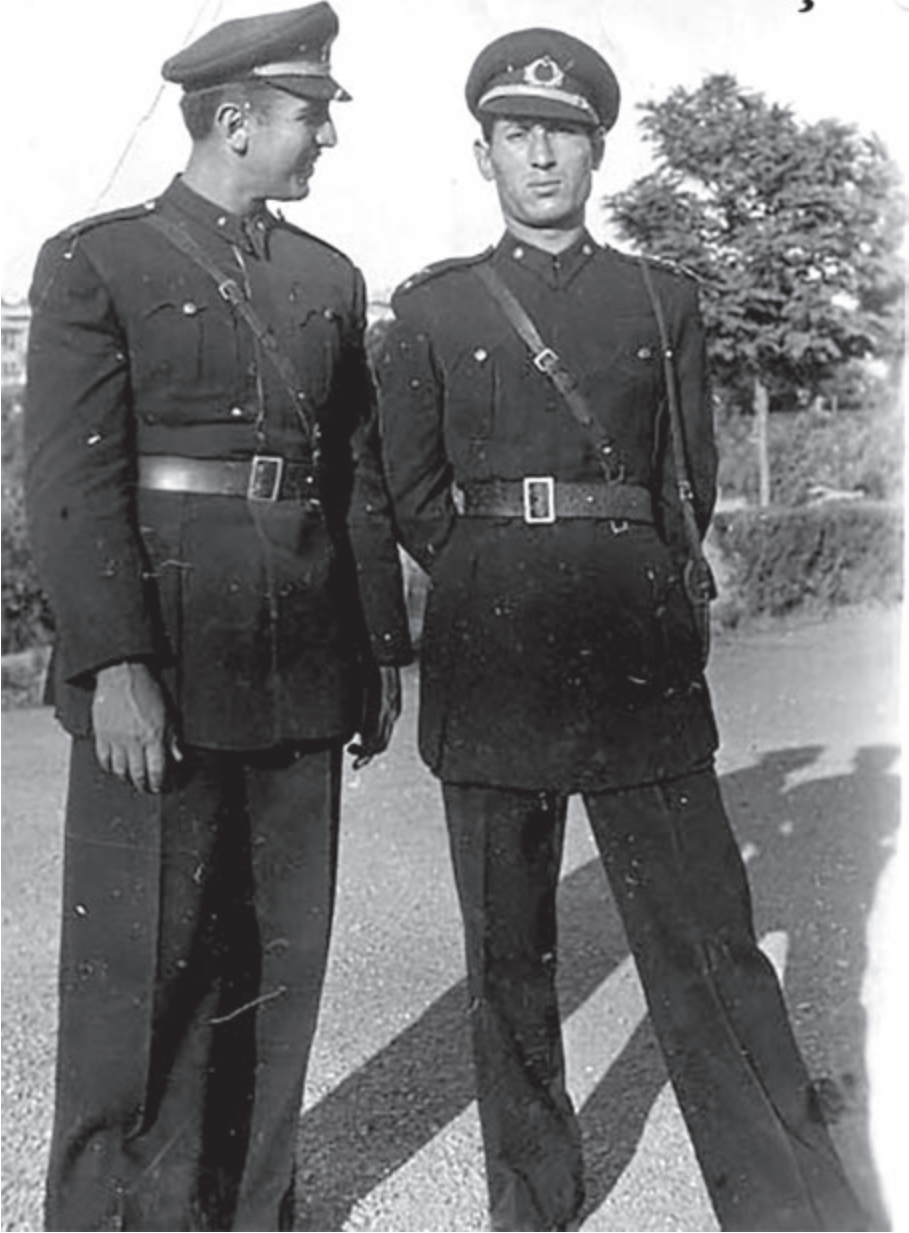
İş, Bakanlık Yüksek Katının onaylarına sunulur.

Kabul 6/6/1952

Milli Eğitim Bakanı

T. İleri

ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE

ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE'NİN HAL TERCÜMESİ İLE ŞAHADET ŞEKLİ

Baba adı : Mustafa

Adlı ve soyadı : Naci Gökçe

Memleketi : Karaköse

Doğumu : 338 (1922)

11 Eylül 1944 tarihinde Harb Okuluna duhul etmiştir. 30 Ağustos 1946 tarihinde subay olarak ordu saflarına katılan rahmetli,

Burhaniye, 5 nci Kolordu 71. Tugay 52. A. 5. Bl. te vazifeye başlamıştır. 23.12.1948 tarihinde 5 nci Kor. 65. Tüm. 192. A. 11. Tb. Ağ. Bl. ne tâyin olmuştur.

30 Ağustos 1950 tarihinde Üsteğmenliğe yükselen rahmetli, 18.8.1950 tarihinde de Kore Türk Silahlı Kuvvetleri 241. A. 7. Bl. Takım Komutanlığına atanmıştır.

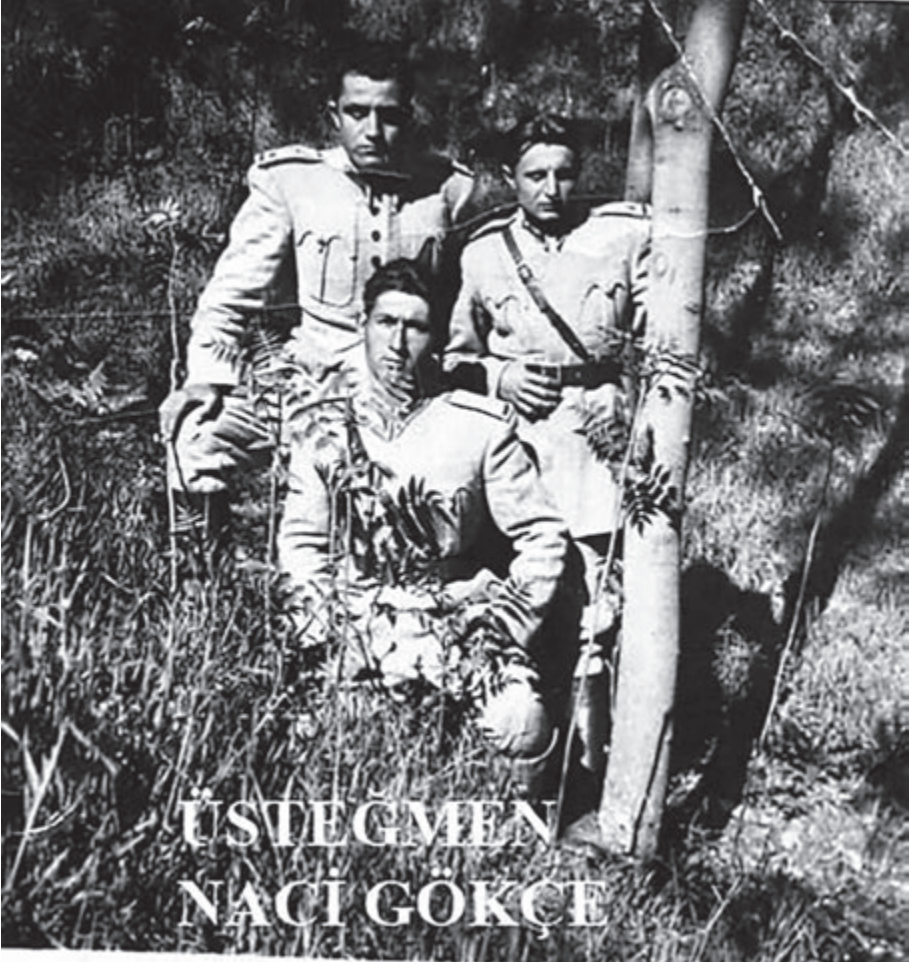

ÜSTEĞMEN
NACİ GÖKÇE

Şahadet şekli:

Sinnim-ni köyü etrafında mevzilendiği zaman 7. Bölük en kuzeyde ve en uçta yer almış bulunuyordu. Naci Gökçe'nin takımı ise bu bölüğün en uzakta mevzilendirilmiş ve çevre savunmasına geçirilmiş takımı idi.

Sinnim-ni köyü etrafında mevzilendiği zaman 7. Bölük en kuzeyde ve en uçta yer almış bulunuyordu. Naci GÖKÇE'nin takımı ise bu bölüğün en uzakta mevzilendirilmiş ve çevre savunmasına geçirilmiş takımı idi. Düşman taarruzu başladığı zaman bu takım toprağa sıkı sıkı sarılıp sabaha, sonra da öğleye kadar inatla savunmuştur.

Mevcutlarının gittikçe azalması onları kararlarından döndürmüyor, hiçbir şey onları yıldırılmıyordu. Bölüğün tabur karargâhı üzerine doğru geri çekilmesi emri verildiği sıralarda Üsteğmen Gökçe bacaklarından yaralanıyor ve artık siperinden doğrulamıyor.

Bu durumu gören, kalblerini fethettiği takımından kalan 7 kişi onu sırtlarında götürmek istiyorlarsa da, Üsteğmen şiddetle muhalefet ediyor. Biraz sonra cebinden çıkardığı şekerleri erlerine uzatırken:

— Alın, bunları yiyin... kuvvet verir... Haydi şimdi siz gidin... Siz daha bu millete lâzımsınız; ve son olarak: — Ben burada kalacağım... Yürüyemezsem de zararı yok... birkaç köpeği daha temizlerim... dedi.

Sağ kalan erlerini cebren geri gönderen Üsteğmen Naci Gökçe, çukurunda son fişegine, son kudretine kadar boğuştu, ve birkaç düşmanı da hakladıktan sonra fâni hayata gözlerini yumdu.

**IV. KORE'DE ŞEHİT DÜŞEN HARB OKULU MEZUNU
SUBAYLARIMIZA AİT KİTABENİN AÇILIŞ TÖRENİNDE KONUŞAN
ŞEHİT EŞİ PERİHAN GÖKÇENİN OKUDUĞU METİN (19 MAYIS 1957)**

Kıymetli Büyüklerim, Değerli vatandaşlarım,

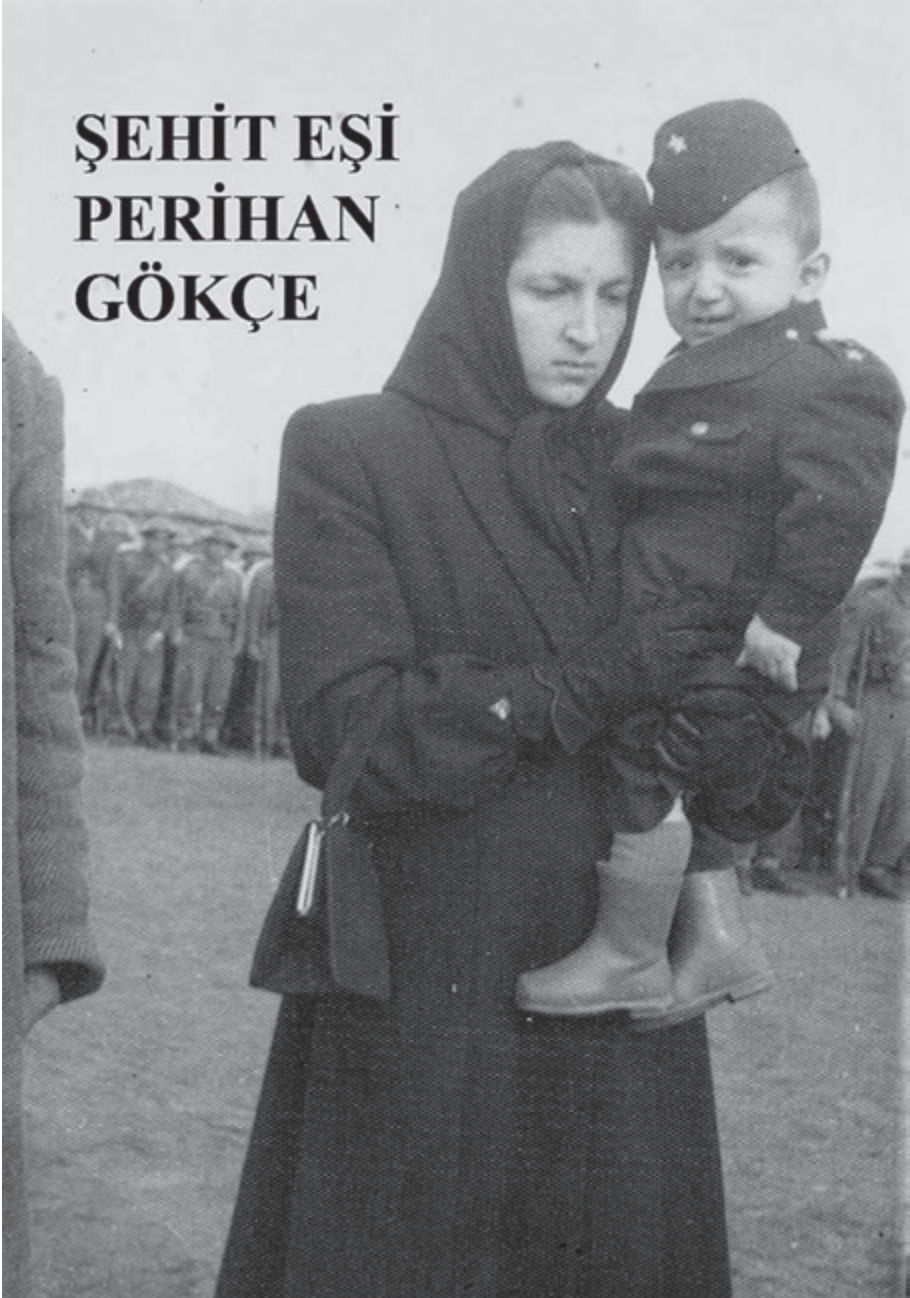
Milli ruh, inanç, inancımızın sembolü hürriyet aşkı; hürriyet mücadelesinin ilham kaynağı kahraman milletimizin Kore'deki mütacavizlere karşı savunan medeni devletleri arasında bizde yer almış bulunuyoruz.

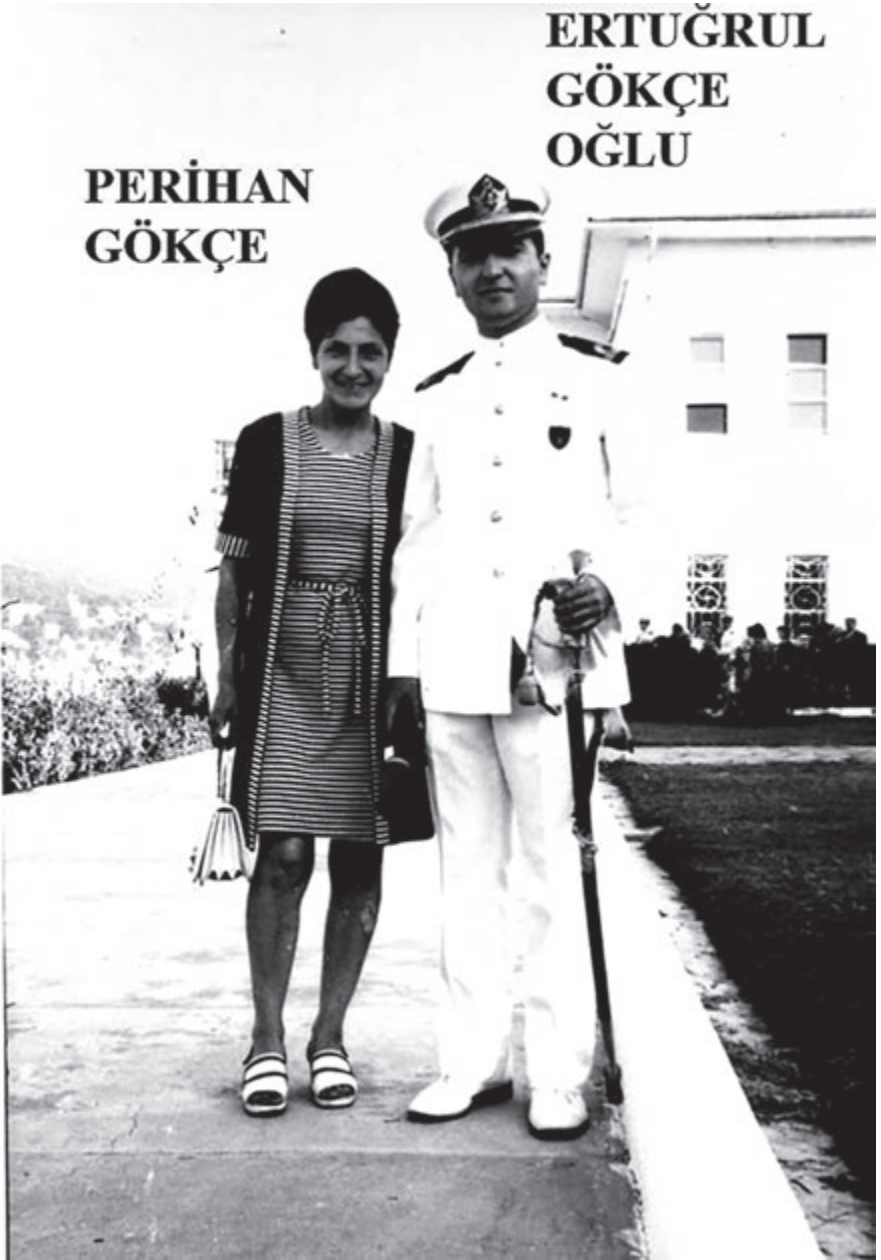
Kore’de Birleşmiş Milletler ideali uğruna şehit olarak beni ve küçük yavrumu Türk milletine emanet eden eşim üstteğmen Naci Gökçe, 34 arkadaşı ile Harp Okulunda abideleşmesi bizleri haklı bir gurur ve iftihara sevk etmiştir.

Türk milletinin şevkati ve Harp Okulu kumandanının bu kadirşinashğı acılarımızı hafifletmiş, bizleri son derece mütehassıs bırakmıştır. Bunun için kendilerine teşekkürü borç sayarız.

Eşim Naci Gökçe'den bana ve milletimize yadigar kalan şu yavrumu aziz ve kadirşinas millete babasının intikamını almak üzere bağışlayıp asker yapacağım. Var olsun büyük Türk milleti ve onun büyük dirayetli kumandan ve idarecileri.

Türk kahramanlık destanlarını bir defa daha 7 deniz aşırı Kore topraklarında kanlarıyla çizen Türk beldesinin kahraman evlatlarıyla ne kadar iftihar etsek yine de azdır. O menhus hürriyet düşmanları Komünistlere, hatta dünya devletlerine karşı Türk'ün ne demek olduğunu kahramanlığını, cesaret ve metanetini bu vesile ile bir kere daha duyurmuş olduk.

Ey kahramanlar diyarı şerefli beldenin mümtaz Türk şehitleri, şahadetinizle hepimizi ağlattınız, semevata yükselen Ruhlarınız muazzap olmasın, geride kalan bizlerin gönüllerinde acı bir tehassüsün nesci dokundu. Bu itibarla her an her saniye kalplerimizde sönmez meşale olarak kalınız.

Sizleri hiçbir zaman unutmadık ve unutmaya da imkan ve ihtimal yoktur.

İşte isimleriniz Karamanlık Tarihinin altın sayfalarına yazıldığı gibi burada da kitabeye nakşedildi.

Mezarı bilinmeyen mahbenizde ruhunuz şad olsun müsterih uyuyun, sizlerin tuttuğu ideal yolun devamı yine silah arkadaşlarınız, şahlanan azim ve sarsılmaz iman güvenilir inançla idame ettiriyor.

**ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE’NİN MEZARI YOKTUR.
CENAZESİ KUZEY KORE’DE KALMIŞTIR.**

**TEMSİLİ MEZAR TAŞI KARA HARP OKULU-ANKARA ŞEHİTLER
ANITI BÖLGESİNDEDİR.**

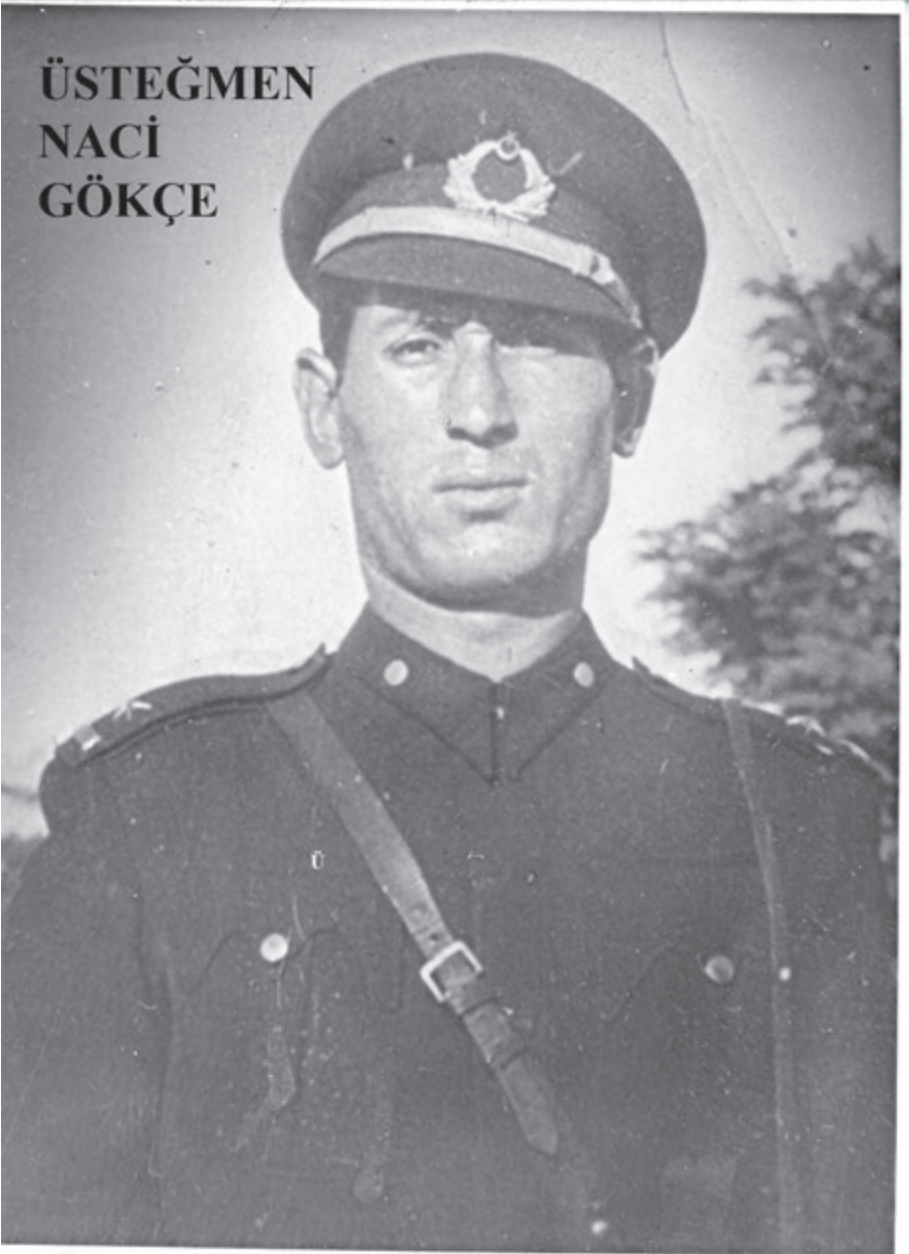
Her Türk aynı gaye, aynı ideal peşinde. İdealimiz hür yaşamak hür ölmektir. Tuttuğumuz amaçta budur.

Bu vatan, bize şehit atalarımızın, mübarek kanlarıyla yoğrulmuş Atatürk'ümüzün hür olarak gençliğe bıraktığı kutsal emanetidir.

Gençliğe teslim edilen kutsi emaneti, gelecek nesillere hür olarak dermeyan ettirecek icap edese o da bu uğurda ölecek, o ölecek ki oğlu yerini alacak vatanımız hür ve payidar kalacaktır.

Sen şehit oğlusun
Ne mutlu sana
Rahmet olsun babana
Ne mutlu Türkiye'mize
Bu vatani bırakan ATATÜRK'ÜMÜZE
Kore Şehidi Üsteğmen
Naci Gökçe'nin eşi
Perihan Gökçe

V. Üsteğmen Naci GÖKÇE'nin Kayınbiraderi –Eşinin kardeşi Günay

TUZCU'nun E.Albay Ali Denizli'ye yazdığı mail.

SAYIN ALİ BEY,

Ablam Perihan Gökçe'yi ziyaret ettiğim zaman, sizin 20 yıllık emek vererek yaptığınız araştırmalarınız sonunda hazırlamış olduğunuz “KORE SAVAŞI BELGELER VE HARP FOTOĞRAFLARI ALBÜMÜ” başlıklı kitabınızı gördüm.

Gerçekten güzel bir derleme çalışması yapmışsınız. Bu çalışmanın can alıcı noktalarından birisi de Kore Devleti ilgililerinin unutmayıp değer verdiği, ne yazık ki Türkiye Cumhuriyeti Devlet Adamları'nın şehitlerimizi unuttuğunu vurgulamış olmanızdır.

29 Kasım 1950 gecesi Ankara Radyosu'ndaki 22.45 haberlerini dinlerken Eniştem P.ÜTĞM Naci GÖKÇE'nin ismi şehitler arasında okunduğu zaman, evimize sanki atom bombası düşmüş gibi bir acı yaşadık. Kitabınızı incelerken, aradan 60 yıl geçmiş olmasına rağmen öyle bir acı yüreğimize oturmuş ki şu satırları ağlayarak yazıyorum. Bugün 60 yaşında olan yeğenim o gün sadece 5 aylık bebektir.

Eniştem Naci Gökçe, vedalaşmak için gelip birliğine dönmek için bizlerden ayrılırken Yeğenim Ertuğrul GÖKÇE henüz 28 günlüktü. Yani henüz kırkı çıkmamış kundakta bir bebektir.

O günlerde “yeni doğan bir çocuk 40 gün olmadan evden dışarı çıkarılmaz” inancı çok kuvvetli bir anlayıştı. Ama hiç kimsenin o ayrılık sırasında aklına böyle bir inanın uygulanması gelmemiştir, Eniştemin kucağında yavrusu olmak üzere ailece tüm yakınlarımızla birlikte eniştemi Ankara’ya götürecek bir vasıtayı karayolu üzerinde beklemeye koyulduk.

Aslında o günlerde şimdiki gibi karayolunda yolcu taşıma gelişmemişti. Sadece günde bir defa sabah erken saatte gelip-geçen yolcu treniyle Ankara’ya ulaşım sağlanıyordu. Eniştem 5–6 saat daha eşiyle ve yavrusuyla kalabilmek için trenle gitmeyi düşünmedi.

Uzun bekleyişten sonra Ankara’ya tomruk götüren bir kamyonla eniştemi Ankara’ya yolcu edebildik.

Ayrılış anında bizlerle vedalaşırken eniştemin zaten esmer tenli olan suratının simsiyah olmuş hali halen gözümün önünde taptaze canlanmaktadır.

Sevdiğim eniştemin tüm aile fertleriyle vedalaşmasını, gözümü enişteme dikmiş bir halde öylece izliyordum. Ne o ağlıyordu, ne de ben ağlıyordum.

Ama eniştemin benimle aynı durumda olduğuna inandığım için sanki Onun gözyaşlarının görünmeden içine aktığını hissediyordum.

ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE

O gün ağlayamamış olmaktan mı, yoksa yaşlandığım için artık göz pınarlarımın kontrolünü kaybettiğimden mi bilemiyorum şu satırları ağlayarak yazıyorum.

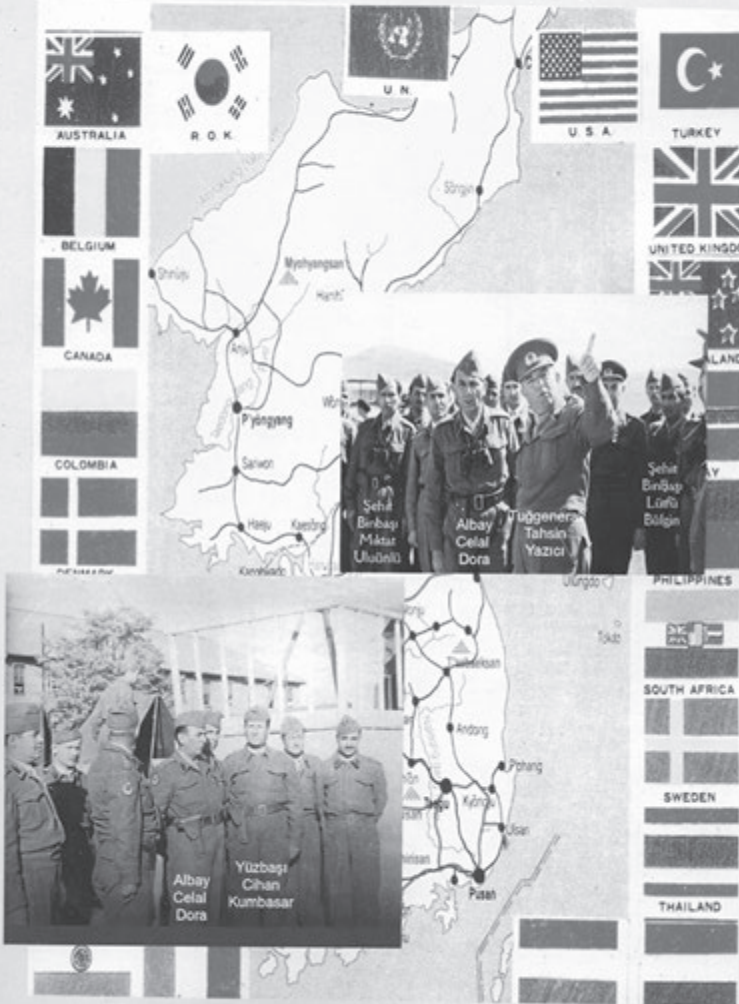

Ablama ABD Silver Star Madalyası takılma töreninde çekilmiş ve daha sonra da dünyaca ünlü “Kralların Ressamı” Rahmetli Rahmi Pehlivanlı’nın yaklaşık 3 hafta uğraşarak hazırladığı bir yağlıboya tabloda, kucağında 2 yaşında, Ütgm üniformasıyla yeğenim Ertuğrul olduğu haldeki asil ve onurlu bir Türk Subayı eşine yakışır duruşunu bilmem hiç görebildiniz mi?

KORE SAVAŞI BELGELER VE HARP FOTOĞRAFLARI ALBÜMÜ

(25 Haziran 1950 - 27 Temmuz 1953)

1 nci, 2 nci, 3 ncü Türk Tugayları

Dr. Ali Denizli
Emekli Kurmay Albay

Sayın Ali Bey,

Kitabınızı dikkatle ve o günleri sanki yaşayarak okudum.

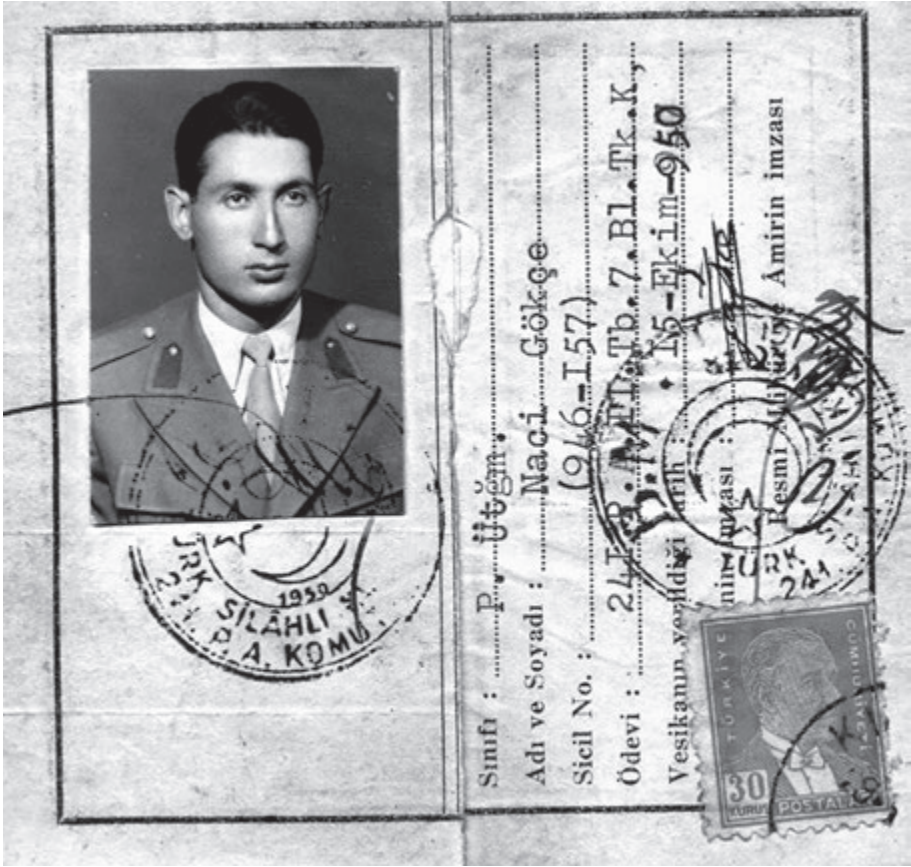
Birçok tanıdığımız, başta 1.Kafile de Alay Komutanı olan Albay Celal Dora'nın eşi (Saygıdeğer Hanımefendi ablamın en yakın haber kaynağı ve eniştemin şehit olmasından sonra da en yakın acısını paylaşanı, teselli edeniydi) olmak üzere, birçok gazi subay, erbaş, er; esarete kalmış ve esir değişimiyle ülkemize dönebilmiş erlerin anlattıklarını sanki kulağımda yeniymiş gibi hissettim.

Kore Şehitlerinden Üstğ. NACİ GÖKÇE'nin Eşi PERİHAN ve OĞLU

Kore Savaşlarıyla ilgili her türlü yayın ve haberlerde neredeyse sembol haline gelmiş bulunan ablamla kucağında üstğmen üniformasıyla yeğenim Ertuğrul Gökçedir.

Evet, eniştem Naci Gökçe ile ilgili bilgilere gelince doğru olan sadece 296 sahife 21.sırada bulunan bilgilerdir.Yani:

DOĞRU OLAN BİLGİLER:

SINIF VE RÜTBESİ	: PİYADE ÜSTEĞMEN
ADI SOYADI	: NACİ GÖKÇE
SİCİL VE KÜNYE NUMARASI	: 1946-157
BABA ADI	: MUSTAFA
İL/İLÇE	: AĞRI/KARAKÖSE
ÖLÜM TARİHİ	: 29-KASIM-1950
ÖLÜM NEDENİ	: ŞEHİT
BİRLİĞİ	: 1. TUGAY
ÖLÜM YERİ	: KUNURİ

MEZAR NO/PARSEL/SIRA NO: MAALESEF ŞEHİT OLDUĞU YER OLAN KUNURİ KUZEY KORE'DE KALDIĞI İÇİN, GÜNEY KORE'DEKİ MEZARLIKTAKİ BİRÇOK KUNURİ ŞEHİTLERİ GİBİ O'NUN DA MEZARI SEMBOLİK TE OLSA GÖRÜNMEMEKTEDİR.

ANCAK KARA HARP OKULUNDAKİ ŞEHİT SUBAYLAR İÇİN HAZIRLANAN ALANDA ENİŞTEMİN İSMİ YER ALMAKTADIR.

AYRICA İSMİYLE DİĞER BİLGİLERİ, TANDOĞANDAKİ KORE ŞEHİTLERİ ANITINDA DA BULUNMAKTADIR.

Çalışmalarınızda size kolaylık ve başarılar dilerken, en içten sevgi ve saygılarımı sunarım.

Emekli Yüksek Mühendis

Günay TUZCU

VI. ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE NASIL ŞEHİD OLDU

2 nci Piyade Taburu Muharebeleri

Sakin Bir Gece Geçirme Hayali

“Wawon Muharebesinden; yorgun ve aç Sinnim-ni’ye dönen 2 nci Tabur; Yarım (1/2) Ağ.Ma.Tk. ile pekiştirdiği 7. Bölüğü; Muharebe İleri Karakolu olarak görevlendirilir.

EN ÖNEMLİ GÖREV ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE’NİN BÖLÜĞÜNE VERİLİR

5. Bölüğe de Yarım Ağ.Mt.’le desteklenmiş olarak, 135 rakımlı tepede mevzilenmesi emredilir. Tabur diğer Bölüklere (6., 8. Ağ. ve Kh.), 135 rakımlı tepenin Güney ve Batı eteklerinde, çadır kurarak istirahat etmelerini bildirir.

7 NCI BÖLÜĞÜN SAVUNMASI; ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE’NİN BÖLÜĞÜ

Düşmanın Gece Taarruzu

Sinnim-ni Ateş İçinde

2 nci Taburun birlikleri, Sinnim-ni köyünün kuzeydoğu ve kuzey bölgesinde mevzilendiler. En sağda, yolun kuzeyinde 7 nci Bölük bulunuyordu.

Bu bölüğün bulunduğu yer, daha önceden 1 nci Talimgah Bölüğü tarafından tutulmuştu. Tabur Komutanı, 7 nci Bölüğü bu bölgede muharebe ileri karakoluna görevlendirdi. 7 nci Bölüğün solunda ve güneybatısında 5 nci Bölük savunma için tertiplenmekte idi.

Taburun ağır makineli tüfek bölüğünden birer takım, piyade birlikleri emrine verildi. Makineli tüfek bölüğünün diğer kısımları ile Karargâh Bölüğü daha geride bulunmakta idi.

Düşman mehtabın çıkması ile 7. Bölüğe taarruza başlar. O sırada 7. Bölük kuzeyden güneye: “I, II. ve III. Takım sırasıyla mevzilenmeye çalışıyordu.

Yolun kuzeyinde 1 nci Talimgah Bölüğünden teslim aldığı sırtlarda muharebe ileri karakoluna memur edilen 7 nci Bölük, bulunduğu bölgeye yeni geldiği ve henüz yeter derecede emniyet tertipleri alamadığı sırada, ani olarak düşmanın havan ve makineli tüfek ateşleriyle karşılaştı.

7 nci Bölüğün bu şekilde baskına uğraması düşmanın pek yakından izlemekte olduğunu gösteriyordu. 7 nci Bölük soldan, cepheden ve sağdan, yol boyunca ateş yemiştir. Havan mermileri Bölük Komutanının komuta yerine düşüyordu.

Düşman, Bölüğün en solundaki 1 nci Takımı kuşatmaya başladı. Sağındaki 2 nci Takım cepheden, en sağa şoseye yakın olan 3 ncü Takım da hem cephe, hem de sağdan, yani yoldan ateş yiyorlardı.

Düşman evvelâ P.Ütğm. Arif Gencebay'ın I. Takımına soldan (Kuzeyden), makineli tüfek ve havan ateşi ile kuşatıcı bir taarruza başlar.

Birkaç dakika sonra, P.Ütğm. Avni Hürtürk'ün II. Takımı cepheden (Batıdan) ateş altında kalır.

P.Ütğm. Naci Gökçe'nin III. Takımı batıdan ve sağından (Güneyinden) ateş muharebesine tutuşur.

7. Bölüğün, karargahı ve Telsizi, II. Takım Komutanının gözetleme yerindeydi. Düşman taarruzu başladığı sırada Bölük Komutanı, I. Takımın bölgesinde bulunuyordu. II. Takım Komutanı Ütğm. Avni Hürtürk; II. Tabura Telsizle, düşmanın taarruza geçtiğini haber vermek ister. Fakat Tabur Telsizi cevap vermez.

I. Takımdan dönen Bölük Komutanı Yzb. Turhan San, Ütğm. Avni Hürtürk'le görüşür. Durumu iyi görmezler. Yzb. Turhan San, Takım Komutanlarına;

- Taburdan çekilme emrini aldığını bildirir. (Telsiz görüşmesi olmadığına göre bu nasıl olmuştur?)

I. Takım, düşman karşısında savunmaya devam ediyor. Bölükten çekilme emrini aldığı vakit P.Ütğm, Arif Gencebay;

- Takımım iyi savunuyor, derse de. Yzb. Turhan San;

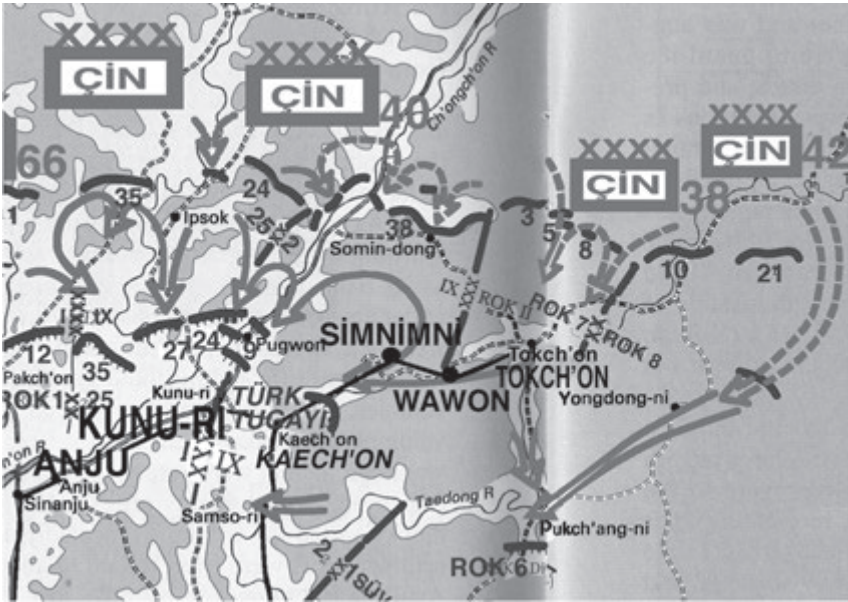
- Emre uyulmasını; Evvelâ Inci Takımın, sonra II. Takımın ve Silâh Takımının; en sonra III. Takımın çekilmesini emreder.

I ve II. Takımlarla Silâh Takımı; ateş altında, Sinnim-ni'ye bakan yamaçlardan aşağı inerek; II. Taburun bulunduğu tepeye Güneyden çıkarlar. Bazıları şoseye doğru giderler.

Taburun makineli tüfekleri, saat 00.45'te düşman diye yanlışlıkla 7. Bölüğe ateş ederler. Bu da Takımların sağa sola dağılmalarına neden olur. Gece muharebesinde aksilikler eksik olmaz.

Bölüğün en sonunda çekilecek olan P.Ütğm. Naci Gökçe'nin III. Piyade Takımı; üç yönden (Kuzey, Doğu ile Güneyden) kuşatılır. Takım yoğun düşman ateşi altında, iki saat mevziini savunduktan sonra; tutunamayacağını gören Ütğm. Naci Gökçe etrafındaki erlerle, güneydeki yarmadan aşağı, şoseye iner.

Sinnim-ni köyünün Doğusundan Tongjukkyochon vadisine girer. Piriñ setlerinden yararlanarak, I. Taburun 2. Bölük mevzilerine varır. Saat 02.30 olmuştur ve 7. Bölük dağılarak elden çıkar.

II. Taburun; “Kârargâh Bölük Komutanı Yzb. Nazmi Özogul; 7. Bölükten, 1. Talimgah Bölüğünden, Topçudan ve Tabur ağırlıklarından gelenleri toplar. Mangalar halinde örgütleyerek, mevziye inisiyatifi ile sokar.

1.YZB.NAZMİ ÖZÖĞÜL 2.ALB CELAL DORA 3.BNB.MIKTAT ULUÖNLÜ
4.YZB.CEVAT OLHON 5.ÜTGM.NACİ GÖKÇE 6.ÜTGM.ŞAHAP GÜRELLİ
7.ÜTGM.SAMİ ÖZTÜRK 8.YZB. KAMİL CELKAN

Bölük karargahı ile telsizci 2 nci Takımın yanında bulunuyorlardı. Nihayet Bölük Komutanı, taburdan aldığı emir üzerine, bölüğüne geri çekilme emrini verdi.

Fakat 3 ncü Takım çekilemediğinden yerinde kalarak düşman ile üç saat kadar savaştı. Sonra bu takım, diğer takımlardan kendine katılan erlerle birlikte (hepsi 20 er) gecenin karanlığından faydalanarak ve güneydeki vadiden birer birer sürünerek 1 nci Taburun bulunduğu karşı sırtlara geçebildi.

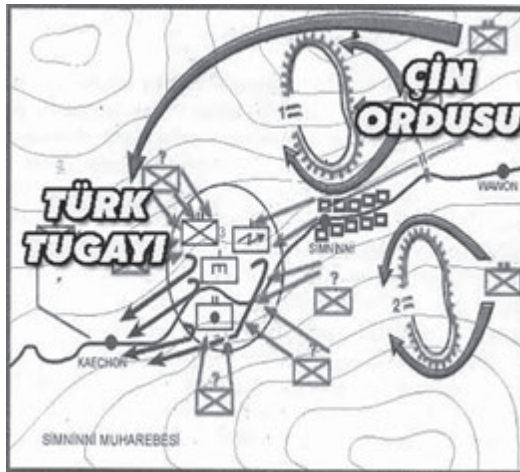
Bunlar, o sıralarda bu tepelerdeki yerleri kahramanca savunan 2 nci Bölüğün en soldaki 3 ncü Takımının yanına gelmiş ve sonuna kadar bu Takımla beraber savaşmışlardır.

Sabaha karşı 7 nci Bölükten 30 kadar er, 2 nci Taburun komuta yerine gelmiş ve böylece bu Bölüğün gerideki ile, yani Taburu ile bağlantısı kesildiği ve sonradan dağıldığı anlaşılmıştı.

7 nci Bölükten güneye, 2 nci Bölük üzerine çekilen grup, vadiden 3 ncü Takımın bulunduğu tepenin arkasına yaklaşırken “burada biz varız, ateş etmeyin” diye bağırılmışlardır.

7 nci Bölükle aynı zamanda Sinnim-ni köyüne yapılan baskında yaralananların iniltileri 2 nci Bölüğün 3 ncü Takımına kadar geliyordu. 7 nci Bölükten gelen grup, bölüklerinin sarılarak dağıldığını heyecanla söylediler.

Fakat 2 nci Bölük Komutanı ile takım komutanları ve cesur çavuşlar, morali sarsan bu sözlerin erleri üzmesine meydan vermeyerek yerlerini sonuna kadar dayanıklılık ve cesaretle savunmalarını sağladılar.

1 NCİ PİYADE TABURU 2 NCİ PİYADE BÖLÜĞÜ MUHAREBELERİ

Düşman Sinnim-ni kesiminde; çaldığı borular ve işaret fişekleri ile hücumu kalktığında; “2. Bölük Komutanı P.Yzb. Ramazan Akıncı, Takım Komutanlarına;

Nereden ateş gelirse, orayı ateş altına alın!

Emrini verir. 2. Bölük, 7. Bölüğe ateş eden düşman havanlarını, namlu ağız alevlerine bakarak, Ağır Makineli Tüfek izli mermileriyle, ateş altına alarak susturur.

Vadiden (Kuzeyden); kedi, dana sesleri gelir. Ulumalar duyulur. 7. Bölükle, 3. Bölük cephelerinde, ateş muharebesi şiddetle devam eder.

Sinnim-ni yanmaya başlar. Orası ateş topuna dönmüş, cehennemi andırıyor.

Düşman, 2. Bölüğe 28/29.XI. 1950 gecesi ateş açmaz. Bölük dost birliklere yardım veya sokulan düşmanı uzaklaştırmak için arada bir ateş açar.

2 nci Bölüğe Katılanlar

P.Ütg. Naci Gökçe

Üç yönden (Kuzeydoğu, doğu, güneyden) hücumu uğrayan 7. Bölük (mevzilenirken) düşmana fazla karşı koymadan, Bölük Komutanı P.Yzb. Turhan San'ın emri ile mevziini boşaltır.

Bölüğün çekilmesinden sonra, P.Ütg. Naci Gökçe'nin III. Piyade Takımı, mevzilerini iki saat daha savunur. Takımı düşman ateşinden başka, gerisindeki (batı) kendi taburunun (II, P.Tb) makineli ateşi altında kalır.

Ütg. Naci Gökçe Batıdan Taburundan) yediği ateşler, yüzünden Taburu üzerine çekilemez. Ütg. N. (Gökçe yanındaki erler ve sivil aşçı Mustaja Gökkaya ile Sinnim-ni köyü Güneydoğusunda, ateş gelmeyen aralıktan sızarak, Tongjukkyochon vadisini geçerek, 2. Bölük üzerine çekilmeyi başarır.²

2 Yalta, s.538.

29 KASIM 1950 SABAHİ

Gün ağarmıştı. 2 nci Bölükten Üsteğmen Hilmi Sönmez, Taşlıtepe’de, Üsteğmen Eregemen’le birlikte direnmeye devam ediyorlardı. Düşman, 2 nci Bölüğün mevzilerine girmeye ve 3 ncü Bölüğün bıraktığı sırtlardan, yan ve gerilerini bir kat daha sarmaya çalışıyordu. 2 nci Bölüğün hiç bir tarafla telli veya telsiz irtibatı yoktu.

Cephanesi de tükenmişti. Elde altı havan ve iki roketatar mermisi kalmıştı. Vadinin ötesinden gelen grup da 2 nci Bölük ile beraber savaşıyordu. 29 kasım 1950 saat 10 15’te, 2 nci Bölükte ağır makineli tüfek mermisi de bitmişti.

Düşman hem çoğalmış, hem de arkadan fazlaca sokulmuştu. Ağaçlar taranarak dallardan beş on düşmanın düşürülmesi erlerin moralini yükseltti.

Bunun üzerine, Teğmen Kemal Saldıraner’le Hilmi Sönmez takımlarını süngü hücumuna kaldırdılar. Arkadaki mevzilere girerek 2 nci Bölüğü geriden saran düşmanın tuttuğu boyun noktasında yerleştiler.

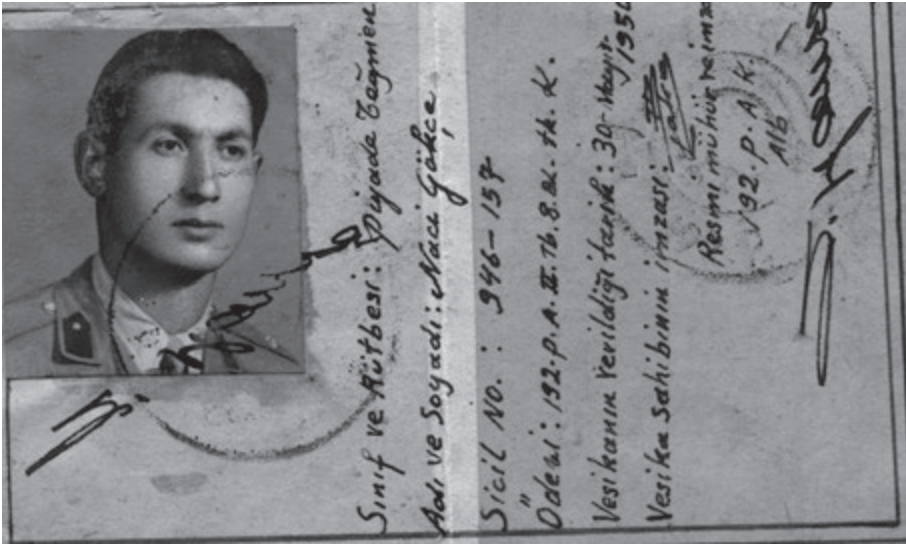
Düşmanın mevzide bıraktığı dört ağır ve yedi hafif makineli tüfekle iki roketatar, bir havan ve birçok hafif otomatik silah ve piyade tüfeklerini cephaneleriyle birlikte ele geçirerek, kaçan düşmanı ateşle takip için bunları da kullandılar.

Üsteğmen Şeref Yavuz, düşman ağır makineli tüfeklerinin nasıl kullanılacaklarını, bu tüfekleri kullanacak erlere öğretmişti.

Bu suretle 2 nci Bölüğün arkasındaki düşman çemberinde bir gedik açıldığından, Bölükçe buradan çekilme kararı verildi. Üsteğmen Hilmi Sönmez, zapt edilen düşman mevzilerinde iki manga ile kalarak bölüğün çekilmesini himaye etmek görevini üstüne aldı. Diğerleri çekildikten sonra onun da çekilmesini himaye edecek ve sağlayacaklardı.

Kızıllar, Mehmetlerin mevziine 50 metre yaklaşmış. Sütire gerisinden başlarını kaldıramıyorlardı. Kunuri muharebelerinde asil Türk milletinin Cumhuriyet gençliği olan Mehmetçiğin asil kanındaki kudret şahlanmış koskoca Çin ordusunu karşısında durdurmuştu.

Yüzbaşı Nazmi Özoğlu şöyle diyordu;

“Bu uğurda canını esirgemeyen aziz şehitlerin başında şanlı bayrağımız gururla dalgalanıyor. Gözlerimiz bu büyük zafer karşısında nemlenmiş ve kanım elektriklenmişti. O zaman kendi kendime,

“İşte şanlı destanları yaratan asil Türk milletinin Cumhuriyet evlâtları. Yenilmez Türk kudretinin mevcudiyetine bir daha iman getiriyorum. Zafer ve istikbal hür insanlarındır.”³

³ Özoğlu, s. 26-27.

Teğmen Bahtiyar Yalta (ortada) iki subay arkadaşıyla Tokyo'da, 2 Mayıs 1951.

Üsteğmen Kemal Saldıraner şöyle anlatıyordu;

“Yanımıza gelen 9 uncu manga ve habercim, dereden yirmi kadar kişinin yanaştığını ve ateş edilip edilmeyeceğini sordu. Ateş edilsin diye emir vereceğim sırada «ateş etmeyin, 7 nci bölükteniz» diye seslendiler.

Bunun üzerine, yakınımıza sokulmuş düşman gruplarından ateş yiyerek derenin kenarındaki evin batı güneyinde 7 nci manganın bulunduğu yere ilerlediler. Bu mangadan çıkarttığım iki er sese gelmelerini, fakat toplu olmamalarını temin maksadıyla gittiler.

Yarım saat sonra grup (20 kişi) geldi. Gelenler dereden geçtikleri için ıslanmış, üşüyorlardı, maneviyatı sarsılanlardan bâzıları da ağlıyorlardı.

Yine bâzıları «bölükten kimse kurtulmadı» diye bağırarak anlatıyordu. Buna mâni olmak için şiddetle tehdit etmek zorunda kaldım.

ÜSTEĞMEN
NACİ GÖKÇE

Ramazan yüzbaşı da yirmi kişi ile gelen üsteğmen Naci Gökçe'yi teskin ediyordu.

Yüzbaşı saat 29 Kasım 1950 saat 04 00' te teğmen İhsan Sözer'i yanıma çağırttı. Ağır makineli takım kumandanı üsteğmen Şerif Yavuz, üsteğmen Naci Gökçe ile oturuyor, gerekli emirleri veriyordu.

Üsteğmen Hilmi Sönmez, kendisinin iki manga ile orada kalacağını, bizim çekilmemizi ve onun çekilmesini kolaylaştıracağımızı söyledi.

Üsteğmen Şerif Yavuz, ele geçen ağır makineli tüfeklerle nasıl ateş edileceğini tüfeklerin başına koyduğumuz erlere öğretti. İhsan Sözer II nci taburla irtibat sağlamıştı.

Üsteğmen Salâhattin Ereğemen II nci tabur kumandanı ile konuşmuş, çekilmemizi emretmişler.

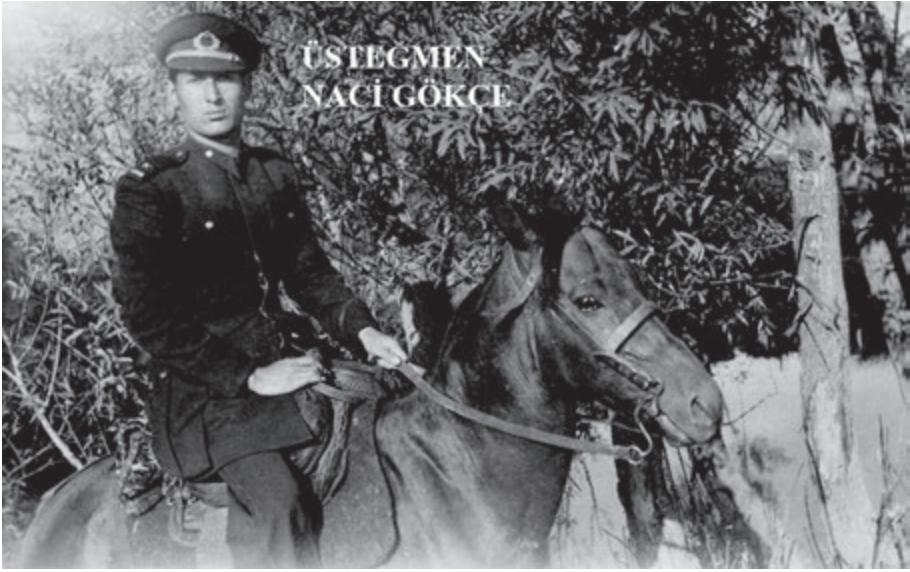

2 NCİ BÖLÜK TAKIM KOMUTANI ÜSTEĞMEN HİLMİ SÖNMEZ SİNNİMİNİ MUHAREBESİNİ ŞÖYLE ANLATMAKTADIR

“Akşam karanlığı ile Sinnim-ni Bölgesine çekildik. Henüz tertip ve yerleşmemiz hitam bulmadan düşman evvelâ 7. Bl. ve sonra 3. Bl. mevzilerine yüklendi.

7. Bl. solumuzda, 3. Bl. sağımızda idi. 1. Bl. kısmen eridi. Kısmen geri çekildi. 3. Bl. III. takımını kaptırarak Tb. la birlikte geri çekiliyor. I. Tb. bu çekilmeden 2. Bl. günü haberdar edemiyor.

Tugay karargâhına kadar iniyor. 7. Bl. mevziini bombardımanı aklın alamıyacağı şekilde şiddetli ve amansız idi. Burada şiddetli bombardımana maruz kalan Üsteğmen Arifî Gencebay’ın takımı idi.

Muharebenin başlangıcından iki üç saat sonra 7. Bl. Tk. K. Üsteğmen Naci GÖKÇE birkaç eri ile birlikte bize iltihak etti.

Teğmen Saldıraner’le Teğmen İhsan Sözer yaralıları nakle başladılar. Şerifle ben de takımlarımızla bunları himaye ediyoruz. Arazi vaziyeti icabı vazifemizi tamamen ifa edemiyorduk.

Derken etrafımız havan, top ve tayyare bombardımanı ile dövülmeğe başlandı. Biz de ferahladık.

Bu himayede tutukluk göstermeden işleyen bir tek ağır makineli tüfekti. Bu tüfeğin sahibi ve işleten de Satılmış Kara...

Çvş. Remzi özkaynağa:

— Remzi, manganla şu boyun noktasını tutacaksın. Benden emir almadıkça düşman değil, üzerine dağ devrilse mevziini terketmiyeceksin. Emrini verdim.

— Mangamla boyun noktasını tutacağım. Senden emir almadıkça, üzerime dağ devrilse mevziimizi terketmiyeceğiz, komutanım...

Bl. muharebe idare yerinden birçok erlerle birlikte, Bilhassa Bilgin çavuşun çok sıkı bir ateş muharebesi yaptığını görüyordum. Fakat hiçbir hedefini göremiyordum.

Satılmış dev gibi tüfek ve cephane kutularını yüklenmiş, koşma ile yürüme, arasında köye doğru ilerliyordu.

Taarruz eden birlik ve yaralı taşıyacak kamyonlar çoktan çekilmişti. Muharebe meydanında şehit, can çekişen, ıstırap çeken yaralılarla, tepede çavuş Mehmet Arslan (Zonguldak - Çaycuma) mangası, ben ve bir çam sırtığına takılı şanlı bayrağımız kalmıştık.

Düşman yürüyüş kolları halinde koşarak gelmekte bir mahzur gömüyordu. Fakat silâhını yanına yatırmış can çekişen bir Türk askerinin dahi ne demek olduğunu, verdiği zayıatla anladıktan sonra sürünmeğe ve muharebe nizamı almaya başladı.

O sırada şanlı bayrağımız da ağır ağır fakat vakur dalgalanıyordu.

O sırada şanlı bayrağımız da ağır ağır fakat vakur dalgalanıyordu.

Çavuş İbrahim Bilgin ayaklarının yardımı ile carabini dolduruyor.

Taşınan yaralılarımızı ve onları taşıyanları vuran 5-6 düşman eri ile, mürettebatı şekil olmuş, sahipsiz bir ağır makineli tüfeği öküzünün sırtına yükleyerek dere içinden Çinlilere kaçıran Şimal Koreli bir kadının hesabını görüyordu.”

2 nci Piyade Bölüğünün Çekilmesi

Komutanım Tanklar Geliyor

2. Bölük; II. P.Tb.'dan umduğu desteği bulamamanın hayal kırıklığı içinde, kara kara düşünmeye başlar. O durumda ve o saatte; düşünceler, mevziler, kısaca her şey karma karışıktı. Kurtuluş için küçük bir ümit ışığı yoktu.

2. Bl.ğü endişeye sürükleyen en büyük sıkıntı; 60'a yakın ağır ve hafif yaralının tahliye, olanaksızlığıydı. Çaresizliğin her yanı sardığı o sırada; iki Amerikan jetinin gök yüzünde parlaması; kaygıları dağıtmaya, yeni bir ümit ve yeni bir hevesle işe sarılmaya yeter. Jetler, bölüğün 5-10 km. uzağındaki hattı içtimaları bombalarlar ve çekip giderler.

2. Bölüğün Subayları (P.Ütg. Hilmi Sönmez; P.Ütg. Şerif Yavuz, P.Ütg. Selâhattin Ereğemen, P.Tğm. İhsan Sözer ve J.Tğm. Kemal Saldıraner ve 7. Bl.'ten P.Ütg. Naci Gökçe) toplanırlar.

Beklemenin eriyip gitmek olacağı, çekilmede azda olsa, kurtulma ümidi bulunduğu kabul edilir. Çözülme ve çekilme hareketi için görev bölümü yaparlar.

Ütgm. Hilmi Sönmez; yaralıların tahliyesi ile çözülme ve çekilmenin; Ütgm. Şerif Yavuz'un ağır makineli tüfeklerinin desteğinde, I. P.Tk. tarafından sağlanmasını,

J.Tgm. Kemal Saldıraner'in Takımı ile çekilmeyi korurken, yaralı tahliyesine de yardım etmesini,

P.Tgm. İhsan Sözer'in Slh.Tk.'na yaralıları toplaması ve taşınması emredilir. Gereken düzen alınırken, gözcülerin;

- Komutanım, iki Tankla Piyadeler, Sinnim-ni'ye yaklaşıyorlar bağırışları üzerine;

- Bu sefer galiba kurtuluyoruz, diyerek sevinirler. Ümit ve şevk içinde dört elle işlere sarılırlar.

Kahraman Şehitler Tepesi

Yaralı kolu mevzilerden aşağı iner, gözden kaybolurken, düşman, Artçı görevini yüklenen Ütğm. Hilmi Sönmez'in I. P.Tk.'na, taarruza geçer.

Ütğm. Hilmi Sönmez, telsizle temas kurmaya çalışırken;

Sizi duyuyorum. Bana yerinizi bildirin, sesi gelince; Ütğm. Hilmi Sönmez;

- Burası 2. P.Bl. düşman taarruz ediyor. Ateş altındayız, der. Bölükte harita yoktur. Koordinat verilemez. O nedenle çam ağacına "Türk Bayrağı asılır. Savaş kahramanlarının; vazife, cesaret ve arkadaşlık anlayışları, Türk Bayrağı ile o günden sonsuza, o çamlı tepede sembolleşir.

Telsizde konuşan subay Topçu Subayıdır. Sis mermilerinin hedefe düşmeleri üzerine Topçunun etki ateşi başlar.

Üç yönden düşmanla vuruşan Artçı Takım Komutanı Ütğm. Hilmi Sönmez, Topçu ateşinin etkisinden yararlanmak için, Ağ.Mt.Tk.K. Ütğm. Şerif Yavuz'a;

- Şerif, Makineli Tüfeklerini çekmeye başla! Arkan sıra bir Manga ile çekileceğim. En son Çvş. Remzi Özkaynak çekilecek! der.

Ütğm. Şerif Yavuz Takımı ile vadiye indiğinde yaralanır. Ütğm. Hilmi Sönmez'in Mangası (-) çekilince, düşman üç yanından Çvş. Remzi Özkaynak'ın Mangasına hücum eder.

Çvş. Remzi Özkaynak yanındaki birkaç erle, düşmanı oyalamaya çalışır. Çvş. Remzi Özkaynak kahraman erleriyle çam ağacında dalgalanan Türk Bayrağının altında, mermileri ve bombaları bitince süngülerini kullanırlar. Kahramanların kahramanları; birer birer şehit oluncaya kadar vuruşurlar.

Kahraman Şehitler Tepesinde, dalgalanan Türk Bayrağı, hep gözlerimizin önündedir. Beraber asker olduk. Beraber vuruştuk. Yaşadıkça beraberiz. Sizleri anmamak, unutmak mümkün değil. Çünkü kahramanlar hep yaşarlar.

Eski büyük kültürleriyle, şimdi ilgilerini kesen bu Kızıl Çin askerleri, sağlam ve yaralı ayrımı yapmadan ateş ederler. Artık bu savaş değil vahşetti.

Siz Kurtulun

Mevzideki Artçı Çvş. Remzi Özkaynak'ın cesur erlerinden vuruşma sesleri yükselirken, Ütğm. Hilmi Sönmez, Tongjukkyochon suyuna iner.

Yaralı Ütğm. Şerif Yavuz'la karşılaşır. Erler;

- Üsteğmenim götürelim, dediklerinde, Ütğm. Şerif Yavuz;

- Beni bırakın! Siz kurtulun! Ben burada kalacağım, Ütğm. Şerif Yavuz; yaralıları arasında bir subay bulunmalı, der gibiydi.

Ütğm. Şerif Yavuz iri yapıydı. Annesine çok düşkün, konuşurken yüzü kızaran, kendi halinde, kimseye zarar vermeyen, kendini belli etmeyen ve vicdanlı bir subaydı. P.Ütğm. Şerif Yavuz; son nefesini, kahramanca, fedakârca veriyordu.

Ütğm. Hilmi Sönmez 3-4 erlik Mangası ile Sinnim-ni’de 2. P.Bl. için bekletildiği söylenen, 2 tankın yanına gider. Fakat Tanklar çakılı Topçu gibidirler.

Tankları Çvş. Remzi Özkaynak’a yardım için harekete geçiremez. Ancak tanklara ateş ettirir. O sırada Kaechon’da vuruşma başlamak üzeredir.

Başarıdan Yararlanamayan Düşman

2 NCİ TABUR VE 1 NCİ TABURUN 2 NCİ BÖLÜĞÜ 60 000 KİŞİLİK BİR ÇİN ORDUSU TARAFINDAN KUŞATILMIŞTIR

Düşman her taraftan sayılamayacak şekilde insan sürüleri halinde taarruz etmektedir.

Düşmanın binlerce askeri makineli tüfek ve havanlarla mevzilerimizi ateş topuna çevirmiş ve yanmaktadır.

YA BU BİRLİKLER DÜŞMANA BIRAKILARAK İMHA OLACAKLAR YA DA KARŞI TAARRULA KURTARILACAKLARDI

Tugay Sinnim-ni’de; 7. P.Bl.’nün P.Ütğm. Naci Gökçe’nin III. P.Tk.’nin iki saat kadar mevziini savunabilmesi, subayların inisiyatifleri ile Kaechon doğusunda askerleri durdurabilmeleri ve II. P.Tb.’nün Sinnim-ni kuzeyinde ve 2. P. Bölüğünün güneyindeki mevzide tutunabilmesi ile ayakta kalabildi.

DÜŞMANI DURDURAN VE KUNURİ’DE 5000 ÇİNLİYİ İMHA EDEN BİRLİKLERİN KAHRAMAN SUBAYLARIYDI

BUNLARDAN SADECE BİRKAÇI,

SİNİMNİ’DE KAYA GİBİ SAVUNAN ÇEKİLMEYEN

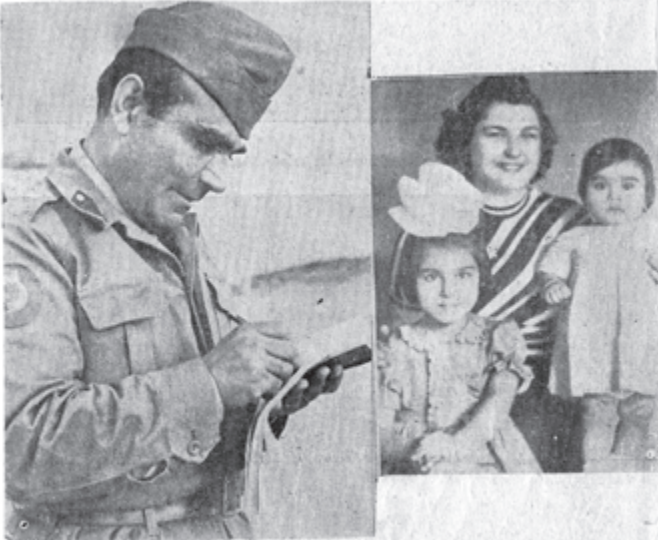
2 NCİ TABUR KOMUTANI ŞEHİD PİYADE BİNBAŞI MIKTAT ULUÖNLÖ VE EŞİ

3 NCÜ TABUR KOMUTANI ŞEHİD PİYADE BİNBAŞI LÜTFÜ BÜLGİN

1 NCİ TALİMGAH BÖLÜK KOMUTANI ŞEHİD YÜZBAŞI KAYA ALDOĞAN

Yaharda Kore harp meydanında şehit düşen Yüzbaşı Kaya Aldoğan ve ailesinin resimleri görülmektedir. Bu resimler, Ankara İktisadi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde, birinci sınıf harp müzesinde sergilenmektedir. Kaya Aldoğan'ın eşi Süheyla ve çocukları Gündüz ile Yargül hâlen Ankara'dadır...

**7 NCİ BÖLÜK 3 NCÜ TAKIM KOMUTANI ŞEHİT PİYADE ÜSTEĞMEN
NACİ GÖKÇE**

**2 NCİ BÖLÜK 3 NCÜ TAKIM KOMUTANI ŞEHİT PİYADE ÜSTEĞMEN
ŞERİF YAVUZ**

Düşmanın bir Piyade Taburu ile bir P. Bölüğü önünde çakılıp kalması karşısında; Tugayın gece yapacağı Mahdut hedefli bir taarruzun, düşman üzerinde de sersemletici bir yumruk etkisi yapması beklenebilirdi.

Tugay komutanı Tuğgeneral Tahsin YAZICI, ilerde çember içinde, güçlükle ve kaygı ile savaşan birliklerimize,

— Sizi bırakıp çekilmeyeceğiz. Size yardım edeceğiz! mesajını verebilmek için bir Piyade Bölüğü ve Tank Takımı ile taarruz etmeyi düşünür. Amerikan Tank Takımı harekâta katılmamak için bin dereden su getirir ve Amerikalı danışmanlar, emre itaatsizlik gösteren bu Tank Takımına karşı, seslerini çıkarmazlar.

Evet bu küçücük olayda bile; bir tek askerini feda etmeyen ve tehlike ile fedakârlığı, hep karşı taraftaki dostu yükleyen zihniyet, ateş altında bile sürdürülüyordu. Biz o BATI KULÜBÜNE üye olabilmek, yani çağdaşlaşabilmek için kafamıza akıl, dağarcığımıza bilgi koymak zorundayız.

Erdem, adalet, dostluk normlarını; o Kulüple birlikte saptayınca kadar bize düşen; dikkatli, hesaplı, çalışkan ve uyanık olmaktır. Kan ve ateş içinde, muharebede omuz omuza vuruşurken bile, beriki öteki ayırımı yapıyorsa, varın siyasette ve ekonomide, sömürünün ve nüfuzun nereye kadar varabileceğini siz hesaplayın. Bu hesabı yapamazsanız, başınız dertte ve eğik demektir.

Her yeri geldiğinde, böyle notlar düşerek; “şüpheyi, uyumsuzluğu ve düşmanlığı değil, bu dünyada bir arada yaşamaya mecbur olduğumuza göre, normları birlikte saptayabilmek için düzeyimizi yükseltmemiz ve karşılıklı olarak çıkarlarımızı güven altına almak için ivedilikle ve önemle değiniyoruz.”⁴

4 Yalta, s.524-526.

Erlerimizin ateş disiplini uyarılarına uymaları, övünülecek bir husustu. Düşmanın uzaktan açtığı, taciz ve kışkırtma ateşlerine, karşılık verilmiyordu. Düşmanın mevzinin durumunu kavramasına fırsat verilmemeye çalışılıyordu. Düşmanı yanıltmak için yedek mevzilerden, arada bir Ağ.Mt. ateşi açılıyordu.

Düşmanın Keşif Kolları, ya pusuya düşürülerek ya da çok yakından el bombası ve otomatik silâhlarla ağır kayba uğrattılıyorlardı.

Gece, hareket ve muharebelere, iyi yetiştirilmiş bir düşmanla karşı karşıyaydık.

Düşman hafif havanlar ve makineli tüfeklerle; baskın biçiminde ateş açabiliyordu. İşaret fişekleri ile ateşlerini toplayabiliyordu. Kötü sesli borularla moralimizi bozmaya çalışıyordu.

Düşman ve gerillâlar; köylerde, ormanlarda, sarp arazide ve pirinç sapı demetlerinde önceden tertipleniyorlardı. Gerillâlar; komuta, ikmal, geçit, köprü, irtibat ve sağlık noktaları ile ihtiyatlara ve topçulara baskın veriyorlardı.

Sivil halkı ajanlar olgunlaştırıyor ve örgütleyebiliyorlardı. Şehitlerle yaralıların ve tutsakların üniformalarını çok hızlı giyerek; içimize sızma cesaretini gösterebiliyorlardı.

Kadınların; tek yakaladıkları askerlerimize ve yaralılarımıza saldırdıkları oluyordu.

Düşman gün aydınlanınca taarruzlarını durduruyor. Topçu ve uçak faaliyetimize göre, ateş ve teması kesiyor, ya da taarruzuna devam ediyordu.

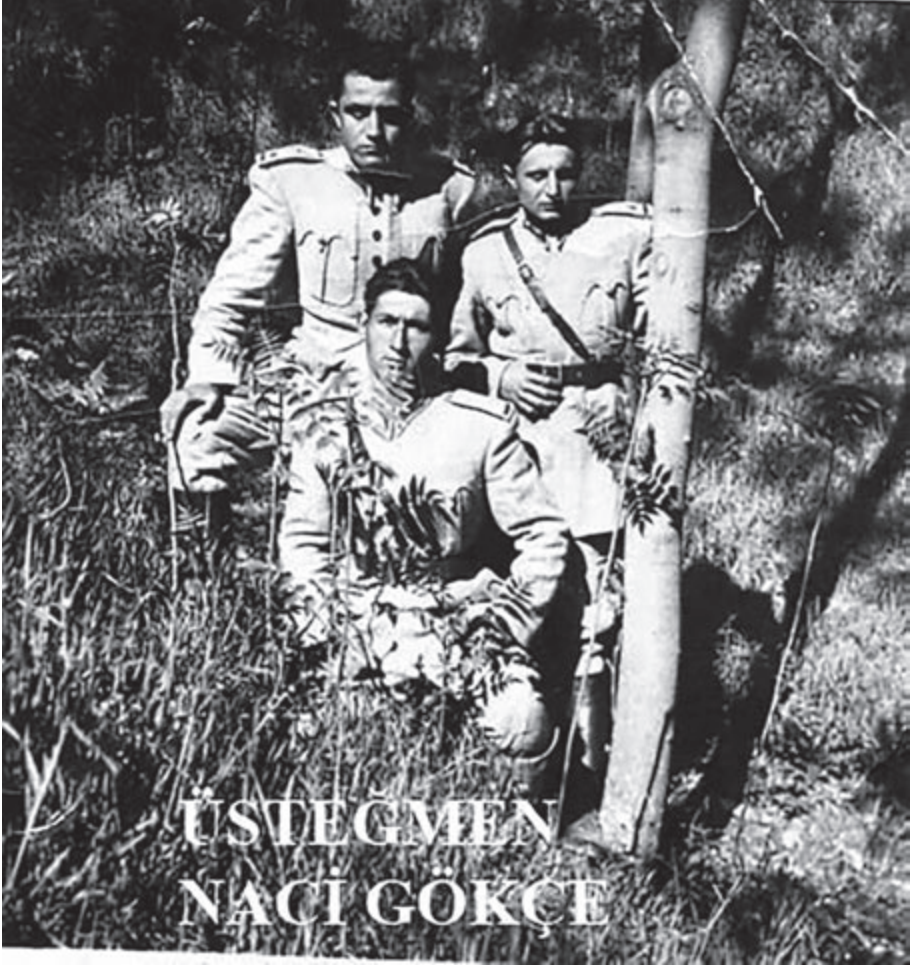
Sabahın ilk saatlerinde görülen sessizlik sinirleri geriyor. Tugayla temas kurulamamıştı. Taburun, cephane ve yiyecek ikmali yapılamamıştı. Yaralılar sırtın gerisinde, ilk tedavileri yapılmış; fakat nakilleri sağlanamamıştı.

Gün ilerlerken, düşmanın Tugayın etki alanı dışından (uzaktan) batıya doğru, gruplar halinde kuvvet kaydırdığı görülüyor.

Üsteğmen Hilmi Sönmez Söyle anlamaktadır;

Düşman yürüyüş kolları halinde koşarak gelmekte bir mahzur gömüyordu. Fakat silâhını yanına yatırmış can çekişen bir Türk askerinin dahi ne demek olduğunu, verdiği zayıatla anladıktan sonra sürünmeğe ve muharebe nizamı almaya başladı.

BU ASKERLERDEN İKİSİ DE ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE VE ÜSTEĞMEN ŞERİF YAVUZ'DU.

İŞTE SİNNİMİNİ'DE DÜŞMANIN 2 NCİ BÖLÜĞÜ KUŞATMASI SONUCU, 2 NCİ TALİMGAH BÖLÜĞÜ BİR KARŞI TAARRUZLA BU BÖLÜĞÜ KURTARMAĞA ÇALIŞMIŞTIR.

ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE

2 NCİ BÖLÜK KOMUTANI YÜZBAŞI RAMAZAN AKINCI AĞIR YARALIDIR, 2 NCİ BÖLÜĞE ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE KATILMIŞTIR.

ÇEKİLME ESNASINDA AĞIR YARALANAN ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE VE ÜSTEĞMEN ŞERİF YAVUZ AĞIR YARALI OLMALARINA RAĞMEN ÇEKİLMEĞİ REDDEDEREK, TEK BAŞLARINA SAVUNMAYA DEVAM EDİP, YÜZLERCE ÇİN'LİYİ İMHA EDİP ORADA ŞEHİT OLMUŞLARDIR. RUHLARI ŞAD OLSUN.

Sonuç

1950 yılında istilâya uğramış bir ülkenin özgürlüğü ve dünya barışı için Birleşmiş Milletler mütecavize karşı koymak üzere ilk defa silâhlı müdahale kararı aldı. Üye ülkeleri yardıma çağırdı. Birleşmiş Milletler'in çağrısına, Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra ilk olumlu cevap Türkiye tarafından verildi. Ancak bu cevap sembolik değil, gerçekten üstün muharebe güç ve kudretine haiz tugay seviyesindeki bir birliğin Birleşmiş Milletler Ordusu emrine verilmesi şeklinde oldu.

Türk Tugayı, Kore muharebelerinde aldıkları tüm görevleri büyük başarı ve kahramanlıklarla yerine getirerek, Türkün ölmez savaşkanlık kudretini, bütün dünyaya duyurdu.

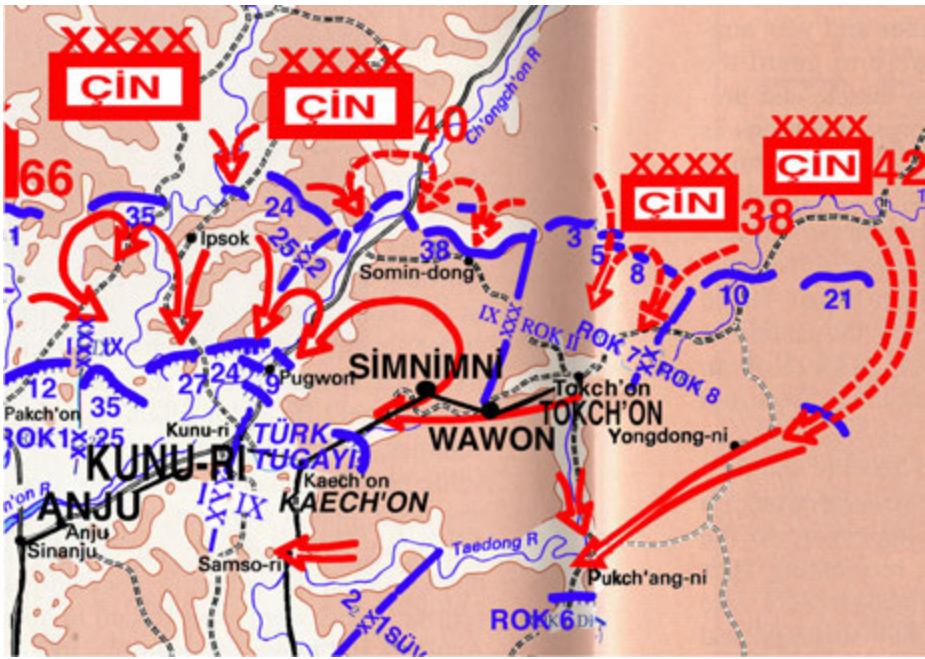
Bundan başka; Türk kuvvetlerinin Kore'de yarattığı destanlar, yurttta olduğu gibi, hür dünyada da büyük bir heyecan ve sevinç uyandırdı. Türk Milleti'nin, ordusuna olan sarsılmaz güveninin bir kat daha artmasına neden oldu.

Türk Tugayı, Kore'ye ayak bastığından ateşkes antlaşmasına kadar muharebenin hep en can alıcı bölgelerinde görevlendirilmiştir. Mehmetçiğin üç yıl içinde kazandığı ondört başarılı muharebeden dördü, Kore Harbi'nin kaderini ve seyrini değiştirmiş, Güney Kore'nin kurtarılacak egemenliğine kavuşmasında etken olmuş; Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin de onurunu korumuştur.

Bu muharebelerden dördü, Kunuri oyalama, Kumyangjang-ni taarruz, Taegyewon-ni savunma ve kanlı Vegas ileri karakol savaşlarıdır.¹

Türk tugayının ilk muharebesi, sanki talih ve bugünkü Türk neslinin ne olduğunu dünyaya göstermek istiyormuş gibi Kore Harbi'nin en şiddetlisi ve en zorlusuydu. Kore harp tarihine yeni bir sayfa ilâve eden Kunuri muharebesi, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin kahramanlığını dünyaya tanıtmış ve Türkleri bugünkü dünyanın en büyük askerleri haline getirmiştir.²

başlattıkları mukabil taarruzda Birleşmiş Milletler cephesi yarılmış düşman Kunuri istikametinde sekizinci orduyu kuşatma harekâtına başlamıştır, işte bu yarma bölgesinin tıkanması görevi acele olarak Türk Tugayına verilmiştir.

Birleşmiş Milletler Ordusu'nun tutunmaya çalıştığı asıl muharebe hattının 60 km. ilerisinde yalnız başına yanları ve arka cephesi açık, uçak hariç düşman hakkında hiçbir bilgi bilmeden ve hiçbir destek görmeden Türk Tugayı çok büyük kayıplar pahasına Birleşmiş Milletler Ordusu'nu kuşatılmadan kurtaran parlak sonuçlar elde etmiştir.

İşte bu kadar olumsuz şartlar altında yakalanan tugay taktik bütünlüğünü kaybetmemiş, genç subayların etrafında toplanan aslan Mehmetçiklerle çemberi yarmaya başlamıştır. Her kuşatmada kurtulmuş, tekrar sarılmıştır. Bu yarma işi üç kez tekrarlanmıştır, iki Çin tümeninin gücü, üç piyade taburumuza yetmemiştir.

Mehmetçikler, Çinlilerin kitle halinde yaptığı ve kırk sekiz saat süren taarruz kısıkağı karşısında, cephe ve erzaklarının tükenmesine rağmen süngü, yumruk ve taşla naralar atarak Çin dalgalarına karşı mukabil taarruza geçmiştir. Çinlilerin son derece üstün taarruzları karşısında kuşatma çemberinin içinde kalmakta olan Türklere, geri çekilme emri verildiği halde Türk komutanı hayretler içinde “Geri çekilmek, niçin geri çekiliyoruz? Biz, burada bir çok Çinli öldürüyoruz” demiştir.³

3 Yazıcı; s. 221.

İşte bu anı yaşayan yabancıların da şahit olduğu gibi “Türkler uzun müddet düşman karşısında çarpışırken ve ölümler, İngiliz ve Amerikalılar da geri çekiliyordu. Cephaneleri tükenen Türkler, süngü takarak düşmana saldırdılar. Ve göğüs göğüse müthiş bir boğuşma başladı.

Türkler çarpışa çarpışa ve yaralı arkadaşlarını sırtlarında taşıyarak çekilmeye muvaffak oldular. Pyongyan’da başları yukarı olarak bir geçit resmi yaptılar.” ⁴ Böylece eğer komünist kuvvetleri Çang Şong nehrinin güneyi boyunca uzanan yoldan geçememiş ve dolayısıyla sahile ulaşamamışsa... Eğer Pyongyang’a giden yol, düşmana karşı taarruzun dördüncü gününde kesilmemişse bu; Türk Tugayı’nın Kunuri’nin, doğu ve kuzeyini, hayranlık veren bir cesaretle savunması sayesinde mümkün olmuştur.

4 Yazıcı, s. 220.

Bu suretle Sinanjudan Pyongyang'a giden yol serbest kalmış ve Birleşmiş Milletler'e mensup 4 Tümen tam bir intizamla kuşatılmaktan kurtarılarak, yeni savunma mevzilerine çekilebilmişlerdir.

Karşımızdaki düşman yabancı değildi. Asırlarca önce Türk korkusundan koskoca Çin Seddini yapmışlardı. Dün kılıcı ile Çin Seddini delik deşik eden Büyük Türk İmparatorluğu'nun Kubilay Han'ın torunları bu gün süngüsüyle, mermisiyle yine düşmana korkulu anlar yaşıtıyordu.

Böylece, yabancı bir ülkede, 16 devletin silâhlı kuvvetleri arasında, bulunan Türk Tugayı henüz ilk muharebesini yapmış ve büyük bir başarı ile elde edilmiş olan muvaffakiyeti, oradaki yabancı kuvvetler arasında birliğimize yüksek bir şeref ve itibar kazandırmıştır.

Çin ordularının baskın tarzında savaşa katılmaları kuvvet dengesini bozmuş, Kunuri savaşında Türk Tugayı himayesinde Birleşmiş Milletler Kuvvetleri 350 kilometre geri çekilmek zorunda kalmışlardır.

BM Kuvvetlerince Kore'yi terk etmek için gemilere binme plânları yapılmıştır. Bu kritik anda tugayımıza Cebri keşif taarruzu görevi verilmişti. Esasında takviyeli bir alay olan kuvvetimizle, savunan bir düşman tümenini 156 rakımlı tepede ve Kumyangjangni'de mağlûp ve perişan edince BM Kuvvetleri gemilere binmekten vazgeçerek taarruz eden kuvvetlerimize katılmışlardır.

Bu muharebelerde karşımızdaki düşmanın bizi Kunuri'de kuşatan 38 nci Çin Ordusu'nun 150 nci Tümeni olduğu anlaşılmış, bu haber bölüklere kadar duyurulmuş. Tekrar hesaplaşmak ve düşmanı yok etmek azim ve kararıyla taarruza geçilmiştir.

Türk Birliklerinin Süngü Hücumu

Amerikan Kongresince verilen mümtaz birlik beraatında yazdığı gibi; “ilerleyen kuvvetlerin geride bıraktığı süngülerle delik deşik olmuş, dipçiklerle ezilmiş düşman ölüleri, bu taarruzun şiddet ve derecesini ifade eden sessiz şahitlerdir. Düşmanın 1734 insan kaybetmesi, savaşta kahraman askerlerin cesaret, kabiliyet ve başarılarını gösterir” demektedir.⁵

Türk Tugayı yalnız karşısındaki düşmanı yenmekle kalmamış. Güney Kore’nin ters giden kahramanlık yolunu, kurtuluşla değiştirerek, aydınlık olan bağımsızlık yolunu açmış ve Birleşmiş Milletler Ordusu’nun onurunu Kunuri’den sonra bir kez daha kurtarmıştır.⁶

Kore’de ikinci kez, savaşın yönünü değiştiren Türk Tugayı, Kore’den gitmeyi düşünen Birleşmiş Milletler Ordusu’na, düşmanın yenilebilir olduğunu gösteriyor ve düşmana dönüp taarruza geçme yolunu açmış oluyordu.

Bu başarı üzerine, “yenilmez ve korkusuz tugay”a üstün savaşçılık yeteneği ve büyük savaş gücü nedeniyle, Amerikan Kongresince “Mümtaz Birlik Madalyası” veriliyordu. O güne kadar, bu nitelikteki bir madalya, sadece iki Amerikan birliğine verilmişti. Bunun dışında, yabancı bir ulusun birliği olarak, bu madalyayı ilk kez alan, Türk Tugayı oluyordu.

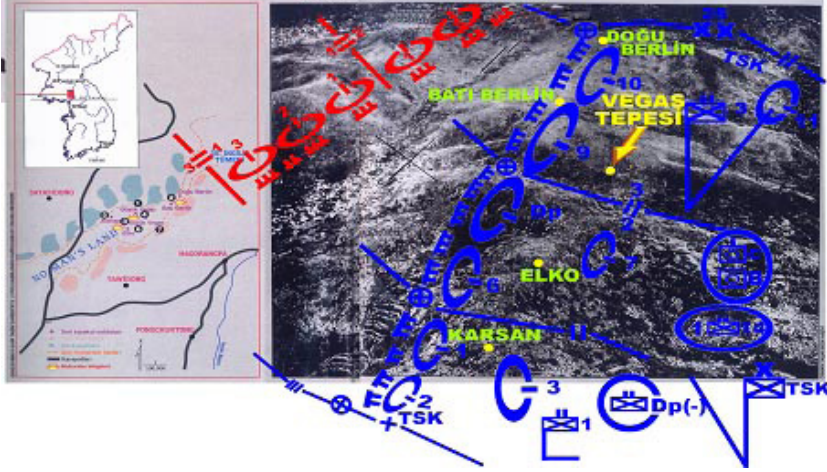
Türk Tugayı’nın kazandığı başarıların tesadüfi olmadığı, giderek yükselen bir düzeyde devam ettiği anlaşıyordu. Dünyanın en sapa ülkelerinde, köşede duran

5 ATASE Arşivi, D.134, G.1, K.71, D.4, Yazıcı, s. 274, 275. Dora, s. 292, 294. Kore Harbi’nde Türk silâhlı..., s. 224.

6 “Atatürk Gençliği ve Türk Kahramanlığı” Gaziler Dergisi, Yıl 2, s. 10. Kasım-Aralık 1986, s. 6.

elçilerimiz, tebrike gelenlerle dolup taşıyordu. Dünyanın dört bir yanındaki basın organları, Türklerin Kore’de gösterdiği başarıyı övüyordu. ⁷

**3ncü Türk Tugayının Doğu ve Batı Berlin,
Vegas, Elko, Karsan Muharebeleri
(28-29 MAYIS 1953)**

Kumyangjang-ni’deki savaşlardan iki yıl sonra 28/29 Mayıs 1953 tarihlerinde Türk Tugayı, 1 nci Amerikan Deniz Piyade Tümeni birlikleri ile Mun-sanni yakınındaki Muharebe İleri Karakollarına, art arda yapılan düşman taarruzlarına karşı savunmuştur. Yapılan başarılı savunmanın taltifine dair berat şu cümle ile noktalanmaktadır:

Bu çok önemli savaş boyunca Türk Silâhlı Kuvvetleri, Türk 3 ncü Tugay’ı mensupları ve kendisine bağlı birliklerce gösterilen üstün kahramanlık gaye birliği ve şaheser savaş cesareti, ana mukavemet hattının kırılması hususundaki düşman plânlarını boşa çıkarmış ve bunun bir sonucu olarak kendilerine ve askerî mesleklerine büyük itibar kazandırmıştır.

Düşman, bu muharebeden sonra ateşkesten başka bir çare kalmadığını anlayarak, Mütareke görüşmelerine, canlı ve istekli bir hava içinde yeniden başlamaktan başka çare olmadığını anladı. Nitekim çok geçmeden ateşkes imza edildi.

Türk Tugayı, Kore’de imza edilen ateşkese, 28 ve 29 Mayıs 1953 günlerinde verdiği muharebelerle etkili oldu.

Görüldüğü gibi, Türk Tugayı Kore muharebeleri sırasında, sık sık savaşın gidişine etkili olan başarılar göstermişti. En sonunda da, ateşkese yol açan son muharebeyi de, Türk Tugayı vermiş oldu.

⁷ Kore’de Savaşanlar Derneği Muhtırası, s. 25.

**ŞEHİT EŞİ PERİHAN GÖKÇE KAHRAMAN ŞEHİT ÜSTEĞMEN
NACİ GÖKÇE'Yİ ŞÖYLE ANLATIYOR.
KIZILLAR EŞİME NASIL KIYDILAR**

“Eşime nasıl kıydılar, hep o topraklara gitmek, o toprakları ellerimle açıp askerimiz çıkarsa mezar yapmak istedim.

Bana bağlanan maaş 220 lira oğluma ise 110 lira bağlanmıştı, parasızlıktan o topraklara gidemedim.

50 sene sonra bir araştırmacı Kuzey Kore'ye gidiyor ve Kunuri'yi görüyor, yasak bölge yapmışlar tel örgü ile çevirmişler, eşimin şehit olduğu yerde mezarının durması ve bir şey olmadan orada kalması, beni çok rahatlatmış ve içimdeki sıkıntıyı attı.

EŞİM ŞAN VE ŞEREFLE TÜRKİYE'YE DÖNMEK İSTİYOR, KIZILLARA HADİNİ BİLDİRELİM DİYE MEKTUBUNDA YAZIYOR, ÇOK ACI DUYMUŞ ONLARA.

2 Havacı pilot arkadaşı şehit olmuş onlara çok üzölmüş.

OĞLUM BÜYÜYÜP KONUŞMAĞA BAŞLAYINCA, BENİM NEDEN BABAM YOK DİYE SORDU.

EVLADIM, OĞLUM ERTUĞRUL GÖMÇEM'E 2 SENE BABASININ OLMADIĞINI SAKLADIK. SONRA SÖYLEDİK ÇOK ÜZÜNTÜ DUYDU.

Odasına kapanır, Türk bayrağı elinde tabancası ile düşmanlara saldırır, sonra, **BABAMI ÖLDÜRENLERİ ÖLDÜRDÜM, BABAMIN TÜRK ASKERLERİNİ KURTARDIM**, diyerek sevinçle odasından çıkardı.

TÜM ŞEHİT AİLELERİNİN İÇLERİ EVLAT ACISI İLE YANDI.

Bizim gibi şehit askerlerimizin babaları bana mektup yazarlardı, bende onlara yazardım, bir şehit askerimizin babası, benden gelen mektubu ağlıyarak alır, kızımızdan mektup geldi diye okurlardı, oğullarının yerine evlerini önüne ağaç dikmişler, fakir insanlar, bana paran var mı diye sorarlardı.

Kore Yarımadası'nın sarp ve yalçın kayalıklarında Birleşmiş Milletler ülküsüne inanmış, hür Milletler ideali uğruna şerefli bir Milletin ahde vefa duygusu namus sözü uğruna Türk Milletine ve Türk subayına yaraşır bir şekilde kahramanca döğüşmüş kahramanlık destanlarımıza bir yenisini daha katan üsteğmen Naci Gökçe'in aziz hatırasını anmak hepimizin milli vazifesidir.

ŞEHİT YÜZBAŞI KAYA ALDOĞAN'IN HEYKELİ KUŞADASINDA İSMİ YAZILI LİSE ÖNÜNDEDİR. İNŞALLAH YETKİLİLER FARKEDER DE DİĞER ŞEHİTLERİNDE YAPARLAR

KUŞADASINDA ŞEHİT KAYA ALDOĞAN LİSESİ ÖNÜNE ŞEHİT KAYA ALDOĞAN HEYKELİ YAPILDI. 2013 DARISI DİĞER ŞEHİTLERİMİZE

Şehitlerine sahip çık Türk Milleti! Şehitlerine sahip çık Şehitlerini hatırla, onlara gereken önemi ver.

Unutma ki onlar senin geçmişindir. Bu nedenle onlar geleceğinin temel taşlarıdır.

Yeni nesile onları iyi tanı. Bunun için her şeyi yap. Bilhassa eğitimciler ve yerel yöneticiler bu görevde ön safların sizin olduğunu unutmayın.

Kore bünyesinde olsun veya başka yerlerde bulunsun tüm şehitlerin, tüm Türk şehitlerinin ruhları şad olsun.

Huzurlarında saygıyla eğilip minnettarlığımızı sunuyor, vatanın uğrunda şehit olan varsa vatan olduğunu, bu nedenle vatani vatan yapanın şehitler olduğunu bir kez daha vurguluyorum.”

Üsteğmen Naci Gökçe’in pek az şehide nasip olacak şekilde, Türklüğünü, vatan ve milletini son anına kadar hatırlıyarak, büyük bir kahramanlık menkıbesi yaratarak şehit olmuştur.

Şehit yakınları Türk Milletine rica ediyor ve yalvarıyor böyle kahramanlar unutulmamalı, böyle kahramanları bütün Türk milleti duymalı.

Türk’e şeref sağlamak için Kore topraklarını kendilerine mezar yapan aziz şehitlerinizin ruhları da sanki bugün bu karşılaşma iştirak ediyordu. Onları unutmamıza imkân var mı?

Şehit Üsteğmen Naci Gökçe’in son kurşununa kadar kimbilir kaç tane Çinli’nin canını cehenneme gönderdikten sonra şehit oldu.

Onun gibi Kore’de kalan 1005 şehidimizin anneleri, sağ gelenlerin Vapuru rıhtıma yanaştığı zaman kurbanlar kesildi. Kimbilir bu aslanlar için nice kimseler, nice adaklarda bulunmuşlardı?

Kore’den dönen askerlerimizi karşılayanlar arasında birkaç kadın var. Siyahlara bürünmüş mütemadiyen ağlıyorlar. Bir günde bir kaç yaş daha ihtiyarlamışlar. Şehit eşinin, oğlunun kardeşlerini karşılıyor.

“Bunların hepsi benim evlâdım “diyor.

İŞTE BU ŞEHİT ANALARI VE EŞLERİ DE UNUTULMAMALI

Türk Tugaylarının Kore’de verdikleri muharebeler, yabancı askerî okullarda okunmakta ve çıkan sonuçlardan, istifadeye çalışılmaktadır.⁸

8 Kore’de Savaşanlar Derneği Muhtırası, s. 30-31.

Benim gibi karalara bürünmüş ve giyinmiş bir üsteğmenin annesi, anlattı, 6 yaşında oğlu öksüz kalmış, oğlunu ağaca bile çıkarmamış, düşer bir şey olur diye, subay olmuş, evlendirecek, oğlu düğün yerine savaşa koşmuş, Kunuri’de şehit olmuş, yıllarca ağlıyordu.

KOCAM GİBİ, ŞEHİTLERİMİZİN HEPSİ AYNI GECEYİ YAŞAYIP AYNI KADERİ PAYLAŞTILAR.

Savaştan 5 yıl sonra beni Kara Harp Okuluna davet ettiler, bütün komşular subaylar geldiler, Harp Okulu kapısına kocamın ismi yazılmış,

ÇOK DUYGULANDIM, AĞLADIM, Oğlumu alıp babasının yattığı koğuşa onun yatağına götürdüler, ben orada şu konuşmayı yapmıştım.

Kıymetli Büyüklerim, Değerli vatandaşlarım,

Milli ruh, inanç, inancımızın sembolü hürriyet aşkı; hürriyet mücadelesinin ilham kaynağı kahraman milletimizin Kore'deki mütacavizlere karşı savunan medeni devletleri arasında bizde yer almış bulunuyoruz.

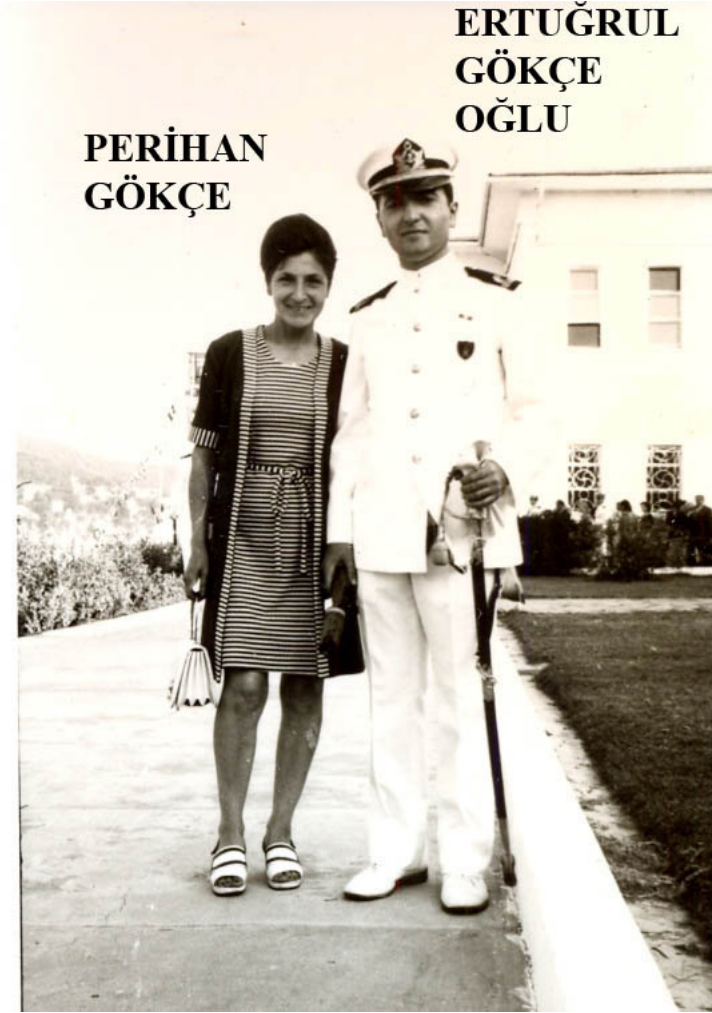

Kore’de Birleşmiş Milletler ideali uğruna şehit olarak beni ve küçük yavrumu Türk milletine emanet eden eşim üsteğmen Naci Gökçe, 34 arkadaşı ile Harp Okulunda abideleşmesi bizleri haklı bir gurur ve iftihara sevk etmiştir.

Türk milletinin şevkati ve Harp Okulu kumandanının bu kadirşinashğı acılarımızı hafifletmiş, bizleri son derece mütehassıs bırakmıştır.

Bunun için kendilerine teşekkürü borç sayarız.

Eşim Naci Gök’çeden bana ve milletimize yadigar kalan şu yavrumu aziz ve kadirşinas millete babasının intikamını almak üzere bağışlayıp asker yapacağım. Var olsun büyük Türk milleti ve onun büyük dirayetli kumandan ve idarecileri.

Beni sevindiren bir şey daha Kocam **ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE’NİN İSMİNİ, DOĞDUĞU YER OLAN AĞRI’DA BİR LİSEYE VERDİLER. İSMİ ÖLÜMSÜZLEŞTİ.**

Ben hiç evlenmedim, oğlum üvey baba ile büyüüp hırplanmasın diye.

ŞEHİT EŞİ OLARAK HEP YETKİLİLERİN KAPIMIN ZİLİNİ ÇALMASINI BEKLEDİM, 60 YIL GEÇTİ, İLK DEFA EMEKLİ KURMAY ALBAY ALİ DENİZLİ İLE TANIŞTIM.

**BENİM EŞİM SEVEREK SAVAŞA GİTTİ, ORADA KORELİLER İÇİN
CANINI VERDİ.**

**KAPINIZI ÇOK GEÇ ÇALDIK, BİZİ AFFET AZİZ ŞEHİT EŞİ VE
OĞLU, ÇALMAYANLAR UTANSIN.**

Not: Kahraman Şehit üsteğmen Naci Gökçe Kunuri'de şehit olmuş ve naaşı alınamamış ve Kuzey Kore'de kalmıştır. Kuzey Kore sınırları kapalı olduğu için mezar yeride bulunamamaktadır.

Türk Tugaylarının Kore’de verdikleri muharebeler, yabancı askerî okullarda okunmakta ve çıkan sonuçlardan, istifadeye çalışılmaktadır.⁹

9 Kore’de Savaşanlar Derneği Muhtırası, s. 30-31.

Kore zaferlerini Türk ve insanlık tarihlerine sayısız kahramanlık ve şerefle maleden gazilerimiz ve şehitlerimizi milletçe selâmlar önlerinde saygı ile eğiliriz, insanlık ve Türk Milleti sizleri minnetle anacaktır. Nur içinde yatın aziz şehitlerimiz.

PUSAN ŞEHİTLİĞİ-GÜNEY KORE-KASIM 2010

**ALİ DENİZLİ
E.KUR.ALB**

PUSAN ŞEHİTLİĞİ -GÜNEY KORE KASIM-2010

**ALİ DENİZLİ
E.KUR.ALB**

**NESRİN
DENİZLİ**

A) ATASE Başkanlığı Arşiv Belgeleri: (+)

D.133, K.138, D.84.

D.134, G.1, K.71, D.1.

D.134, G.1,D.5.

D.134, G.1, K.145, D.5.

D.134, G.2, D.4.

D.134, G.3,D.1.

D.134, G.4, D.1.

D.134, G.14, K.153, D.36.

D.134, G.17, K.150, D.66.

D.134, G.68, D. 17.

D.134, G.18, D.75.

(487) Kore’de Savaşanlar Derneği Muhtırası; s. 25.

(488) Kore’de Savaşanlar Derneği Muhtırası; s. 30-31.

B) Kitaplar

Afşin, Zeki;Kore Kahramanları ve Türkiye, Ankara, 1953.

Akay, Abdullah; Kore’de Dirilen Şehit, Ankara, 1985.

Allain, Davit; Battle Ground Korea The Story Of The 25 th Infantry Division, Tokyo, 1951.

Allen, C.Richard; Korea’s Syngman Rhee An Unauthorized Portrait, Rutland, 1960.

Alexander, Bevin. Korea; The First War We Lost. New York: Hippocrene, 1986.

Alexander, George; The Chinese Communist Army in Action: The Korean War.

Alexis Johnson With Jef Olivarius Mc Allister: The Right Hand Of Power, New Jersey.

- Appleman, Roy E.; U.S. Army in the Korean War: South to the Naktong, North to the Yalu., Washington, 1961.
- Armaoğlu, Fahir; Siyasi Tarih (1789-1960), Ankara, 1975.
- Aslanoğlu, Hikmet; Kore ve Kore Harbi, Ankara, 1951.
- Aslanoğlu, Hikmet; Neler Dediler, Ankara, 1958.
- Ataman, Baha; Neden İşbirliği Yaptılar, Ankara, 1967.
- Beloff, Maw; Soviet Policy In The Far East, Newyork, 1953.
- Berger, Carl; The Korean Knot A Military - Political History, Philadephia, 1964.
- Blair, Clay.; The Forgotten War: America in Korea 1950-1953. New York: Times Books,
- Birinci Askeri Tarih Semineri, Bildiri IV.
- Çalışır, F.; Kore Devrimi Üzerine, 1951.
- Canbulat, Cevdet; Kore'de Mehmetçik, 1951.
- Camille, Rougeron; Le Enseignements Je La Guerre de Coree, Paris, 1952.
- Caridi, Ronald J.; The Korean War And American Politics, Philedelphia, 1968.
- Clark, Mark W.; From The Danube To The Yalu, Nework, 1954.
- Cliver, Robert T.; The Truth About Korea, London, 1951.
- Clay, Blairis; The Forgotten War America In Korea, (1950-1953) Newyork, 1987.
- Clough, Ralpn N.; Deterrence And Defense In Korea: The Role Of U.S. Forces, Washington,
- Corr, Gerald H.; The Chinese Red Army. New York: Schocken Books, 1974.
- Chum-kon, Kim; The Korean War, Korea, 1973.
- Cho, Soon Sung; Korea In World Politics (1940-1950) An Evaluation Of American Responsibility, Berkley, 1967.
- Cutforth, Rene; Korean Reporter. London: Win-gate, 1952.
- Cutforth, Rene; Korean Reporter, London, 1952.
- David, Rees; Korea The Limited War, Newyork, 1964.
- Dean, Philip; Was a Captive in Korea. New York: Norton, 1953.
- Demokrasimizin İsmet Paşalı Yılları (1944-73)

Demokrat Partinin Altın Yılları (1950-54), İstanbul, 1990

Denizli, Ali; Kore Harbinde Türk Tugayları, Genelkurmay Basımevi, Ankara, 1994.

.....; Kore Savaşındaki Kunuri Kahramanları, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.

.....; Kore Savaşındaki Kumyangjangni Kahramanları, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.

.....; Kore Savaşındaki Kore Harbinde 3 ncü Türk Tugayı Vegas- Elko-Karson Doğu ve Batı Berlin Zaferleri, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.

.....; Kore Kahramanı Şehit Binbaşı Lütfü Bülgin Hayatı ve Kahramanlığı, Berikan Kitabevi, Ankara, 2010.

.....; Kore Savaşı Belgeler ve Harp Fotoğrafları Albümü, 72 Tasarım ve Ltd Şti., Ankara, 2010.

.....; Kore Savaşı Uzaklardaki Kahramanlar ve Zaferleri, Başlık Yayınları, Ankara, 2010.

.....; Kore Harbinde Şehitlerimiz - 10 Kahraman, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.

.....; Kore Harbinde Kunuri Zaferi, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.

.....; Kore Harbinde Kore Savaşı 1950-1953, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.

.....; Kore Savaşı Kahramanı Bandırmalı Şehit Topçu Üsteğmen Mehmet Güneç, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.

.....; Kore Savaşı Kahramanı Şehit Yüzbaşı Kaya Aldoğan, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.

.....; Kore Gazisi Kilisli Yüzbaşı Kamil Celkan'ın Hayatı ve Kahramanlıkları, Pelikan Kitabevi, Ankara 2015.

.....; Kore Savaşı'nda Türk Askerinin Kore Halkına Yardımları ve Ankara Okulu'nun Açılması, Pelikan Kitabevi, Ankara 2015.

Department of the Army, Office of the Assistant Chief of Staff, G-2. “U.S. Prisoners of War in the Korean Operation: A Study of Their Treatment and Handling by the North Korean Army and the Chinese Communist Forces”, 1954.

Deral, Mustafa; Kore'ye Niçin Gidiyoruz, İstanbul, 1963.

- Dobbs, Charles M; The Unwanted Sumbol America Foreign Policy The Cold War And Korea (1945-54), Ohio, 1951.
- Donovan, Robert J.; Nemesisi, Truman And Johnson In The Coils Of War In Asia Dora, Celal; Kore Savaşlarında Türkler, İstanbul, 1963.
- Dulles, John Foster; War or Peace. New York: Macmillan, 1950.
- Eighth Army by the Chinese Communist Forces, November 1950, in the Battle of the Chongchon River, Korea. New York: Morrow, 1953.
- . The Military History of the Korean War.
- Eminoğlu, İbrahim; Kore'de İslamiyet, Savaşla Gelen Umut.
- Ergüngör Turan; Kore'de Birinci Türk Tugayı.
- Erkmen, Seyfi; Kore'den Geldim, İstanbul, 1951.
- Ertürk, Kemal; Kore Şafaklarında, İstanbul, 1952.
- Fanning, Anne Katherine; Turkish Military in The Korean War, Yayınlanmamış doktora tezi, Türkçesi, Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüd Başkanlığı Kütüphanesi, Ankara, 1993.
- Fehrenbach, T.R.; This Kind Of War, Newyork, 1989.
- Fehrenbach, T.R.; This Kind of War: A Study in Unpreparedness. New York: Macmillan, 1963.
- Field, A. Jones; History Of United States Naval Operations Kore, Washington, 1962.
- Fotoğraflarla Kore Harbi; Ankara, 1952.
- Further Summary Of Events Relating Of Korea (October 1950 To May 1951), London
- Futrell, F. Robert; The United States Air Force In Korea (1950-53) Newyork, 1961.
- Gardner C Loyd; The Korean War, Newyork.
- George, Alexander; The Chinese Communist Army Action In The Korean War.
- Gnkur. ATAŞE Bşk. lığı Kütüphanesi ve Arşivi ile, Milli Kütüphane ve Arşivi.
- Griffith, Samuel B.; The Chinese People's Liberation Army. New York: McGraw-Hill, 1967.
- Gyehh D. Paige; The Korean Decision, Newyork, 1968.
- Gugeler, Russell A.; Combat Actions in Korea. Washington, D.C.: Combat Forces Press, 1954.
- Gunther, John; The Riddle Of Macarhur Japon Korea And The Far East, London, 1951.
- Gürkan, İhsan; Kore'de Savaş Ulaştırması, İstanbul, 1953.
- Gürler, Şahap; Kore Tugayımızın Teftişine Ait Rapor, Ankara, 1951.
- Güventürk, Faruk; Kore'de Kutup Yıldızı, İstanbul, 1969.
- Hastings, Max; The Korean War. New York: Simon & Schuster, 1987.
- Hermes, Walter G.; U.S. Army in the Korean War: Truce Tent and Fighting Front.

Washington, D.C: GPO, 1966.

Heller, Francis H.; The Korean War A 25 Years Perspectiva, Kansas, 1977.

Higgins, Marguerite; Guerre EnCore'e, Paris, 1951.

Higgins, Trumbull; Korea And The Fall Of Mac Arthur A Precis In Limited War, Newyork, 1960.

Higgins, Trumbull; Korea and the Fall of Mac-Arthur. New York: Oxford University Press, 1960.

Hung-Lick Hu; La Probleme Corean

F., Stone; The Hidden History Of The Korean War, Newyork, 1952.

James D. Clayton; Mac Arthur Douglas, Boston, 1970.

James, D. Clayton. The Years of Mac Arthur: Triumph and Disaster 1945-1964. Boston: Houghton Mifflin, 1985.

John, W. Spanier; The Truman-Mac Arthur Controversy And The Korean War, Newyork, 1965.

Summers, Harry G; Korean War Almanac, Newyork.

Kandemir, Enise; Kore Destanı, Ankara, 1954.

Kayacıklı, Tamer; Kore, İstanbul, 1978.

Kennan, George F.; American Diplomacy, 1900-1950, University of Chicago Press, 1951

Kepir, Mustafa; Kore Kahramanlarına Sesleniş, Ankara, 1951.

Kıran, Muzaffer; Şafakta Hücum "Kore Harbi", Ankara, 1965.

-----; Harp Esirleri, Ankara, 1959.

-----; Hürriyet Kapısı (Panmunjon), Ankara, 1957.

Kinhead, Eugene; In Every War But One. New York: Norton, 1959.

-----; Why They Collaborated. New York: Longman, 1960.

-----; Neden İşbirliği Yaptılar?, (Çev. Baha Ataman) Genelkurmay Bşk. Yyn, Ankara, 1967.

Kim, Ch'ang Sun; Fifteen Years History Of North Korea, Cpiluhgam, 1961.

Kim Chum-Kon; The Korean War. Seoul: Kwangmyong Publishing Co., 1973.

Kirbym, Stephen; The Two Koreas Conflict Of Compromise

Kyrio, Kalinow; How Russia Built The North Korean Army, 1950.

Korsavaş Dergisi; sayı 2, 80, 81, 82, 84.

Kore'den Alınan Dersler, Ankara, Genelkurmay Basımevi, 1951

Korea (1945-1975) Asia RR. Center Skoul, Kore, 1975.

Korea Institute of Military History. Soviet materials related to the Korean War. (April 1993).

Kore Birleşmiş Milletler Kuvvetleri Tarafından Elde Edilen Muharebe Bilgileri Broşürü, Ankara, 1955.

Kore Broşürü; Ankara, Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Basımevi, 1953.

Kore Destanı, İstanbul, 1951.

Kore'den Haberler, Ankara, 1960.

Kore Harbinde Türk Silâhlı Kuvvetlerinin Muharebeleri (1950-1953), Ankara Genelkurmay Basımevi, 1975.

Kore Muharebeleri, Ankara, 1953.

Kore Harp Albümü ve Uzak Doğu Mecmuası, İstanbul, 1951.

Kore'de İstihkam Teknik Haberalma Broşürü, Ankara, 1953.

Kore Kahramanlarına; İstanbul, 1982.

Kore Kahramanlarına; Ankara, Genel kurmay Basımevi, 1952

Kore'de Muharebe İdare Yerleri Kore Broşürü; Ankara, 1953.

Kore'de Psikolojik Harp Broşürü; Ankara, 1957.

Kore'de Savaşanlar Derneği'nin Muhtırası; Ankara, 1974.

Korea A. Summary Of Further Developments In The Military Situation Armistice Negotiations And Prisoner Of War Camps Up to January; London, 1953.

Kore Savunmasına Katılmamızda Dini ve Siyasi Zaruret; 1950.

Kore'de Türk Tugayının Bir Muharebe Safhası ve Bazı Subayların Resimli Biyografisi, Ankara, 1959.

Korean War; The History Of The U N Forces In Korean War.

Korok, Daniş Remzi; Şafakta Hücum “Kore Harbi”, Ankara, 1965.

Kölan, Enver; Kore Savaşlarında Muharebe Sınıfının Faaliyeti ve Bu Savaşlardan Muhaberecilik Bakımından Alınan Dersler, Ankara, 1952.

Leckie, Robert; The Korean War.

Lafeber, Walter; America Russia And The Cold War. (1945-71), Newyork 1972.

Leland, M. Goodrich; Korea A Study Of U.S. Policy In The United Nations, Newyork, 1956.

MacArthur, Douglas. Reminiscences. New York: McGraw-Hill, 1964.

MacArthur, Douglas, Revitalizing a Nation, Heritage Foundation, 1952

MacDonald, Callum A. Korea: The War Before Vietnam. New York: The Free Press, 1986.

Major R.C.N. The War In Korea (1950-1953) 1954.

Marshall, S.L.A.;The River And The Gauntlet Defeat Of The Eight Army By The Chinese Communist Forces. November 1950 In The Battle Of The Changchon River Korea, Newyork, 1953.

Marshall, S.L.A.; The American Fighting Man in Action, Korea, Spring 1953. New York: Morrow, 1956.

-----; Pork Chop Hill, William Morrow & Co., 1956

-----; The River and the Gauntlet, William Morrow & Co., Newyork, 1959.

Matthew, Ridgway; The Korean War, Newyork, 1967.

McLellan, David S. Dean Acheson; The State Department Years. New York: Dodd, Mead,

McAllister Jef Olivarious With U.Alexis Johnson; The Right Hand Of Power New jersey

Mitchell. C.Clyde; Second Failure In Asia, Washington, 1951.

Meade, E.Grant; American Military Government in Korea, Newyork, 1951.

Muharip Gaziler Dergisi; sayı 2,10.

Mustanoğlu Necati A; Malazgirtten Kore'ye.

Mossman, Billy C.; United States Army in The Korean War, EBB And Flow November 1950 July 1951, Washington, 1990.

-----; U.S. Army in the Korean War: Ebb and Flow. Washington, D.C.: GPO (anticipated in 1990).

National Affairs Institute, History Of The Korean War, Korea Review

Nazif, Nevzat; Kore Destanı, İstanbul, 1951

Nelson, M. Frederick.; Korea and the Old Order in East Asia. Baton Rouge: Louisiana State University Press, 1945.

Öke. Mim Kemal; Unutulan Savaş Kronolojisi, Kore (1950-1953), İstanbul, 1990

Örgen, Cemil; Kore ve Kıbrıs Savaşları, İzmir, 1984.

Özoğlu, Nazmi; Kore’de Niçin Savaşım. Komünizm Mezalimi Korunma Çareleri, Ankara, 1954.

O.B.E.Thomas R.C.W; The War In Korea (1950-1953), 1954.

Oliver, Robert T.; Sungman Rhee The Man Belind The myth, Newyork, 1955.

-----; Syngman Rhee Ana American Involvement In Korea (1942-1960), Seoul, 1978.

-----; The Truth About Korea, London.

Pelser, Frederick; Freedom Bridge, California, 1984.

Paige, Glenn D.; The Korean Decision, Newyork, 1968.

Paige, Glenn D. The Korean Decision June 24-30, 1950. New York: Free Press, 1968.

Poats, Rutherford M.; Decision In Korea The Mobide Company, Newyork, 1954.

Rees, David; Korea: The Limited War, Newyork, 1964.

Ridgway, Matthew B.; The Korean War, Newyork, 1967.

-----; Soldier, Harper & Brothers, 1956

Rose, Cisle A.; Roots Of Tragedy The United States And The Struggle For Asia, (1945-53) Westpat, 1975.

Roy, E Appleman; South To The Naktona North To The Yalu, Washington, 1960

Russell, A. Gugeler; Kore’de Muharebeler, Washington, 1984.

Sahn, Pow-Key; The History Of Korea, Seoul, 1982.

Sato Hideo And Chae-Jinlee; US. Policy Toward Japan And Korea

Sayılan, Nazım Dündar; “Kore’de Türk Askeriyle Altı Yıl” (Birinci bölümü yayımlanmış olup, diğer bölümleri henüz yayımlanmamıştır).

Sel, Lütfü; Kore’de Cereyan Eden Muharebelerden Alınacak Dersler, Ankara, 1979.

Schnabel, F. James; United States Army In The Korean War Policy And Direction The First Year, Washington, 1972.

- Schnabel, James F. & Watson, Robert; US Army Center of Military History Washington, D.C., 1962.
- Spiller, Harry; American POWs in Korea, sixteen Personel Accounts, North Carolina, 1998
- Solesinger, Arthur M; The Dynamics of World Power A Documentary History Of The United States Foreign Policy (1945-1973), Newyork, 1973.
- Shihchien,Chih-Shih;A.Chronicle Of Principle Events Relating To The Korean Ouestion,Pekin, 1954.
- S.L.A.,Marshall's;The River And Gaunlet Defeat Of The Eight Army By The Chinese Communist Forces November 1950, In The Battle Of The Chongchon River,Korea, Newyork, 1953.
- Spanier, W. John; The Truman-Mac Arthur Controversy And The Korean War, Cambridge, 1959.
- Sohn, Pow-Key; The History Of Korea.
- Sokwan, Minwung; A. View Of The North Korean Communist Puppet Regime, 1958.
- Soykut, H. Refik; Kore'de Ebedileşen Kahramanlar, Ankara, 1952.
- Srivastava, M.P; The Korean Conflict, New Delhi, 1982.
- Stairs, Denis; The Diplomacy Of Constraint Canada, The Korean War And United States,Toronto, 1974.
- Stepneh Kirbym; The Two Koreas Conflict Of Compromise Summary Of Events Relating To Korea, London, 1950.
- Sükan, Şinasi; Marikko Matsubara Kore'den Japonya'dan Anılar, Ankara, 1974.
- Summers, Harry G.; Korean War. 1950-1953, Newyork, 1990.
- Sunalp, Turgut; Kore Harbi, İstanbul, 1954.
- Taşkıran, Cemalettin; I. Dünya Savaşında Türk Esirleri, İstanbul,2001.
- The History Of The United Nations Forces In The Korean War, The Ministry Of National Defense The Republic Of Kore, 1973 (1-6 Cilt).
- Treatment of British Prisoners of War in Korea, London 1955.
- Truman, Harry S.; Memoirs; Years of Trial and Hope, Vol. II., Newyork, 1956.
- Tsou, Tang; America's Failure In China (1941-50) Chicago, 1963.

Ülkü, Feyzullah Sacit; Kore Mucizesi ve Şehidin Sesi.

Üskent Necati; Dededen Torunlara Kore Anıları, Ankara, 2000.

Üstüngel, Ş.; Kore Nire, İstanbul, 1978.

Varol, Mehmet; Kore’de Piyade Tankının Muharebe Keşfi, Çankırı, 1953.

Whiting, Allen S.; China Crosses The Yalu The Decision To Enter The Korean War, New York, 1960.

Wint, Guy; What Happened In Korea, London, 1954.

Yaşnar, Ahmet; Kore’de Görülen Dava, 1951.

Yazıcı, Tahsin; Kore Birinci Türk Tugayında Hatıralarım, İstanbul, 1963.

Yoshio, Morita; Record On The End Of Korean War, Tokyo, 1964.

C) Süreli Yayınlar

Düstur; Tertip, 3. C. 32., Kasım 1950-Ekim 1951, s. 3., Kanun No. 11940.

Sicilli Kavanini; C.39, Kanun No. 7287., s. 951

TBMM Tutanak; C.1. 1950, s., 12. -,

TBMM Tutanak; C.2, 1951, s., 72.

TBMM Tutanak;; C.2, 1951, S., 215.

TBMM Tutanak; C.3, 1951, 5.5, 28, 29, 195, 197, 198, 201, 202, 215.

TBMM Tutanak; C.13, Ankara, 1952, s.314.

Ulus Gazetesi; 20 Temmuz 1950

Emekli Kurmay Albay

Dr. Ali DENİZLİ

Ufuk Üniversitesi Atatürk İlkeleri Ve İnkılap Tarihi Öğretim görevlisi Türk Silahlı Kuvvetlerinin kahramanlıklarını yaşatacak Kore Araştırmacısı Emekli Kurmay Albay Ali DENİZLİ, 1954 yılında Ankara’da doğmuş, 1975 yılında Kara Harp Okulundan, 1976 yılında Piyade Okulundan mezun olmuştur.

1982 yılına kadar Kara Kuvvetleri Komutanlığına bağlı çeşitli birliklerde Takım ve Bölük Komutanlığı yapan Albay Ali Denizli, 1984 yılında Kara Harp Akademisini kurmay subay olarak bitirdikten sonra; Kara Kuvvetlerinin çeşitli birliklerinde, karargâh subaylığı ve kıta komutanlığı görevlerini yürütmüştür.

1982 yılında Ankara iktisadi ve idari Bilimler Fakültesi Bankacılık bölümü lisans diploması, 1992 yılında Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi bölümü doktora diploması alan, Albay Ali DENİZLİ’nin babası ve eşinin babası da Kore Harbinde görev yapmış olup, Albay Ali DENİZLİ’nin Kore Harbinde Türk Tugayları kitabı ve bu konuda yayınlanmış bildiri ve makaleleri vardır.

BABAM FEVZİ DENİZLİ VE KAYINBABAM İLHAN ÇÖPLÜ KORE'DE

YAYINLANAN KİTAPLAR

- Denizli, Ali; Kore Harbinde Türk Tugayları, Genelkurmay Basımevi, Ankara, 1994.
-; Kore Savaşındaki Kunuri Kahramanları, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
-; Kore Savaşındaki Kumyangjangni Kahramanları, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
-; Kore Savaşındaki Kore Harbinde 3 ncü Türk Tugayı Vegas- Elko-Karson Doğu ve Batı Berlin Zaferleri, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
-; Kore Kahramanı Şehit Binbaşı Lütfü Bülgin Hayatı ve Kahramanlığı, Berikan Kitabevi, Ankara, 2010.
-; Kore Savaşı Belgeler ve Harp Fotoğrafları Albümü, 72 Tasarım ve Ltd Şti., Ankara, 2010.
-; Kore Savaşı Uzaklardaki Kahramanlar ve Zaferleri, Başlık Yayınları, Ankara, 2010.
-; Kore Harbinde Şehitlerimiz - 10 Kahraman, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
-; Kore Harbinde Kunuri Zaferi, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
-; Kore Harbinde Kore Savaşı 1950-1953, Turhan Kitabevi, Ankara, 2010.
-; Kore Savaşı Kahramanı Bandırmalı Şehit Topçu Üsteğmen Mehmet Güneç, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.
-; Kore Savaşı Kahramanı Şehit Yüzbaşı Kaya Aldoğan, Turhan Kitabevi, Ankara, 2011.
-; Kore Gazisi Kilisli Yüzbaşı Kamil Celkan'ın Hayatı ve Kahramanlıkları, Pelikan Kitabevi, Ankara 2015.
-; Kore Savaşı'nda Türk Askerinin Kore Halkına Yardımları ve Ankara Okulu'nun Açılması, Pelikan Kitabevi, Ankara 2015.

Bütün bunlar; Albay Ali DENİZLİ'nin www.koreharbi.com ve www.koreanwar-forgottenwar.com internet sitelerinde bulunmaktadır. 1989'da Amerika'da sivil işler (Public Affair) kursunu bitiren Albay Ali Denizli, yurt dışında; Azerbaycan'da Eğitim Grup Komutanlığı ve Arnavutluk Askeri Ataşeliği görevlerinde bulunmuştur. Albay Ali Denizli; İç Güvenlik Harekâtından iki adet TSK Üstün Cesaret ve Feragat Şerit Rozeti, Özel Kuvvetler Taburunun kahramanca savaşmasından dolayı, bir adet Üstün Birlik Yetiştirme Şerit Rozeti, Azerbaycan görevinde, Azerbaycan Savunma Bakanınca Fahri Ferman, Arnavutluk Ataşeliğindeki görevinde Arnavutluk Cumhurbaşkanı ALTIN KARTAL madalyası sahibidir. İngilizce, Fransızca, Arnavutça bilmektedir. Halen Ufuk Üniversitesi – Ankara, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi öğretim görevlisidir.

KORE'DE ŞEHİT DÜŞEN SUBAYLARIN İSİMLERİ

SIRA NO	RÜTBESİ	ADI-SOYADI	SİCİL NO	ŞEHİT DÜŞTÜĞÜ TARİH	ŞEHİT DÜŞTÜĞÜ YER
1	P. Kd. Ütgm.	Halil AKDEMİR	943-118	29 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
2	Lv. Yzb.	Kâmil ATALAY	941-B-36	29 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
3	İs. Ütgm.	Muzaffer ARCA	944-13	27 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
4	P. Kd. Yzb.	Kaya ALDOĞAN	937-428	27-28 KASIM	Kunuri muharebeleri
5	Lv. Tğm.	Hasan GÜNSU	946-44	28 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
6	P. Tğm.	Hüseyin KOŞUCU	946-157	28 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
7	P. Yzb.	Naci GÖKÇE	940-302	29 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
8	P. Kd. Yzb.	Ahmet ERDOĞAN	932-132	30 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
9	Mu. Tfm.	TUNCER Tahir	947-2	27 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
10	P. Ütgm.	Şerif YAVUZ	941-238	29 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
11	Snf. Hs.	Me.Raşit METE	941-6	29 Kasım 50	Kunuri muharebeleri
12	P. Bnb.	Lütfü BİLGİN	941-115	24/25 Mayıs 1951	Han nehri kuzeyi
13	P. Ütgm.	Bedrettin ÇİĞDEM	944-32	21 Nisan 51	544 rakımlı tepe
14	P. Kd. Yzb.	Halil CAYAN	936-415	24/25 Mayıs 1951	544 rakımlı tepe
15	Hv. Ülgm.	Muzaffer DÖNMEZ	948-81	01 Nisan 51	Kuzey Kore'de yapılan
16	P. Ütgm.	Selâhattin EREĞEM	944-321	30 Ocak 51	431 rakımlı tepe.
17	Top. Ütgm.	Mehmet GÖNENC	943-54	22/23 Nisan 1951	541 güneyinde.
18	P. Tgm.	Osman GÖRAL	947-193	28 Kasım 51	Kunuri muharebeleri
19	P. Yzb.	Cevat ORKON	947-374	07 Nisan 51	İmjin nehri kuzeyinde
20	P. Ütgm.	Nedim TUGALTAY	947-J. 41	18 Mayıs 51	Han nehri kuzeyinde
21	P. Tgm.	Radvan TERZİ	947-53	17/18 Mayıs 1951	Han nehri kuzeyinde
22	P. Bnb.	Miklat ULUÖNLÜ	931-37	17/18 Mayıs 1951	Han nehri kuzeyinde

2 TUGAYIN ŞEHİTLERİ

22	P. Ütgm.	Fahrettin GÜVEN	948-128	19 Kasım 51	Osaka Hastanesinde vefat.
23	Bando öğ.	Selâhattin OSKAY	939-102	8 Eylül 51	Tokyo'da kalp krizi ile vefat.
24	P. Alb.	Nuri PAMİR	337-123	5 Haziran 52	1052 rakımlı tepe de şehit.
25	Top. Ütgm.	Tanık OKUR	946-125	25 Kasım 51	Hantan nehri, muharebe.
26	P. Ütgm.	Hikmet ÖZDEMİR	945-70	20 Kasım 51	Hantan nehri, muharebe.
27	Top. Tğm.	Mehmet ÖZEN	947-19	28 Kasım 51	Hantan nehri, muharebe.
28	P. Kd. Ütgm.	Ahin et TÜRKKAN	943-341	8 Ocak 52	Hantan nehri, muharebe.
29	İs. Ütgm.	Kemal KARABAŞ	947-5	10 Ocak 52	Hantan nehri, muharebe.

3 TUGAYIN ŞEHİTLERİ

30	P. Ütgm.	Mehmet BOZDAĞ	945-81	28/29 Mayıs 1953	Vegas
31	P. Tgm.	Cevat BAYRAK	949-66	10 Aralık 52	10ncu Bl. bölgesinde tel örgü çekerken mayın ile vefat.
32	Pilot Tğm.	Şerif ŞUMNU	918-108	8 Temmuz 53	Paraşüt götürürken vefat.
33	P. Ütgm.	A. Rüştü ÜRER	945-38	28/29 Mayıs 1953	Vegas.

KORE'YE GİDEN BİRLİKLER VE İSİMLERİ

ÇİZELGE : 2

BİRLİK	KORE KÜNYE NO.	KORE'YE GİDİŞ TA.	KORE'DEN DÖNÜŞ TA.	KAFİLELER
1 nci Tugay	1-6200 Takviye Brl.	25.9.1950	14.8.1951	1 nci Kafile
2 nci Tugay	6201-14149	5.6.1951	7.8.1952	1 nci Kafile 2 nci Kafile 3 ncü Kafile
3 ncü Tugay	14151-20474	9.6.1952 29.7.1952	27.8.1953 4.9.1953 7.9.1953	1 nci Kafile 2 nci Kafile 3 ncü Kafile
4 ncü Tugay	20500-26095	12.6.1953 17.7.1953 5.7.1953	4.8.1954 17.8.1954	1 nci Kafile 2 nci Kafile
5 nci Tugay	26.150-31621	10.6.1954 17.6.1954	11.8.1955 15.8.1955	1 nci Kafile 2 nci Kafile
6 nci Tugay	31622-37090	11.6.1955 17.6.1955	9.8.1956 14.8.1956	1 nci Kafile 2 nci Kafile
7 nci Tugay	37091-42599	10.6.1956 17.6.1956	14.8.1957 17.8.1957	1 nci Kafile 2 nci Kafile
8 nci Tugay	42571-48049	10.6.1957 16.6.1957	7.8.1958 14.8.1958	1 nci Kafile 2 nci Kafile
9 ncu Tugay	48050-53520	7.6.1958 16.6.1958	13.8.1959 21.8.1959	1 nci Kafile 2 nci Kafile
10 ncu Tugay	53521-58960	16.6.1959 22.6.1959	8.8.1960 17.8.1960	1 nci Kafile 2 nci Kafile
11 nci Bl.		15.6.1961	17.7.1961	
12 nci Bl.		5.7.1961	15.7.1962	
13 ncü Bl.		2.7.1962	12.7.1963	
14 ncü Bl.		7.7.1963	6.7.1964	
15 nci Bl.		30.6.1964	10.7.1965	
16 nci Bl.		5.7.1965	9.7.1966	
1 nci Şeref Kıtası		26.7.1966	8.6.1967	
2 nci Şeref Kıtası		6.6.1967	6.6.1968	
3 ncü Şeref Kıtası		24.7.1968	25.7.1969	
4 ncü Şeref Kıtası		19.7.1969	12.7.1970	
5 nci Şeref Kıtası		9.7.1970	30.6.1971	

(EK - 1)

KORE MUHAREBELERİNE KATILAN TÜRK KUVVETLERİNİN KAYIPLARI

BİRLİĞİN ADI	ŞEHİT			YARALI						YARALI TOPLAMI			HASTA						HASTA TOPLAMI			TUTSAK			YITIK	
				Yaralanıp yurda dönenler			Kore'de tedavi edilip birliğine katılanlar			Kore'den yurda dönenler			Kore'de tedavi olup birliğine dönenler			HASTA TOPLAMI			TUTSAK			YITIK				
	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	Astsb.	Er	Sb.	
1. Deg. Tug.	2516	369		1214	309		3424	750	4638	1059	3	2	37	612	72		914	109	4	3	218	3	1	171		
2. Deg. Tug	8	2	111	7	6	149	1311	314	2017	463	2	3	21	715	58											
3. Deg. Tug	4	8	178	8	5	162	7	6	316	1511	478	3	4	23	9	6	63	1210	86	2	-	7	-	-	-	
TOPLAM	3726	658		2725	620		5441	1380	8166	2000	8	9	81	2233	193				3042	274	6	3	225	3	1	171
GENEL TOPLAM			721			672			1475		2147		98		248			346			234				175	

NOT : 1. Tutuskları hepisi yurda dönmüştür.

2. Hastalar muharebelerde yaralananların mevcuduna dahil değildir.

3. Hastalık en fazla sarılık, mide ağrısı ve veremdir.

Kıymetli Büyüklerim.

Değerli Vatandaşlarım!

Millî ruh, inanç, inancımızın sembolü hürriyet aşkı; hürriyet mücadelesinin ilham kaynağı kahraman milletimizin Koredeki mütecavizlere karşı savunan medeni devletleri arasında bizde yer alması bulunuyoruz...

Korede Birleşmiş Milletler ideali uğruna şehit olarak beni ve küçük yavrularıma Türk milletine emnet eden eşim Östgm. Naci Gökse, 34 şehit arkadaşı ile Harp okulunda abideleşmesi bizi haklı bir gurur ve iftihara sevk etmiştir. Türk milletinin şefkati ve Harp okulu Kumandanı bu kadın şiraslığı acılarımız, hafifletmiş, bizi seri derece mütehassıs bırakmıştır.

Bunun için kendilerine teşekkürü bir borç sayarız.

Eşim Östgm. Naci Gökse'den bana ve milletimize yadigar kalan ~~şu~~ ~~bu~~ yavruları aziz kadın şiras millete, babasının intikamını almak üzere bağışlayıp asker yapacağım... Var olsun büyük Türk milleti ve onun kahraman Büyük diyoletli Kumandanı ve idarecileri...

Türk Kahramanlık destanlarını, bir defa daha 2 deniz aşırı, Kore topraklarında kanlarıyla çizen Türk beldesinin kahraman evlatlarıyla ne kadar iftihar etsen yine de azdır. O menhus hürriyet düşmanları Komünizlere; hatta dünya devletlerine karşı, Türkün ne demek olduğunu, Kahramanlığını, cesaret ve metanetini Bu vesile ile bir kere daha duyurmuş olalım.

Eyl! Kahramanlardıyırı şerefli beldenin mümtaz Türk şehitleri, şahadetinizle hepimizi ağırlattınız, semavata yükselen Ashlarınız muazzap olmasın. Geride kalan Bizlerin gönüllerinde acı bir Tahassüsün nesi dokundu. Bu itibarla her an, her saniye kalblerimizde Sönmez meşale olarak Kaldınız. sizleri hiçbir zaman unutmamak unutmıyada imkan ve ihtimal yoktur işte ilimleriniz Kahramanlık Tarihinin altın sayfalarına yazıldığı gibi Burada da Kitabeye nakşedildi.

Mezarı bilinmeyen mahbesinizde ruhunuz sad olsun müsterih uyuyun. Sizlerin tuttuğu ideal

yolun devamını yine silah arkadaşlarımla, şahlanan
azim, sarsılmaz iman, güvenilir inançla idame ettiriyor.

Her Türk aynı gaye, aynı ideal peşinde. İdealimiz
Hür yaşamak ... Hür ölmektir. Tuttuğumuz amaçta

Budur. Bu Vatan bize şehit atalarımızın mübarek
kanlarıyla yağrılmış, Atatürk'ümüzün Hür olarak
gençliğe bıraktığı kutsal emanettir. Gençliğe teslim
edilen kutsal emaneti gelecek nesiller de hür olarak
dormeyan ettirecek; idap ederse o da bu uğurda
ölecek. O ölecek ki, oğlu yerini alacak. Vatanımız
Hür ve payidar kalacaktır.

Sen şehit ölürsün

Ne mutlu sana

Rahmet olsun Babana

Ne mutlu Türkiyemize

Bu Vatanı kıran ATATÜRKÜMÜZE

Kore Şehidi Üsteğm

Naci Gökce'nin esi

(İmza)

(Perihan Gökçe)

GENERAL HEADQUARTERS
UNITED NATIONS COMMAND
OFFICE OF THE COMMANDER-IN-CHIEF

ORGENERAL RIDGWAY'IN ŞEHİT EŞİ PERİHAN GÖKÇ'YE YAZDIĞI TAZİYE MEKTUBU

Dear Mr. Gokce:

The untimely death of your son, Naci, has been a tragic loss. While no one can fully share the sorrow which the death of a loved one brings, he will be sorely missed by his comrades, too.

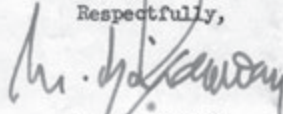
We earnestly hope that you may find some comfort in the knowledge of the understanding sympathy of those who knew him and shared service with him in this Command. There should also be some measure of consolation in knowing that he met death proudly and manfully in the service of his Country.

I have faith that his devotion to duty, in defense of all that we and the free peoples of the world hold most dear, has helped us on the long, hard road by which alone we may expect some day to reach a just, an honorable, and an enduring peace.

May Almighty God grant we continue to follow that road whatever be the sacrifices entailed.

With sincere sympathy, I am,

Respectfully,

M. E. RIDGWAY,
General, United States Army

Mr. Perihan Gokce
Cetince Mah. Eski Pazar Sok. II
Cankiri, Turkey

Birleşmiş Milletler Başkomutanlığı
Genel Karargahı

16-Mayıs-1951

Asis Bayan Gökçe:

Eğiniz Nacinin vakitsiz ölümü hâilevî bir kayıp teşkil etmiştir. Sevilen bir kimsenin ölümünün getireceği derin acıya hiç kimse tam olarak sizin kadar paylaşamamakla beraber o, arkadaşları içinde hasın bir kayıp teşkil etmiştir. Komutan altında onunla birlikte hizmet eden ve onu tanıyanların, onun hakkında besledikleri anlayışlı sevginin sıxıe bilimmesinin bir teselli kaynağı olacağını kuvvetle ümit etmekteyim.

Kesir onun vatani uğrunda şerefle ve mertce şehadetini bilmekte size ayrı teselli imkanları sağlamış olacaktır.

Bizim ve dünyadaki bütün hür insanların mukaddes gaye olarak tuttıkları her şeyin savunmasında ve bir gün ulaşacağımıza inandığımız şerefli ve devamlı bir barış elde etmek için takip edilen meşakkatli ve uzun yolda bize yardım etmiş bulunmaktadır.

Yukarıda bahsedilen şerefli yolun her ne pahasına olursa olsun takipine devam etmekle her şeye kâdir olan Tanrının lûtfuna mazhar olacağımıza inanıyoruz.

Samimi teveccühlerimizle.

Hürmetkârlarınız

M. B. RIDGWAY
Orgeneral, Amerikan Ordusu.

ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇE'NİN KAHRAMANLIK
MADALYASI

THE UNITED STATES OF AMERICA

TO ALL WHO SHALL SEE THESE PRESENTS, GREETING:

THIS IS TO CERTIFY THAT
THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA
AUTHORIZED BY ACT OF CONGRESS JULY 9, 1918
HAS AWARDED

THE SILVER STAR
(posthumously)

TO

First Lieutenant Naci Gökce, 946-157, Infantry

FOR
GALLANTRY IN ACTION

near Simnim-ni, Korea, 29 - 30 November 1950
GIVEN UNDER MY HAND IN THE CITY OF WASHINGTON
THIS 10th DAY OF October 1951

Wm. C. Cargill
MAJOR GENERAL, USA
THE ADJUTANT GENERAL

Frank Paul Jr.
SECRETARY OF THE ARMY

NACİ GÖKÇE İSMİ OKULA VERİLİYOR

T. C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEBLİĞLER DERGİSİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN
YAT MUHURLUĞUNDAKİ HER NAF
TA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇARŞI-
LIR İLİMLİ MAKAM VE MÜDİR-
SELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

FİLLİK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALESENDELA-
RINDAN BİRNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜ-
RÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CHT: 15

23 HAZİRAN 1952

SAYI: 798

YÖNETMELİKLER:

Müdürler Komisyonu Kararı:

Karar sayısı: ÖZET:
Karar 1: Karaköse Ortaokulu-
lunun Naci Gökçe
Ortaokulu olarak
adlandırılması h.

Orta Öğretim Genel Müdürlüğünün
12/3/1952 tarihli ve 532/1/1699 sayılı teklifi
yanısı ve ilgilileri incelendi, işin gereği dü-
şünüldü:

Karaköse Ortaokulu'nun, Kore Türk
Sübhü Kurvveleri 241. İnci Alay 7. nci Bölük
Takım Komutanı olup, Kore'de Sinnae-Köyü
civarında yapılan savaş esnasında şehitlik
rütbesine yükselen Üsteğmen Naci Gökçe'nin
adına izden Naci Gökçe Ortaokulu olarak
adlandırılması ve bu suretle tescilli yapılması
üzerine dosyasının Orta Öğretim Genel Mü-
dürlüğünce girilerek Zet İçleri Müdürlü-
ğüne tevdiî kararlaştırıldı.

İş, Bakanlık Yüksek Kahhan onamış-
rına sunulur.

Kebul
6/6/1952
M. Eğitim Bakanı
T. İleri

ŞEHİT ÜSTEĞMEN NACİ GÖKÇENİN
HAL TERCÜMESİ İLE ŞAHADET ŞEKLİ

Baba adı: Mustafa
Adı ve soyadı: Naci Gökçe
Menzileti: Karaköse
Doğumu: 238

11-Eylül-1944 tarihinde Harb Okuluna du-
bul olmuştur.

30-Ağustos-1948 tarihinde subay olarak ce-
da edilmesine katılan rahmetli, Burhaniye:
V. Kor. 71. Tugay 52. A. 5. Bl. te vazifeye
başlamıştır.

23-12-1948 tarihinde V. Kor. 65. Tüm. 192.
A. 11. Th. A. 5. Bl. te tayin olmuştur.

30-Ağustos-1950 tarihinde Üsteğmenliğe
yükselen rahmetli, 18-8-1950 tarihinde de
Kore Türk Sübhü Kurvveleri 241. A. 7. Bl.
Takım Komutanlığına atanmıştır.

Şahadet şekli:

Sinmae-ni köyü etrafında mevzilenildiği
zaman 7. Bölük en kuzeyde ve en orta yer
alanı bulunuyordu. Naci Gökçe'nin takımı
ise bu bölüğün en uzağa mevzilenildiği
ve çevre savunmasına geçişini takımı idi.

kararlarından döndürmüyor, hiçbir şey on-
ları yıldırmıyordu. Bölüğün tabur karargä-
hi üzerine doğru geri çekilmesi emri verildiği
anlarda Üsteğmen Gökçe bacaklarını-
dan yaslanıyor ve artık sıperinden doğru-
lanıyor. Bu durumu gören, kalblerini feth-
ettiği takımından kalan 7 kişi onu sırtlarına
da götürmek istiyorlarsa da, Üsteğmen şid-
detle muhalefet ediyor. Biraz sonra cebin-
den çıkardığı şekerleri ellerine uzatırken:
— Alın, bunları yiyin... kuvvet ver-
rir... Haydi gımdı siz gidin... Siz daha bu
milletle lüzumunuz; ve son olarak:

— Ben burada kalacağım... Yürüye-
mezsem de zararı yok... birkaç köpeği daha
temizlerim... dedi.

Sağ kalan ellerini cebten geri gönde-
ren Üsteğmen Naci Gökçe, çukurunda son
fişğini, son kudretine kadar döğüştü, ve
birkaç düğmesi da haklıktan sonra fânî
hayata gözlerini yumdu.

GENELGELER:

ORTA ÖĞ. 10/6/1952
GENEL MD. ÖZET:
Sayı: 54/12197 Açık bulunan gö-
revlere tayin edile-
cek vekiller h.

3388

VALİLİKLERE

Açık bulunan görevlere tayin edilecek
vekillerin de aslinde aranılması lâzımgelen
bütün gerekli edini bulunması muktesa oldu-
ğu Büyük Millet Meclisinin 418 sayılı kara-
rının 8. inci fıkrasında açıklanmış bulundu-
ğundan bir öğretmen vekilliğine tayin edi-
leceklerin de öğretmenliğe ait şartları taşı-
maları gerekmektedir.

Bu itibarla tayin edilecek herhangi
bir vekilde bencezel aslinin kinunen hâiz
olduğu şartların aranılmasını gün içinde
bulundurulması icabetmektedir.

Bir öğretmen vekilliğine tayin edile-
cekler, verilecek veklet maaşlarının da,
2621 ve 1108 sayılı kanunlar hükümlerine
göre tesbit edilmesi lâzımdır. 2621 sayılı ka-
nunda (bir öğretmen vekilliğine tayin edi-
lecekler, vekilliklerinde bulundukları kırsal
verilen aylığın üçte ikisi verilir) denildiğine
göre her ne suretle olursa olsun, mezun bu-
lunan bir öğretmene veklet edenerle üçte
iki üzerinden maaş verilecektir. Ancak, bu
veklet maaşı öğretmenin işgal ettiği kad-
rının tutarı üzerinden tahakkuk ettirilebi-

Tamamen boş bulunan bir ders grupun
veklet edenerle ise, 1108 sayılı maaş ka-
nununun 3. inci maddesinde yazılı nispet de
hüsnide ve öğretmenlik maaşı maaş oldu
30 lirası maaş üzerinden ödemesi lâzım
gelmektedir.

Hariçten ücretli hâve ders alacakları
da, 1702 sayılı kanunun 3. üncü maddesi
değiştiren 2517 sayılı kanunun «B» fıkrası
da açıklanmış gibi, orta öğretimin öğretme-
liği şartlarını hâiz olmaları icabetmektedir.
Açık bulunan derslere 3888 sayılı karar
göre değil, yukarıda sürü geçen 2517 say-
kanun gereğince ders saati hesabıyla illi
ders verilecek ve ücretleri de ders ücr-
tertilinden ödenecektir.

Gerek vekil tayinlerinde, gerekse B
ve ders ücreti verilmesinde, yukarıda yaz
hususların daima göz önünde bulundurul-
masının ilgililere bildirilmesini saygı ile r-
ederim.

M. Eğitim Bakanı
R. Terde

MES. VE TEK. ÖĞ. 8/6/1952

GENEL MD. ÖZET:
Şubesi: Kız Teknik Köy kadınları g
Sayı: 15406 zici kursları işre-
menlerinin atelye
çalışmaları h.

3389

VALİLİKLERE

1 — Yedi aylık kurs faaliyetini i-
mamıyan kurs öğretmenlerinin okulda
stelye çalışmalarını, Bakanlığımızca is-
bildirilecek bir öğretmenini idare etmesi, 1
sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 25
sıra sayılı taminin 5. inci maddesinde açıklan-
mıştır. Bu öğretmen yıldından itibaren sa-
ye çalışmalarını idare edecek öğretme-
ni okul müdürleri seçecektir.

2 — Öğretmenlerin stelye çalışmaları
rını istedikleri okulda yapmakta serbest
dıkları da aynı taminin 6. nci maddesinin
işaret edilmiştir. Ancak, öğretimin yalı-
sında kursun faaliyetini denetlemiş oku-
kul müdürleri ile denetçileri öğretmen-
kurs-öğretmenlerinin teknik şartlarını ta-
ederet stelye çalışmalarını esnasında bu h-
şartları göz önünde tutmak suretiyle dâ-
ilyi yetimlerine imkan arayanlarında
bundan sonra her öğretmenin bağlı oldu-
kulda stajını yapması uygun görülmüştür.

3 — Kurs öğretmenlerinin staj es-
nasında daha ziyade dikiz üzerinde çalış-
maları...

KORE SAVAŞI ZAYIAT ÇİZELGESİ

BİRLİĞİN ADI	ŞEHİT					KAYIP				DİĞER NEDENLERLE VEFAT EDENLER			
	Sb.	Astsb.	SVL/As.Me.	Erb./Er	Toplam	Sb.	Astsb.	Erb./Er	Toplam	Sb.	Astsb.	Erb./Er	Toplam
1 nci DEĞ. TUG.	24	15	2	401	442	3	1	153	157	-	-	-	-
2 nci DEĞ. TUG.	8	2	-	113	123	-	-	3	3	-	-	-	-
3 ncü DEĞ. TUG.	4	8	-	188	200	-	-	6	6	-	-	-	-
4 ncü DEĞ. TUG.	-	-	-	18	18	-	-	-	-	-	-	1	1
5 nci DEĞ. TUG.	-	-	-	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-
6 ncı DEĞ. TUG.	-	-	-	8	8	-	-	-	-	-	-	-	-
7 ncı DEĞ. TUG.	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-
8 ncı DEĞ. TUG.	-	-	-	13	13	-	-	-	-	-	-	1	1
9 ncü DEĞ. TUG.	-	-	-	13	13	-	-	-	-	-	-	1	1
10 ncü DEĞ. TUG.	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	1	1
13 ncü Bölük	-	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	1	1
TOPLAM	38	25	2	769	834	3	1	162	166	-	-	5	5

STATUSU	MEZARI BELLİ OLANLAR	MEZARI BELLİ OLMAYANLAR	TOPLAM
SUBAY	22	19	41
ASTSUBAY	16	10	26
ERBAŞ VE ER	397	539	2
SVL/AS. ME.	---	2	936
TOPLAM	435	570	1005

düğü İstanbul'da Boğazda tedbiri
havasını geçirmekte olan
Cemaladdin Çağlar

Yaşayan Şehit

Yaşayan şehit!.. Yaşamayan şehit olur mu?.. Şehitler elbette ki yaşarlar ve ebediyen yaşayacaklardır; tarihin sinesinde, milletin kalbinde...

Ama biri var ki o, yalnız ismen değil, cismen de hâlâ vatanında yaşıyor, göğsünde de bir madalyası var: Piyade Üsteğmen Cemaladdin Çağlar...

Kunuri savasının akabinde idi, ona «şehit» dediler... Haberler öyle yazıldı. Şehit adı mezar taşına bile kazıldı. Fa-

kat millete bağışlanmış onu Allah, koca aslan, Erzincanlı yığit kahraman ölmemiş meğer, bir gün çıkageldi...

Memlekete yollamak üzere sağlık haberini yazdığı ilk mektubu bana verdi:

«— Ağabey, dedi; beni öldü sanmışlar, yaralandım ama, ölmedim ben!»

Ben de:

«— Çok yaşayacaksın Çağlar!» dedim ve sağlık temennisinde bulundum.

Uçakla sevk edilen yaralı kabileleri arasında memlekete avdetten sonra da bir gümüş yıldız madalyasıyla takdir ve taltif edildi. Şimdi yurtta gururla yaşıyor.

Üsteğmen Çağlar, Behçet Kemal Çağlar'ın teyzesinin oğludur. Çağlar'ın şehit haberini o zaman duyunca, o da ağlamış ve sarılmış kaleme, çağlamış...

A. BERK

Kore dağlarında kalan Çağlar'ım

Akar ılgıt ılgıt Mercan deresi,
Erzincan neresi, Kore neresi?
İkisi de aynı bayrak gülgesi,
Burda açan, orda solan Çağlar'ım.

Teninde buğdayı, gözünde suyu
Yaşattı bana içli Doğu'yu,
Arslandı yapısı, kuzuydu huyu,
Dünyaya ününü salan Çağlar'ım.

İnsanlık dardına arardı derman,
Kopardı her kaydı, silkindi heman,
Barut kokusunu alan kübeylân,
Kendini ateşe salan Çağlar'ım.

Esen yelin ahenginde sen varsın,
Vatanımın her cenginde sen varsın,
Bayrağımın al renginde sen varsın,
Kore dağlarında kalan Çağlar'ım.

Takımının en önünde yürüdü,
Nâraları dağı, taşı бүрүдү,
Ateşinde kızıl düşman eridi,
Kore'de yanardağ olan Çağlar'ım.

Rumekrek bağında boy atan güir dal
Kandan çiçek açtı toprakta al al,
Kore dağlarında oldu bir masal,
Şehit dedesini bulan Çağlar'ım.

Karış ummanlara kalb ol kuşa, gel,
Gönlümüz senindir baştan başa, gel,
Aramızda, görünmeden yaşa, gel,
Ruh olup tarihe dolan Çağlar'ım.

Behçet Kemal ÇAĞLAR

Kahraman Şehit Üsteğmen Selâhaddin Ereğen

Şehit Üsteğmen Selâhaddin Ereğen, İstanbullu, Salacaklı idi...

Kore'de Kunuri savaşında takımıyla ilk süngü hücumunu o yapmıştı. Ölümü bir an olsun aklına bile getirmiyordu.

— Bir gün memlekete dönüşte İstanbul'a varırız. Salacakta balığa çıkarız» diyordu.

Ama yurda dönmek, İstanbul'a varmak, Salacakta balığa çıkmak bir daha kusmet olmadı O'na...

Suven muharebelerinde 431 râkımlye tepe taarruz sırasında idi. Takımına geride haberlik mevzii aldırdıktan sonra ileri fırladı. Düşmanın terkettiği birkaç siperi geçti. Son sıradığı yerde, kolu ile gerideki takıma «İleri!» işareti verirken üzerine sağlanan bir makineli geridenden bir mermi göğsüne isabet etti. Bu kahraman üsteğmeni şehit etti. O da oracıkta bir tepere gömüldü.

Salâhaddin Ereğen'in ölümüne herkes acıdı, yandı. Salacaklı gençler de onu, bir balık avı tertip ederek geçenlerde andı.

★

İlk değiştirilen birliğin İstanbul muvazalatından birkaç gün sonra idi. Bir gün Salacakta bir askerlin dolaştığı görüldü. Kore'li bir gaziydi bu, Mersinli Sabahaddin Çavuş—

Bir kolunda «North Star», diğerinde ay yıldız, göğsünde de yüce başarı nişanı vardı. «İskelearkası» sokağını sordu. Salacaklılar başına toplandılar:

— Kimin evini arıyorsun?» dediler.

İşte o zaman aslan yapılı aslan çavuş hıçkırıklarını zapt edemedi. Hüngür hüngür ağlarken mırıldandı:

— Üsteğmenimin evini arıyorum...

— Kim o senin aradığın Üsteğmen?»

— Salâhaddin Ereğen!

Bir an ertahlıkta bir ölü sesizliği peyda oldu. Fakat Salacaklı gençler vaziyeti çoktan anlamış, onlar da çavuşla birlikte için için ağlamıştı o yitit Üsteğmen için...

Sonradan anlaşıldı: Meğer Mersinli Sabahaddin Çavuş, şehit Üsteğmenin (ihtiyar babası Haydarpaşada Devlet Demiryolları feribotlarında çalışıyor, maaş alıyor diye) ailesine şehit maaşı bağlanmadığını öğrenmiş... Kendi parasıyla arkadaşlarından da bir miktar toplayıp 500 lira yapmış, naçiz bir yardım olsun diye onu Üsteğmen Salâhaddin'in annesine vermek istiyormuş...

Hey benim cesareti kadar gönlü de zengin iyi kalbli, mert yürekli mert çavuşum!

A. B.

Akşehir'li Fadimenin Kore'deki oğlu Hasan'a mektubu

OĞLUM HASAN, ÜÇ AYDIR Kİ MEKTUBUNU ALMADIM
GECE GÜNDÜZ HAYIR DUANIZDAN GERİ KALMADIM.
SEN ONBAŞI OLMUŞ İDİN, AKŞEHİR'DEN GİDERKEN
ÇAVUŞ OLDUM DİYE YAZDIN, TABUR CENGE GİRERKEN
ZAFER İÇİN, HER CENGİNE YEDİ HATİM ADADIM.
ALLAH KOSUN OCAĞIMDA SENSİN KOLUM, KANADIM.
YARADANIM SANA NASİP EDER İSE ŞEHADET
ODUR KULLUK, HAK'KA, VATAN, MİLLET İÇİN NE DEVLET.
İMAM DEDİ, ORALARDA ULU, ŞANLI CENK OLMUŞ,
DÜŞMANLARIN SİPERLERİ, BAŞTAN BAŞA LEŞ DOLMUŞ.
DERELERDEN, TEPELERDEN, SELLER GİBİ KAN AKMIŞ
KORKAK DÜŞMAN GERİ KAÇMIŞ, TOPLARINI BIRAKMIŞ.
SEN, O KANLI DERELERDEN TOPLADIĞIN SÜNBÜLÜ
YOLLA, TAKSİN YAVUKLUNA; ZİYNET BULSUN KÂKÜLÜ
GEÇEN GECE, BEN, BU CENGİN RÜYASINI GÖRMÜŞTÜM.
SEVİNCİMDEN AĞLIYARAK HAYIR DİYE YORMUŞTUM.
PLEVNE'DE YATAN, ŞEHİT ATAN, EVE GELMİŞTİ.
HASAN GÂZİ OLDU DİYE, BANA MÜJDE VERMİŞTİ.
SONRA GÖRDÜM SAĞ ELİNDE YÜKSELMİŞTİ BİR BAYRAK
DİN HASMININ KAL'ASINA DİKİLMİŞTİ O SANCAK
O SANCAK Kİ MEHMETÇİĞİN ŞANLI, NAMUS GÖMLEĞİ.
CANA MİNNET BİLİN ONUN UĞRUNDA SİZ, ÖLMEĞİ.
SEN DÜŞÜNME, DEVLET BİZE GÖZÜ GİBİ BAKIYOR.
BOLLUK, ŞEKER, ZAD ZAHİRE HER TARAFTAN AKIYOR
EĞER KÖYDE ÖLEN KALAN VARMI DİYE SORARSA
KONU KOMŞU, EŞİ DOSTU HATIRLAYIP ANARSA
MUHTAR GİLİN AHMET ŞEHİT OLMUŞ HABER GELDİ DÜN
ŞENLİK OLDU, MEVLÛT OLDU, DÜĞÜN OLDU BÜTÜN GÜN
KÖY GİYİNDİ, KUŞANDI HEP NAMAZGÂHA GİTTİLER.
O ŞEHİDİN RAHMETULLAH DUASINI ETTİLER.
YERİ BELLİ OLMAK İÇİN MEZARINI KAZDILAR.
BİR TAŞ DİKİP: «AHMET ŞEHİT OLDU» DİYE YAZDILAR.
KURBAN KESİP HATMİ ŞERİF İNDİRDİLER HEP ONA
GÖNDERİLDİ ONUN GÖKTE YATAN ŞANLI RUHUNA
SEN BİLİRSİN, YAVUKLUSU KUMRAL SAÇLI EMİNE
BİR AL BAYRAK ASMIŞ İDİ O GÜN KENDİ EVİNE
O GÜZEL KIZ, YEŞİL ÖRTÜ ÖRTMÜŞ İDİ BAŞINA
BİR KURUMLA OTURMUŞTU KÖYÜN DİBEK TAŞINA
HIÇKIRMADI, AĞLAMADI SANDIM ONU BİR MELEK
ONUN ERLİK OCAĞINI SÖNDÜRMÜŞTÜ KÖR FELEK
SÜRME ÇEKMİŞ KİNA İLE SÜSLEMİŞTİ ELİNİ
OLMUŞ İDİ TEL DUVAKLI NURLU, ŞEHİT GELİNİ
DEDİ: «AHMET, BENİ ARTIK AHİRETTE BEKLESİN
BEN, ONUNUM, UNUTMASIN, BENİ HAK'TAN İSTESİN
KADERİM BU, ŞEHİDOLMUŞ BENİM ŞANLI YİĞİDİM.
KIZ KALIRIM... VARMAM ERE... BEN DE CANLI ŞEHİDİM.

M. ZEKİ AFŞİN

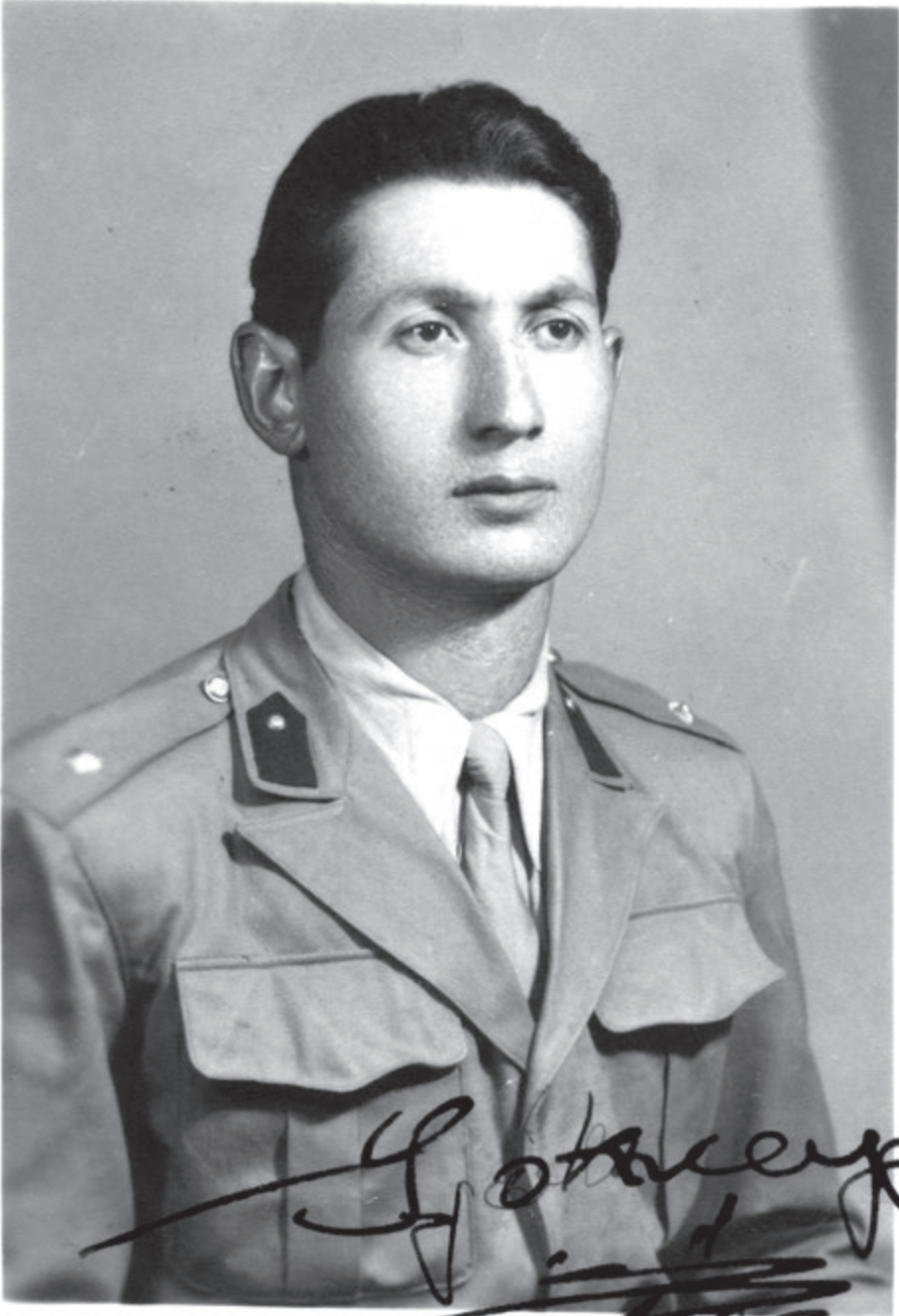

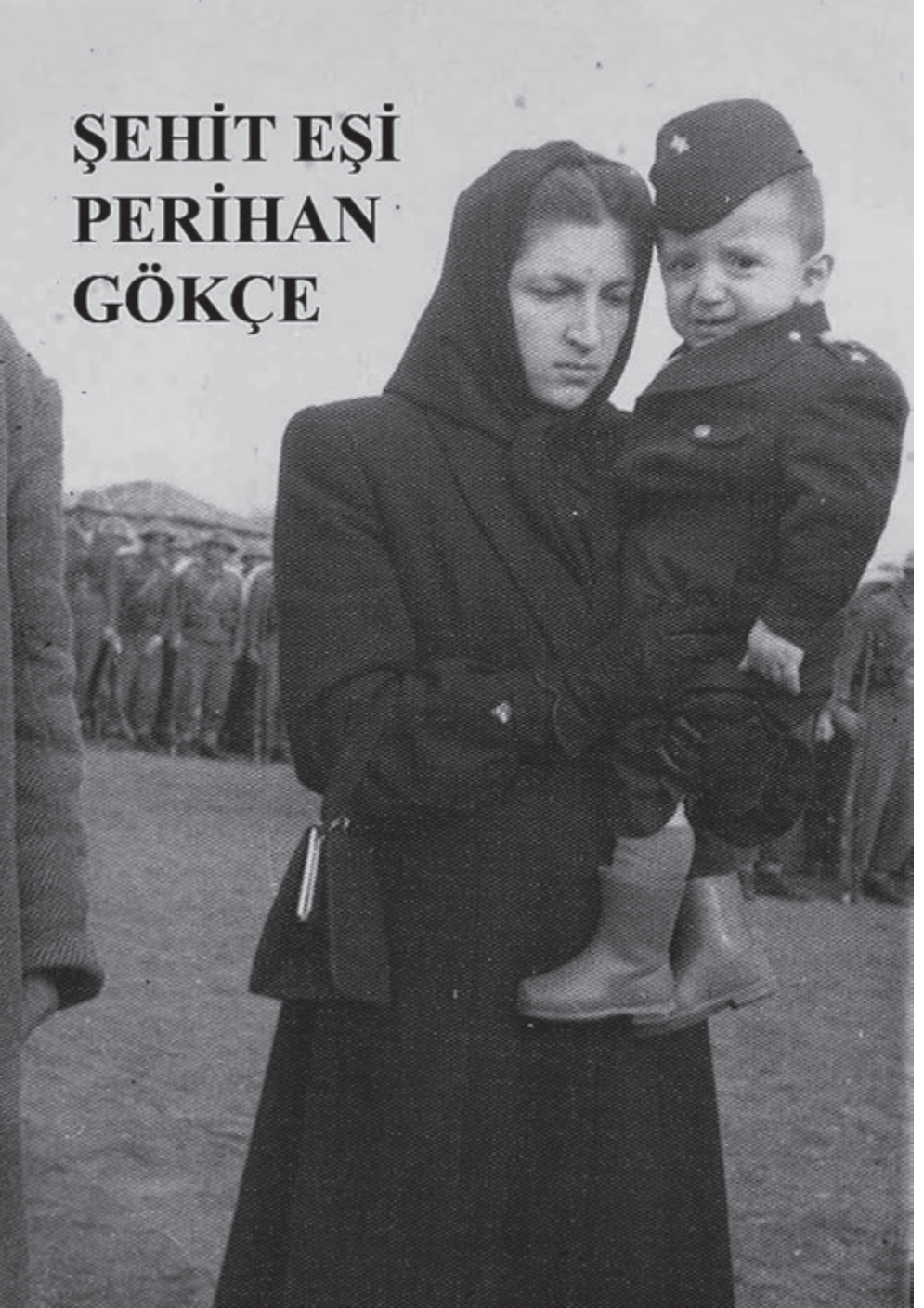

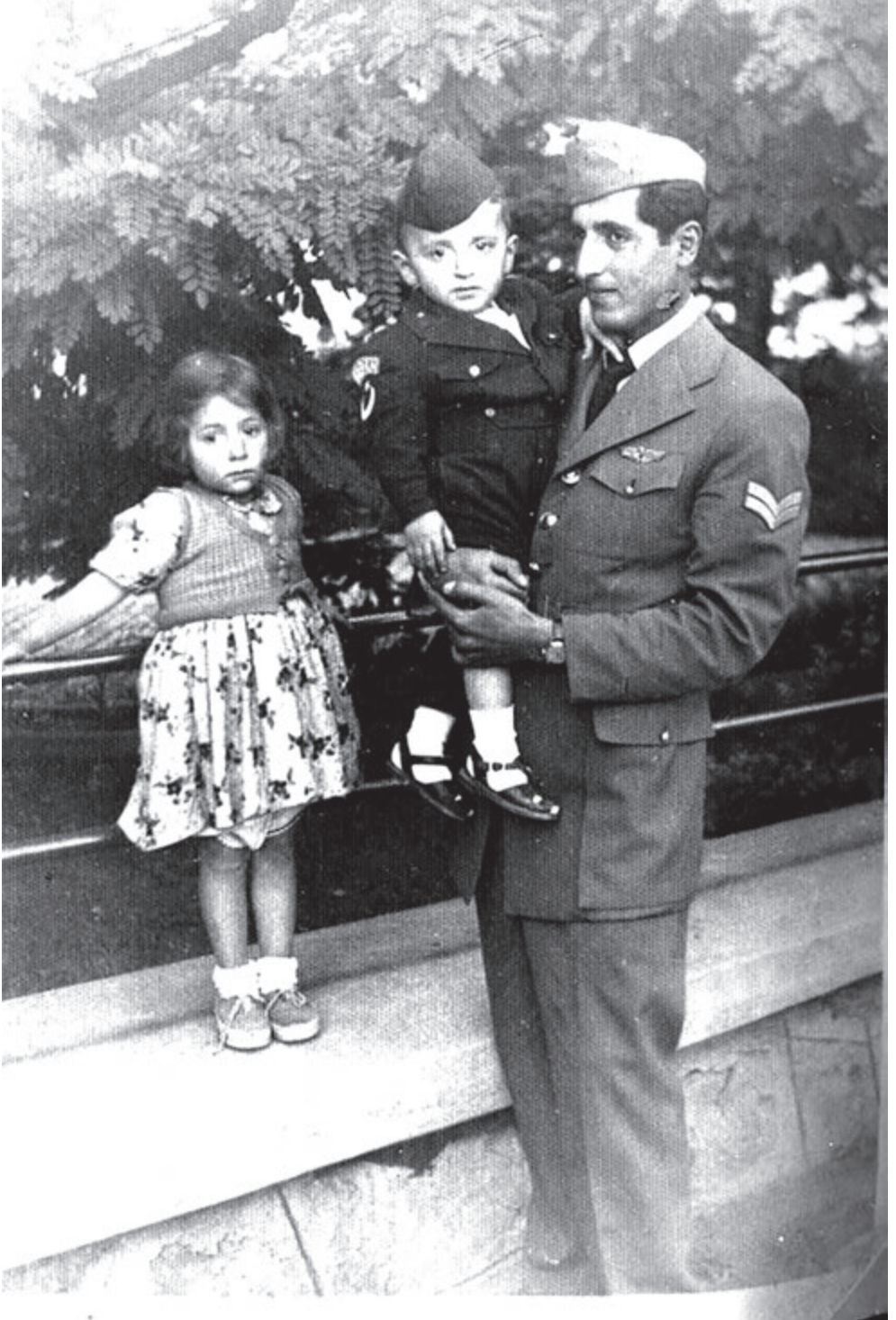
ŞEHİT EŞİ PERİHAN GÖKÇE

**ŞEHİT EŞİ
PERİHAN GÖKÇE**

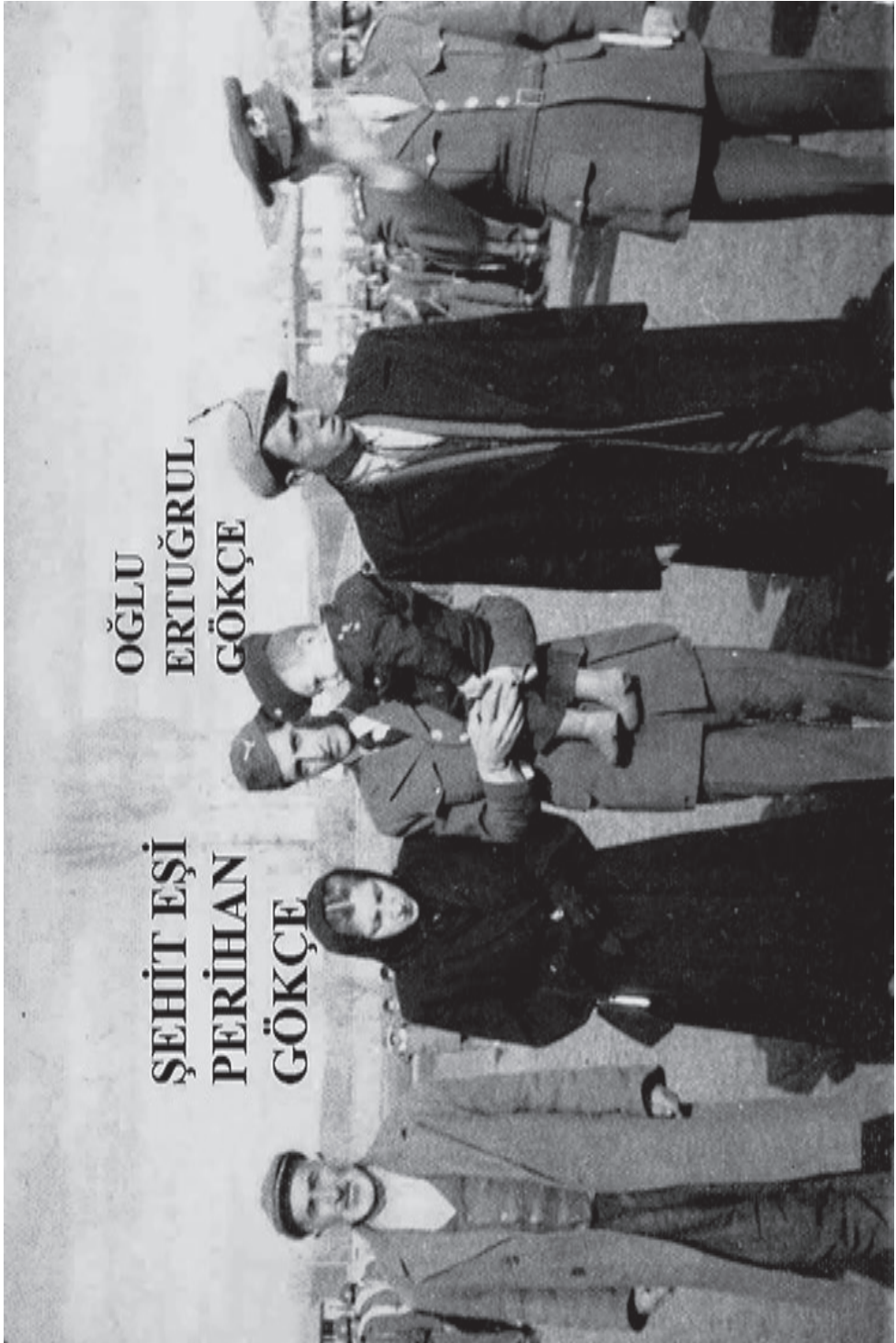
**OĞLU
ERTUĞRUL GÖKÇE**

**PERİHAN
GÖKÇE**

**ERTUĞRUL
GÖKÇE
OĞLU**

ERTUĞRUL GÖKÇE OĞLU

